National Library
Bibliothèque Nationale
FEB 6 1975
Newspaper Section

B103/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx. N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 9 SESTDIENA, 1975. GADA 1. MARTS 25. GADS SATURDAY, MARCH 1, 1975

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

Baltiešu vakars Otavā

Bija ieradušies vairāki federālā parlamenta locekļi, kā arī trīs bijušie ministri — M.Šārps, R. Stenburijs un St. Haidašs. Brīvībā izkļuvušā lietuviešu jūrnieka Simas Kudirkas iespaidīgais stāstījums saviļņoja parlamentāriešus. Savā runā senātors Pauls Juziks nosodīja Pad. savienības okupāciju Baltijas valstīs.

Šāda, pēc skaita trešā, sanāksme baltiešu un parlamentāriešu starpā Otavā jau kļuvusi par tradiciju. Vēsturiskā parlamenta Konfederācijas zālē bija pulcējušies pāri par 200 dalībnieku. Vēsturisks un reizē arī paradoksāls bija brīdis, kad augumā mazais, pusaklais lietuviešu jūrnieks Simas Kudirka, kas vēl priekš gada tika mocīts Pad. savienības soda nometnēs, uzrunāja dalībniekus milzīgajā zālē, ar kuŗu saistās Kanadas brīvības vēsture. S. Kudirka pateicās parlamentāriešiem par palīdzību un lūdza „glābt baltiešu dvēseles".

Rūdītie kanadiešu politiķi bija manāmi aizkustināti, kad lietuvietis stāstīja par savu cīņu ar augstāko padomju tiesu. Minētajā tiesas prāvā, kuŗā S. Kudirku tiesāja par tautas nodevību, viņš atbildējis, ka savu lietuviešu tautu nekad neesot nodevis un pieprasījis Pad. savienības izvākšanos no Lietuvas. Tanī laikā viņš vēl nezināja, ka pats izkļūs brīvībā.

Brīvības motīvu pieminēja arī bijušais Kanadas ārlietu ministrs Mičels Šārps un uzsvēra, ka nekur citur pasaulē līdzīga brīva, informāla sanāksme valdības locekļu un pilsoņu starpā nav iespējama. Viņš pateicās baltiešiem par šīs brīvības pozitīvo izmantošanas veidu un pienesumu tai. M. Šārps apstiprināja arī savu kādreizējo solījumu, ka Kanadas valdība Pad. savienības okupāciju Baltijas valstīs neatzīs; to nedarīs arī pašreizējā valdība, kuŗas ārpolitiku tagad vada Makkekens, kas pagājušā gada novembrī mutvārdos un arī rakstveidā apstiprinājā Kanadas valdības labvēlīgo nostāju pret baltiešiem.

Baltiešu vakara sponsoru grupas vārdā klātesošos sveica senātors Pauls Juziks, uzsverot baltiešu iniciātīvu un māku pulcināt parlamentāriešus valdības miteklī. Senātors Juziks uzsvēra arī savu un citu parlamenta locekļu atbalstu baltiešu cīņai par savu tautu tiesībām. Viņš ir plaši pazīstams rietumu un NATO valstīs kā neatlaidīgs cilvēku tiesību aizstāvis Pad. savienībā, un nesen uzņēmās Baltiešu federācijas cilvēku tiesību komitejas goda prezidenta pienākumus. Senātora Juzika vadītā Baltiešu vakara komitejā ietelpa arī parlamenta locekļi Linkolns Aleksanders, C. Kačia, Otto Jelineks, J. Rojs, M. Zalcmans, senātori C. Karters, G. Molgats un A. Tomsons.

Galvenajā runā Baltijas tautu federācijas Kanadā prezidents T. Kronbergs izskaidroja lielo klātesošo deputātu skaitu ar to, ka viņi pievienojas baltiešu centieniem. Savas runas turpinājumā T. Kronbergs pieskārās Kanadas noteiktajai politikai Helsinku un Ženēvas sesiju laikā, kad tā skaidri pieprasīja brīvu vārda un cilvēku izmaiņu Pad. savienības un rietumvalstu starpā. Viņš arī brīdināja valdības pārstāvjus no nepamatotām illūzijām, ka viss nokārtosies tā, kā rietumi to vēlēsies — Pad. savienībai tad vārda tiešā nozīmē būtu jāmaina „sava āda".

Pārstāvot opoziciju parlamentā, konservātīvo deputāts V. Bakers uzsvēra vakara bezpartejisko nokrāsu, kas izrietēja no dažādo virzienu kopējās vēlēšanās atbalstīt baltiešu brīvības tieksmes. V. Bakers pateicās baltiešiem par parlamenta locekļiem izrādīto godu, ielūdzot viņus šinī vakarā. Sevišķi laipni izlikās arī vairāki viesi no Kanadas augstāko virsnieku aprindām, kā arī krāsainais parlamenta loceklis Linkolns Aleksanders.

Klāt bija ievērojams skaits dāmu, parlamenta loc., starp tām pazīstamā Muriela Fergusona. Kā vienmēr, vakaru atbalstīja parlamentārais korespondents Lubors Zinks (Toronto Sun).

Koncerta daļā bez lietuviešu un igauņu mākslinieki piedalījās Toronto latviešu pianists Pēteris Zariņš, atskaņojot arī izteikti latvisko E. Ūdra Bāreņa dziesmu. Plašā un iespaidīgā vakara noorganizēšanā daudz enerģijas bija veltījuši Dr. E. Pārups ar dzīvesbiedri un palīgiem no Otavas latviešu un pārējo baltiešu sabiedrības. Otavas latviešiem ir nenoliedzami liela nozīme baltiešu vārda popularizēšanā Kanadas valdības aprindās. Latviešu nacionālās apvienības un Baltijas tautu federācijas latviešu delegācija Kanadā ceļā un sanāksmē pavadīja turpat 20 stundu. G. S.

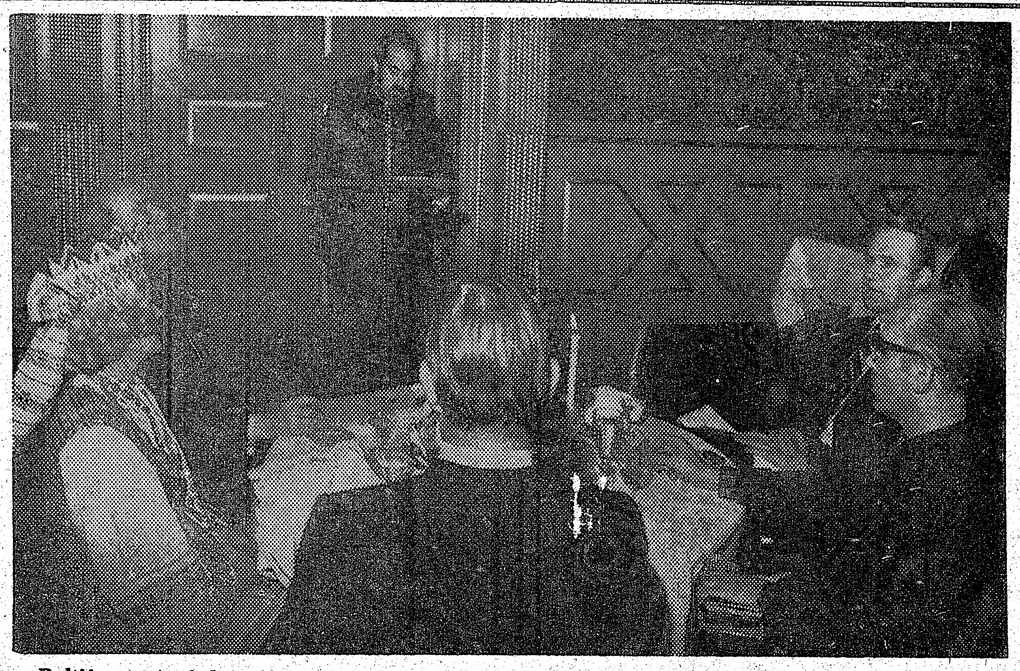

Baltijas tautu federācijas Kanadā prezidents T. Kronbergs uzrunas laikā Baltiešu vakarā Otavā. Foto: J. Kreilis

Baltiešu vakarā Otavā, no kreisās: brīvībā izkļuvušais lietuviešu jūrnieks Simas Kudirka, igauņu pārstāvis J. Lups, liberāļu frakcijas līderis parlamentā Mičels Šārps, LNAK politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss, Baltijas tautu federācijas Kanadā prezidents T. Kronbergs un Igaunijas ģenerālkonsuls I. Heinso. Kreisajā stūrī redzams Igauņu centrālās padomes priekšsēdis U. Peterso un mācītājs A. Voitkus. Foto: J. Kreilis

Kremļa kreisā roka

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Ziemeļamerikas Savienoto Valstu iekšpolitiskā krize, kas sasniedza savu kulminācijas punktu bijušā prezidenta Niksona demisijas brīdī, nebūt nebeidzas. Tā atslābst tikai pamazām un brīžiem pieņem politiskai agonijai līdzīgu pakāpi. Pēdējos mēnešos amerikāņu politiskā mentālitāte jautājumos, kas skar valsts drošību, izrādījusies tik neticami naīva, ka, no malas raugoties, varētu likties, ka amerikāņu likumdevēji nodzīvojuši pādējās saprāta paliekas. Ar aukstu prātu apsverot gandrīz histerijai līdzīgo pāniku par Centrālās izlūkošanas aģentūras darbību, jāatzīst, ka par to līdz asarām smejas Maskava. Nav arī šaubu, ka daudzi amerikāņu sabiedrotie nespēj aptvert, ka savā muļķībā amerikāņi mēģina paralizēt iestādījumu, kas nepieciešams valsts nacionālo interešu apsardzībai.

Ne mazāk kā trīs atsevišķas komisijas sākušas noklausināt un pārbaudīt Centrālās pretizlūkošanas (CIA) darbību. Vienu komiteju izraudzījis pats prezidents Fords, un šī komisija savu spriedumu došot šopavasar. Līdztekus savas izmeklēšanas komisijas radījis tautas vietnieku nams un arī senāts. Tas vēl nav viss. Vairākas nozīmīgas kongresa komisijas pašas iesākušas pētīt CIA darbību ASV un ārpus šīs zemes robežām. Šīs komisijas grib vēl papildus pierādīt CIA nozīmi Votergeites lietā un arī pēdējo slepeno akciju pret komūnistiem paklausīgo Čīles marksista Ajendes valdību.

Pašreizējam CIA direktoram Viljamam Kolbijam ir jāizšķiež viss viņa dārgais laiks, aizstāvot CIA daudzo izmeklēšanas komisiju priekšā. Daudzi ASV diplomāti un augstākie virsnieki nobažījušies par to, ka šīs komisijas var pilnīgi sakropļot un paralizēt ar lielām pūlēm ilgos gados izveidoto valstij tik nepieciešamo drošības iestādījumu. Nemaz nav pārspīlēts, ja apgalvotu, ka komisiju galamērķis ir panākt, ka CIA katrai akcijai iepriekš izprasītu kongresa akceptu. Vašingtonā akreditētie ārzemju diplomāti norāda, ka tādā gadījumā CIA var pārvērsties par iestādi, kas izšķiro un izvērtē izgriezumus no pasaules preses slejām. ASV Ieroču pārraudzības un atbruņošanās aģentūras direktors — Freds Aike kādā runā norādījis: „Apsēstība, ar kādu mēs cenšamies atrast vainas CIA darbībā, var pilnīgi paralizēt mūsu militāro pretizlūkošanu nākotnē."

Britu militārais komentātors Roberts Konkvists ir viens no kompetentākiem padomju politiskās un militārās aktīvitātes izvērtētājiem. Otrā pasaules kaŗa laikā viņš kā sakaru virsnieks bija piekomandēts sarkanarmijai. Aizvadītajos 36 gados viņš rūpīgi pētījis Pad. sa-

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1975. GADA 1. MARTS, 9. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevēja — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00. tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

Kanadas pasta un citu publisko pakalpojumu darbinieku biežie streiki grauj valsts saimniecisko dzīvi un sagādā iedzīvotājiem ne vien neērtības, bet arī lielus zaudējumus. Šie streiki līdzinās bebrim, kas atstāj aiz sevis postažu. Dadža zīmējums

Jāzeps Grodnis

Vai ieroču līdzsvars var garantēt mieru?

Ka visa pasaule bruņojas un ieroču tirdzniecība ar katru gadu pieaug kolosālos apmēros, par to nav jādebatē. To spilgti pierāda daži statistikas skaitļi pasaules presē. ASV ieroču kontroles un atbruņošanās aģentūra publicējusi datus par 1973. gada izdevumiem bruņošanās vajadzībām, minot, ka 136 valstis izdevušas 241 biljonu dolaru. Jādomā, ka tie ir vēl daudz lielāki, jo daudzas komūnistiskās valstis savus skaitļus neizpauž. Lielākās ieroču ražotājas valstis eksportē ieročus uz visām pasaules malām. Tātad ne atbruņo, bet gan apbruņo visu pasauli. Tā, piemēram, Francija 1973. gadā pārdevusi ieročus dažādām valstīm par 1,9 biljoniem dolaru. 1974. g. rēķina apm. 3 bilj. dolaru. ASV eksportējušas ieročus 1974. gadā par apmēram 6 biljoniem dolaru. Pad. savienība 1973. g. pirms „Jom Kipura" kaŗa Vidējos austrumos arabu valstīm piegādājušas ieročus par 2,4 bilj. dol. Cik lielu daudzumu tā piegādājusi Bangladešai, Ziemeļkorejai, Ziemeļvietnamai, Somalijai, Ugandai, Kubai, Perū un citām, notcikti nav zināms, bet pieņem, ka apmēram 12 bilj. dol. Pad. sav., Ķīna un satelītu valstis Eiropā ziņas neizpauž. Pad. savienības militārais budžets 1973. g. bijis apm. 90,6 bilj. dol. Lielākais pasaulē, sevišķi, ja ņem vērā zemās darba spēka algas.

Vai nav traģiski, ka laikā, kad apm. 800 milj. cilvēku cieš un mirst badā, pasaule rūpējas galvenokārt par bruņošanos. Lielvalstis ne tikai bruņojas pašas, bet arī apbruņo pārējo pasauli. Tādēļ nav brīnums, ka Otrs pasaules kaŗš vēl nav beidzies, jo „mazos kariņus" kaŗo visās pasaules malās. Kaut kur un kaut kad no „mazā kariņa" izvērtīsies lielais.

Ar lielu interesi pasaule gaidīja tagadējā ASV prezidenta Džeralda Forda pirmās atbruņošanās sarunas ar Pad. sav. komūnistu partijas vadītāju Leonīdu Brežņevu Vladivostokā. Šīs sarunas starp ASV un Pad. savienību atbruņošanās jautājumā pēdējos gados uzskatāmas par piekto fazi. Pirmās sākās jau bij. prezidenta Džonsona laikā Helsinkos un saucās SALT sarunas. Pirmās SALT sarunas beidzās 1972. g. 26. maijā ar vienošanos par aizsardzības atomieroču ražošanas ierobežošanu, un, galvenais, par ASV tāllidojumu raķešu pārtraukšanu. Otrās SALT sarunas sākās, kā to Maskava bija solījusies, par uzbrukuma ieroču ražošanas ierobežošanu vai pārtraukšanu. Šīm sarunām nebija panākumu, jo Maskava tām nepiekrita, aizbildinoties, ka tai esot uzsākti pazemes atomieroču un jaunu raķešu mēģinājumi, kas jānobeidz. Arī trešais bij. prezidents Niksona un Kisingera mēģinājums 1973. g. vasarā tanī pašā jautājumā neveicās, jo Maskava par to negribēja ne dzirdēt. Tā bija aizņemta ar daudzgalvaino raķešu izmēģinājumiem. Niksonam šīs sarunas un kaut daļēja vienošanās bija ļoti nepieciešama, lai neitrālizētu Votergeitas skandalu. Ceturtais mēģinājums bija 1974. g. jūlijā Maskavā. Arī šim pēdējām Niksona un Kisingera pūlēm nebija panākumu. Maskava bija ar mieru runāt tikai par pazemes atomieroču izmēģinājumu pārtraukšanu, jo tā tos bija nobeigusi.

Piektais sarunu posms Vladivostokā 1974. g. novembŗa beigās pēc paša Brežņeva vēlēšanās ir pārvērsts par ieroču līdzsvara nolīgumu. Uzbrukuma ieroču skaits noteikts uz 2400 katrā pusē, un proti, tik daudz bumbvežu, virszemes raķešu, zemūdens raķešu u.t.t. Jau 1974. g. beigās Pad. savienībai bija 2435 stratēģiskie uzbrukuma ieroči, t.i: 1575 virszemes raķetes, 657 zemūdeņu raķetes un 140 tāllidojuma bumbveži. Turpretī ASV — kopsummā 2213 stratēģiskie ieroči. No tiem 1054

(Turpinājums 18. lp.)

Lasītāju vēstules

VĒL PAR LASĪT MACĪŠANU

„Cīnās kā velns ar spoku . . ." Tā varētu teikt par dažu labu polemiku, kas turpat vai gadu simta ceturksni laiku pa laikam atbalsojas mūsu laikrakstos un arī skolotāju saiešanās. Taču visas polemikas nav neko palīdzējušas — kaŗš turpinās: baltie pieteic „šachu" melnajiem, melnie atbild ar „pārbaudītu gājienu" pret baltajiem. Miers vai pamiers nav paredzams, jo šis ir „ticības kaŗš", kur cīnās „par savu taisnību", nevis par taisnību vien. — Šis kaŗš ir „globāls", jo polemizētāji cīņā iesaista gan Šveici, gan Vāciju, gan Ameriku, un nupat J. Kronlīns kādā savā rakstiņā trimdas presē savas domas aizstāvēšanai piesauc arī „progresīvo Padomju Savienību" ar visām tanī mācāmām valodām. Protams, patriotiskās stīgas labad pieminēta arī Latvijas izglītības ministrija. E. Upatniece nosaukusi zemes, kur lasīšanu māca pēc veseluma metodes, Kronlīns nosauc zemes, kur šo metodi nelieto, Kronlīnam, ja svarīgumu aplēš pēc zemes platības, iznāk ievērojami lielāks „pūrvietu" skaits! Upatniece nu tā kā būtu sakauta . . .

Bet pirms vēl parakstām „miera līgumu'" vai „kapitulācijas" dokumentu, lai vēlāk nebūtu nekādu „pārpratumu", noskaidrosim „blakus" jautājumus.

Pirmkārt, vai Kronlīns (un tāpat viņa „ticības brāļi") ir pats mācījis kādā skolā, klasē vai grupā, vai arī atsevišķi kādam bērnam lasīšanu? Vai viņš ir izmēģinājis metodes, par kuŗām runā un pret kuŗām nostājas? Tie, kas nostājas pret „veseluma" metodi, parasti atsaucas uz angļu autoriem, kas runā par grūtībām lasīt mācīšanā angļu valodā. Vai Kronlīns ir lasījis arī Vācijas autorus, Šveices skolotāju rakstus par lasīt mācīšanas metodēm? Tas jo sevišķi svarīgi tāpēc, ka angļu rakstos lauzīšanās balstās angļu atšķirīgajā (maz fonētiskajā) rakstībā, nevis metodā. Viņu metodei ir īpatnēji uzdevumi pārvarēt īpatnējās grūtības. Burtošana jeb „spellings" ir tikai angļu valodas rakstos, mums tāda vingrināšanās nav vajadzīga (lasait latviski „George" un jums būs angļu „Džordž" ar visiem burtiem kā uz delnas!).

Izglītības ministriju gan vadīja augsti ierēdņi — paši ministri, bet tie nu nenodarbojās ar metodikām. Viņi jau lielāko tiesu nāca no citām nozarēm — bija mācītāji, inženieŗi, juristi u. t. t. Bet arī ministrijas nodaļās ne vienmēr bija skolotāji, un ja nu bija, tad gan laikam neviens, kas būtu pas nodarbojies ar lasīt mācīšanas metodēm, kas būtu pats skolā kādam mācījis lasīšanu. Turklāt — veseluma metode jau pati par sevi nav tik veca. Kamēr mums trūka attiecīgās ābeces, nebija grāmatu vērtēšanas komisijai par tādu metodi galva jālauza. Sēdēšana augstā krēslā jau vēl nerāda, ka sēdētājs zina visu un var spriest par visu.

Arī Kronlīna spriešana par lasīšanas metodēm šķiet teorētiska nostāšanās pret lietām, kas viņam nav pazīstamas un argumentēšana ar lietām, kas nemāz nesaistās ar apkaŗojamo metodi, piem., runāšana par „vārda bildi".

Esmu pats mācījis lasīšanu gan pēc skaņošanas metodes, gan arī pēc veseluma metodes. Mana pieredze un vērojumi man rāda, ka veseluma metode daudzējādā ziņā ir pārāka par skaņošanas metodi. Lasīšanas māka, pēc veseluma metodes strādājot, atklājas bērnam ievērojami ātrāk nekā tas notiek ar skaņošanas metodi. Skaņošanas metodei nāk līdz jau no senākām metodēm cēlusies „atsevišķu nošu" spēlēšana (burtu lasīšana, skaņošana), tīri mechanisks process, aiz kuŗa pazūd vārda un teikuma jēga — bērns saista vērību pie atsevišķa burta lasīšanas („l—a—b—i") un, kad burti salasīti — tie nesaistās kopā. Tad nu arī vēlāk, kad lasa teikumus, minētais „niķis" lasīt bez domāšanas, bez saprašanas nāk līdz. Bērns izlasa teikumu un nevar pēc tam pateikt, kas tur bija rakstīts, par ko runāts. Un tā nu vēl ilgi pēc tam daudzi skolnieki uzdoto lasāmgabalu lasa vienreiz, divreiz, trīsreiz — un kā nevar, tā nevar atstāstīt. Kur tad nu tāds lai kļūtu par grāmatas draugu!

Veseluma metode nav nekāds spoks, pret kuŗu būtu jācīnās! Kas grib ar to nopietni iepazīties, nevis tikai sākt „ticības kaŗu", tam jāatmet iepriekšēji aizspriedumi un vislabāk jāmēģina pašam ar šo metodi iet darbā un to pārbaudīt. Tad jau pats darbs rādīs, kas metodei labs, kas pelams. Protams, jāprasa arī, lai ābece būtu metodiski labi sastādīta.

Zarinu Jānis Vašingtonā

EROTISKĀS MĀKSLAS KULTS

Jaunās Gaitas 100. numurā (2. lappusē) redzams gleznotāja Gvīdo Augusta erotiskas dabas zīmējums — „Trīs rītiņi neredzēja", līdz ar autora interviju par erotisko virzienu mākslā. Senajos laikos erotiskā māksla īsu brīdi pastāvēja Ķīnā, kur zīmējumos un krāsu attēlos parādīja cilvēka seksuālos organus un brutālus skatus. Mākslinieki, kas novērsušies no erotiskās mākslas, parādījuši cilvēka ķermeni kā ideālu skaistuma simbolu, ko nedrīkst sakropļot un apkaunot. Laikraksts The Toronto Star šā gada 16. janvāŗa izdevumā bija parādījis pat Toronto zooloģiskā dārza gorillu „gleznojumus", tos cerot pārdot publikai par 30—50 dol. gabalā, ienākumus paredzot zooloģiskā dārza vajadzībām. Šajā kontinentā ieviesies pieņēmums, ka katrs darbs ir moderns un abstrakts, kas viegli paveicams — arī gleznicībā. Vai šeit spējam parādīt kādu augstu mākslas sniegumu?

Valdis Šteinmillers Toronto

LIELA UN GAĻLAICIGA PĻĀPĀŠANA

Latvija Amerikā 25. janvāŗa numura vēstuļu nodaļu J. Lejiņš (Tornhillā, Ont.) viens pats aizņēmis ar savu garlaicīgo izrakstīšanos par žurnāla Jaunā Gaita problēmām. Man sāk apnikt šī neauglīgā laika tērēšana, kad tik daudz runā par vienu un to pašu lietu, veltījot tai pārāk lielu interesi.

Inž. J. Radziņš Detroitā

Hugo Vītols

Zibsņi tumsā

Pagājušais gads bijis smagu satricinājumu gads politikā, saimniecībā, tikumos — visos kontinentos. Cilvēces pastāvēšanas un cilvēcīguma progresa kompasa adata atmagnetizējusies svārstījusies kā izmisumā. Tumsa pieņēmusies. Un mēs paši? Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis Uldis Grava, sniedzot pārskatu par brīvo latviešu politisko darbību, varēja teikt: „1974. gads ar visiem tā paredzētiem un neparedzētiem notikumiem ir bijis izcils gads. Cerīgs gads. Labs gads, jo tas ir bijis nākotnes gads."

Un kāds tas bijis latviešu mākslai? Vai tā noturējusies savās pozicijās? Vai pārspējusi iepriekšējo gadu? Kas stāv uz vietas, iet atpakaļ. Latviešu māksla nav stāvējusi uz vietas. 1974. gads svinēja Universālās pasta ūnijas pirmo simtgadi. Tas bija liels notikums, ko atzīmēja ar īpašām Apvienoto Nāciju jubilejas pastmarkām un Apvienoto nāciju apvienību pasaules federācijas īpaši apzīmogotām aploksnēm. Zīmoga uzgleznojumu federācija uzticēja latviešu gleznotājam Janim Gailim. Tas bija liels pagodinājums latviešu māksliniekam un latviešu māklai, kuŗu Gailis tik varīgi pārstāv.

1974. gada latviešu kultūras grāmatvedības kredita pusē ierakstāma arī latviešu mākslinieku piedalīšanās Ņujorkas valsts Ņurošellas Grīna mākslas galerijas pārjaunojama svinīgā izstādē. Arī šo notikumu nebūs nodot aizmirstībai. Pie šīs izstādes jāapstājas.

Galerijas īpašnieks ir Teodors Grīns, franču hugenotu dibinātās piejūras pilsētas domes loceklis un kādreizējais Apvienoto Nāciju bēgļu komisijas pārstāvis. Viņa cilts rakstos minēts arī kāds angļu Rošildu vārds. Pati galerija atradusies Grīna ģimenes īpašumā jau pusgadsimta. Galerijas direktrise ir kontese Kardino de Busiņī, kuŗas senču pils vēl šodien grezno kādu pakalnu Dordoņā, kas pazīstams ar saviem daudziem mākslas lieciniekiem no paleolītiskiem laikiem.

Galerija līdz šim devusi pagaidmājvietu mākslinieciskiem, kuŗu darbi rotā ievērojamas mākslu darbu krātuves: Vitneja amerikāņu mākslas mūzejs, Nacionālais mūzejs, Nacionālā akadēmija, Baltais nams, Vatikāns Romā, Modernās mākslas mūzejs Parīzē, Beļģijas ķēniņienes Fabiolas kollekcija. Divpadsmit šajā galerijā izstādīto mākslinieku darbu vidū ir arī divu latviešu mākslinieku — viena gleznotāja un vienas tēlnieces darbi. Galerijā izstādīti: mākslas žurnāla American Artists bij. redaktora Normana Kenta akvareļi un kokdzelumi, spēcīgā izlīdzinātā kolorista Altona Tobija audekli, Aleksandra Ruča — pusaustrieša, puskrieva, kas lepojas ar to, ka pats Pikaso ļāvies no viņa portretēties un portretējumu arī parakstījis — ekspresionistiskie darbi. Tālāk redzami Dorotejas Kūperas bronzas atlējumi, Harolda Kastora sportistu tēli, Antonija Toneja pusabstraktie audekli, Lumena Vintera eļļas un grafika, marinista Edmonda Fičžeralda audekli, Roberto Martinelli un Teda Robinsona darbi . . . summa summarum, sava veida bērna smadzenes. Gailis nav svētdienas marinists, jūŗa ir viņā. Gailis nav gribēti neparasts. Gailis ir pats — īpats, oriģināls, abu šo vārdu oirmatnējā dabiskā autentiskā nozīmē. Jo mazāk viņš gribēs būt oriģināls, jo oriģinālāks būs, jo vairāk izcelsies savu vienādas profesionālas varšanas apveltīto kollēgu vidū. To apliecina arī šī izstāde.

Tāpat kā nav divi vienādas lapas vienā kokā, kā nav gluži vienādas dienas cilvēka mūžā, tā nav un nevar būt divi gluži vienādas kvalitātes darbi viena mākslinieka 13 gleznu klāstā. Tā tas ir arī šoreiz. Taču savos labākajos darbos Janis Gailis sasniedz tādu intensitāti, ka liek skatītājiem asociēties ar viņa stichisko jūŗas pārdzīvojumu, kas gandrīz vai noved pie jūŗas bangaino šalku percepcijas. Tie ir kosmiski spēki, kas sabalsojas ar cilvēka dvēseli. Tie ir mākslas darbi šī vārda augstākā nozīmē.

Pievērsīsimies tagad mūsu tautiešiem. — Galvenais gaitenis galerijā ved no durvīm līdz pretsienai. Tas ir sava veida via gloriosa. Tās galā frontāli redzami divi vareni Jaņa Gaiļa jūŗskati, kur untumainā jūŗa cīnās ar stūrgalvīgo krastu. Gleznas redz pa gabalu. Pārējās Gaiļa gleznas izvietotas atsevišķā atdalē, kas tās ļauj skatīt bez „kaimiņu" traucējumiem. Gar šo pašu via gloriosa izvietoti arī jaunās latviešu tēlnieces Minjonas Kļaviņas veidojumi: 4 alabastrā, 2 marmorā, 2 bronzā, 1 akmenslējumā.

Gleznu jomā ar savu mērķtiecību, gleznieciško kultūru un spēku dominē Jaņa Gaiļa sniegums, kaut attālums no skatītāja līdz gleznām ne arvien ir pietiekams darbu pienācīgai novērtēšanai. Bet tāda jau, diemžēl, ir tikpat kā visu „salonu" nelaime — daudzums palaikam ir pretēji proporcionāls ar labumu — izvietojumu ziņā. Šai gadījumā mēs pārāk lielus iebildumus necelsim, jo daudzums mums šoreiz atļauj salīdzināt mūsu māksliniekus ar saviem nelatviešu kollēgām, kas jau par sevi ir rosmīgs retums.

Vērtēt mākslas darbu nozīmē tam pielietāt kādu mērauklu: vērtēt „formu", kompoziciju, krāsas — to saskaņu un pretstatus, līdzsvaru vai ekscentriskumu, gaumīgumu vai juceklīgumu, oriģinālitāti. Šai izstādē Ņurošellā mūs visvairāk saista salīdzinājums no oriģinālitātes viedokļa, jo tajā atklājas ne tikai amata prasmes augstā pakāpe, bet arī darbu etniskuma lielās atšķirības.

Lai nerunātu tukšu, mums vispirms jāpievēršas semantikai, jāmācās atšķirt vārdus „savdabisks", „savveidīgs", „īpats", no vārdiem „neparasts", „ērmots", „modīgs". Vārds „īpats" nāk no vārda „pats" („labāk paša, nekā otra") un ir sinonims ar latiņu „ipse" — pats „ego ipse" — es pats, kā arī ar latiņu „originali",.

Kad minam vārdu oriģināls, tad jāzina, ka tas nāk no nule minētā latiņu kādeņa un no „origo" — cilme, pirmatnība, dzimta, un no vēl senākā indoeiropiešu „er" — cilme, celties, izcelties. Oriģināls tātad nav kaut kas svešatnīgs, bet gan kaut kas paša dzimtas radīts, kaut kas, kas no pašu dzimtas izcelts.

Oriģinālitāte nav jaunumā, bet patiesīgumā, saskaņā ar cilmi, ar etniskumu. Prof. Dr. Pauls Jurevičš savās Kultūras sejās raksta: „Oriģinālitātes jēdzienā ietveŗas šis moments: oriģināls, tāpat kā naīvs (starp abiem jēdzieniem ir ciešs sakars) vienmēr ir opozicijā mākslotībai, rutīnai, snobismam."

Jaņa Gaiļa māksla ir īpata, oriģināla, šo vārdu neviltotā un nesakropļotā nozīmē. Šo īpatību, šo oriģinālitāti noteic viņa dzimtā puse, to noteic mātes pūra lādes košais saturs, valodas gars, tautasdziesmu līgotnes un jūŗas dobjās šalkas. Viss tas iegūlies viņā jau tai laikā, kad vide — ar savām krāsām un skaņām

EGILA DIDRICHSONA
MĀKSLAS FOTOGRAFIJAS IZSTĀDE
notiks no 4. līdz 21. martam Scollarda galerijā
96 Scoolard Street (Jorkville).

Indra Gubiņa

TAVĀ DZIESMĀ

Es sadegtu ar liesmām kļavā!
Bet rudens lietus silts un rāms
kā maigums, kas nav izsakāms,
ļauj iesūkties man dziesmā tavā,
lai nesadegtu liesmās kļavā.

Būs atkal saule. Tālē zvani
sauks vakarus un rītus projām.
Ar tavu dziesmu izsapņojām
mēs mirkli skanīgu kā zvani.
Tas šūpo, glāsta, sargā mani,

ļauj paslēpties man dziesmā tavā
un tomēr degt ar liesmām kļavā.

Aivars Runģis

Trimdas nemirstīgā daļa

GATAVOJOTIES TRIMDAS LATVIEŠU RAKSTNIECĪBAS VĒRTĒJUMAM

Šā gada vasarā iecerētajā Rakstnieku nedēļā viena darba diena ar referātiem, vispārējām diskusijām un darbu studiju un pārrunu grupām veltīta trimdas latviešu rakstniecības vērtējumam.

Rakstnieku nedēļa risināsies no 21. līdz 29. jūnijam latviešu centrā Gaŗezerā. Bez pašiem autoriem aicināti piedalīties arī mūsu kultūras darbinieki un sabiedrības pārstāvji. Informācija par sarīkojumu, pieteikšanos un dalības maksu iegūstama Latviešu rakstnieku apvienībā, 121 South Owen Drive, Madison, Wisconsin 53705, USA.

Trimdas latviešu rakstniecības vērtējums pirmkārt ir lietpratēju — literātūrzinātnieku kompetencēs, taču neatkarīgi no tā ikviens literātūras ražotājs un patērētājs, autors un lasītājs, var bagātināt pārrunas ar saviem vērojumiem un atzinumiem.

Jācer, ka rakstnieku nedēļas referātu un pārrunu pienesums būs pietiekams mudinājums rakstīt latviešu trimdas literātūras vēsturi, ko, manuprāt, nevar veikt tikai pēc tradicionālām literātūras vērtēšanas metodēm vien.

Trimdas līdzšinējās pieredzes rezultātā varam secināt, ka šīs literātūras vēstures tapšanas laikā paliks nepublicēti manuskripti, varbūt pat daudz nepublicētu manuskriptu. Un mēģinot minēt šīs trimdas nemirstīgās, bet apslēptās daļas raksturu, nepublicēto darbu ievirzi, mēs varam runāt par iespējamu trimdas vispilnīgāko dokumentāciju. Par maz mūsu kritiķi un vērtētāji apjauš mūsu trimdas postīgo spēku.

Nu jau ilgus gadus pārvaldes aparāts Latvijā ir baidījies atklātībā izskaidrot trimdas literātūru, diskutēt vai strīdēties par to, argumentēt pret to. Apzinoties šo faktu un acumirklī nemēģinot sameklēt tam izskaidrojumus, jautāsim pašu galveno: vai noklusējot var iznīcināt nemirstīgo? Un — kas ir trimdas nemirstīgā daļa?

Trimdinieku emigrantu literātūra būtiski raksturīga ar spilgtām pretrunām starp ideoloģisko „angažementu", iesaistīšanos no vienas puses un pilnīgu bezspēcību, nevarību no otras puses. Atkarā no ikreizējām ambīcijām pasaulē, politiskie emigranti, trimdinieki, apzinājušies, jutuši sevi patvēruma zemju acīs par mazāk vai vairāk neērtiem strīdniekiem un lielā tiešumā izjutuši savu nevarību pasaules priekšā, aizstāvot savu taisnīgo lietu, lai kāda tā katrreiz bijusi.

Taču ne šis ideoloģiskais „angažements", kuŗa dēļ varbūt, piemēram, grib noklusēt un noklusējot, iznīcināt trimdas latviešu literātūru Latvijas pārraugi, bet trimdai raksturīgais postīgais sagrāvējs spēks, kuŗa spilgtākie aplieciņātāji dažkārt kļūst daža laba literārā darba vājumi, ir trimdas literātūras nemirstīgā daļa. Piemēram, par daudz privātas informācijas literāros darbos, par daudz egocentriskas aizraušanās memuāros un autobiografijās ir šīs literātūras būtiskās raksturīgās iezīmes.

Lietojot tradicionālās literātūras vērtēšanas metodes, jāpamana, ka trimdas dzīves un pārdzīvojumu rezultātā daudzus autorus piemeklē māksliniecisķā stagnācija, „stāvēšana uz vietas", „saduļķošanās". Tā rezultātā trimdas autoru darbos iezogas tā dēvētais „literārais provinciālisms". Un tas notiek, kaut gan pastāv plašas iespējas diendienā būt saskarē ar visām kultūras dzīves un literātūras tendencēm savās patvēruma zemēs. Dzīvošana atmiņās „skata mešana atpakaļ", memuāri un autobiografijas nav vairs piedienīga veseluma daļa, bet ir vai visa lielākā daļa no literārās produkcijas.

Blakus māksliniecisķai stagnācijai trimdā dažs labs autors daļēji vai pilnīgi apklust. Tos, ko trimda apklusinājusi, bet nav galīgi salauzusi vai iznīcinājusi, nav iespējams novērtēt latviešu emigrantu vēsturē.

Taču trimdas literātūras vēsturei jātop, jo šai literātūrā ir ne mazums no trimdas nemirstīgās daļas. Varbūt latviešu autoru traģikā ārpus savas zemes skan trimdas „augstā dziesma".

REDAKCIJAI PIESŪTĪTIE IZDEVUMI

Dzelzceļnieks trimdā, 22. nr., Latvijas dzelzceļnieku centra izdevums, redaktors J. V. Stakle, 22 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats, 1.(179) nr., Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības izdevums, redaktors O. Celle, 20 lp.

Vēstnesis, 1./25. nr., izdevējs un redaktors O. Liepiņš, Bostonā, 10 lp.

Otto N. Grebžes
62. GLEZNU IZSTĀDE
paša studijā no 1. līdz 9. martam,
47 Stockdale Cres. (agrāk Pemberton Cres.)
Richmond Hill, Ont. Tel. 884-1061.

Izstāde atvērta sestdienās un svētdienās visu dienu, darbdienās no pl. 6 — 9 vak.

Izstādi sestdien, 1. martā, pl. 4 pēcp. atklās Ričmondhillas pilsētas galva Davids Silvers.

LNAK priekšnieka T. Kronberga uzruna.

Kronvaldu Atis

Kronvaldu Atis
1837. — 1875.

„Man nav svētākas valodas par latviešu valodu; man nav mīļākas tautas par latviešu tautu; man nerūp nekas tik dziļi, kā viņas atzelšana un uzplaukšana. Tie mirkļi man ir tie laimīgākie, kuŗos es spējis savas tautas labad kaut kādu soli spert. Un no šī stāvokļa nekāpšu zemē, kamēr vien būšu pie pilnas atzīšanas spēka.'

(Kronvaldu Atis)

1975. gada 17. februārī pagāja simt gadu kopš mira Kronvaldu Atis, dedzīgs latviešu tautas vienotājs, kas jau toreiz sapņoja par mūsu tautas neatkarību. Viņš saprata kā pārkrievošanās, tā arī pārvācošanās briesmas, kādēļ pauda pārdomātu un noteiktu latvisko politiku. Lai gan vācu kultūras iespaidā audzināts, viņš ar lepnumu apliecina savu piederību latviešu tautai un latviskai kultūrai, kam veltīja visas savas spējas un darbu. Draugu atzīts un pretinieku respektēts viņš nostājās tautas gara brīvības karotāju pirmajās rindās, apliecinādams: „Nesmu kavējies stāties ienaidnieka priekšā. Es stāvu nesatricināmi uzticīgs un ielas trokšņa nemaldināts zem brīvas, izglītības alkstošas un izglītības spējīgas latviešu tautas karoga. Kas šī uzskata dēļ mūs gribētu saukt par lielākajiem murgotājiem, tas ļoti viltos".

Kronvaldu Ata enerģija skolas un audzināšanas darbā deva tā laika latviešu jaunatnei, kas sāka mosties tautiskā atmodas laikmeta ideoloģijā, pareizo un nepieciešamo ievirzi nacionālā lepnumā un tautas un tēvzemes mīlestībā.

Kronvaldu Atis dzimis 1837. gada 15. aprīlī Durbē, Kurzemē, kā pagasta drēbnieka dēls. Pirmos iespaidus par latviešu gara mantām saņēmis no savas mātes, kuŗai bija liels pūrs mūsu tautasdziesmu un pasaku. Bet tad viņa dzīve ievirzījās vācu kultūrā, zēna gadus pavadot mācītāja Katerfelda ģimenē kā mācītāja bērnu rotaļu biedram. Pēc Durbes skolas beigšanas mācījās Liepājas augstākā apriņķa skolā, bet līdzekļu trūkuma dēļ to nenobeidza un izšķīrās palikt par skolotāju, pieņemot mājskolotāja vietu ārsta Pfefera ģimenē Durbēnos, Lietuvā. Kad ārsta Pfefera dēls devās uz Berlīni studēt, Kronvaldu Atis viņam devās līdz un iestājās Berlīnes Fridricha Vilhelma universitātes medicīnas fakultātē. Berlīnes posmā viņš iepazinās ar vācu nacionālo studentu t.s. Jaunās Vācijas kustību un pievērsās tās ideoloģijai. Tā cīnījās pret veco feodālo iekārtu, prasot tautām etniskas robežas un savas kultūras un valodas brīvību. Pēc diviem gadiem līdzekļu trūkuma dēļ bija spiests studijas pārtraukt. Atgriezies Latvijā, sāka mājskolotāja darbu Durbes pagastā, kur sākās viņa mērķtiecīgā darbība latviešu nacionālpolitiskā dzīvē. Sākumā viņš meklēja sadarbību ar vāciešiem, domādams, ka Berlīnē pieredzētā Jaunās pasaules kustība būs iesakņojusies arī vietējos vāciešos, bet redzēja uzskatu atšķirības un ar visu sparu pievienojās Pēterburgas Avīzēs paustajiem jaunlatviešu centieniem. Jaunlatviešu ideologi bija Krišjānis Valdemārs, Juris Alunāns un Krišjānis Barons. Vācu mācītājs G. Braže tos pielīdzināja Heines „jaunvāciešiem", nosaucot par „jaunlatviešiem". Par šīs kustības īstenotāju izauga Kronvaldu Atis.

Skolotāju konferencēs, kuŗās Kronvaldu Ata vadībā sanāca Durbē, bija pirmie mērķtiecīgi organizētie mēģinājumi uzlabot skolas darbu un skolu līmeni. Kronvaldu Atis pārliecinājās, ka viņa dzīves sūtība ir skolotāja un audzinātāja darbs, tāpēc iestājās pie Tērbatas universitātes pastāvošos divgadīgos paidagoģijas kursos. Pēc to beigšanas strādāja par skolotāju Tērbatas skolotāju seminārā, aktīvi darbojoties Tērbatas latviešu sabiedrībā, kuŗas kodolu veidoja latviešu studenti. Lielākā daļa no tiem bija pievienojušies tautiskā atmodas laikmeta ideoloģijai un meklēja sev vadītāju. Par tādu izvērtās Kronvaldu Atis, 1870. gadā sākot Tērbatas Latviešu rakstniecības vakarus. Tajos apņēmās kopt latviešu valodu, lietot to runās un rakstos, vākt tautas gara mantas, iepazīties un studēt latviešu vēsturi un ar savām zināšanām palīdzēt celt tautas pašapziņu un tās garīgo līmeni, bez sava žurnāla Sēta Daba, Pasaule, publicējot arī citur virkni rakstu un apcerējumu par dažādiem jautājumiem tā laikā latviešu politiskā un kultūrālā dzīvē.

Savu pēdējo dzīves posmu Kronvaldu Atis pavadīja Vecpiebalgā, uz kurieni pārcēlās 1873. gadā, kur viņu aicināja par skolotāju. Tajā pašā gadā Rīgā notika Pirmie vispārējie dziesmu svētki, kuŗos viņš teica divas vēsturiskas runas dziesmu svētku laikā. Tajā laikā notika arī pirmā vispārējā skolotāju konference, un Kronvaldu Atis bija šīs konferences vadītājs. Viņš vadīja arī otro vispārējo skolotāju konferenci, kas notika gadu vēlāk.

Liktenis nebija lēmis Kronvaldu Atim piedzīvot ilgu mūžu. Viņš mira nepilnus 38 gadus vecs, 1875. gada 17. februārī ar nervu trieku. Apglabāts Vecpiebalgas kapos. Viņa piemineklī rotā uzraksts: „Tēvzemei un brīvība — vissvētākie dārgumi virs zemes".

Kronvaldu Atis atstājis vairākus ievērojamus rakstu krājumus, no kuŗiem būtu pieminami: Tautiskie centieni un Tēvzemes mīlestība. Ar saviem jaunvārdiem latviešu valodā viņš sev uzcēlis paliekamu piemineklī, tāpat ar saviem izstrādātajiem nacionālās audzināšanas pamatprincipiem latviešu skolā. Viņš bijis latviešu studentu ideoloģiskais vadītājs, tautiskā atmodas laikmeta centienu īstenotājs, mūsu ceļa rādītājs vēl tagad. **Imants Alksnis**

Jauns sienu rotājums Latviešu namā Toronto, kur redzami latviešu politisko un kultūras darbinieku portreti — TLTA sestdienas ģimnazijas vecāku dāvinājums. Attēlā ģimnazijas vecāku padomes priekšsēdis E. Nāgelis (pa kreisi) un V. Eglīte. Foto: J. Ligers

Kronvaldu Ata piemiņas sarīkojums Toronto

Pirms simt gadiem, 1875. g. 17. februārī, mira Tautiskās atmodas laika centienu īstenotājs Kronvaldu Atis. Pieminot viņa simto nāves dienu, studentu korporācijas Lettonia ierosmē visās trimdas zemēs, kur darbojas Lettonia kopas, rīko publiskos literāros vakarus. Lai gan Kronvaldu Atis pieder visai latviešu tautai, viņa personība un tautiskās atmodas kulminācija meklējama korp Lettonia sākumos – Tērbatas rakstnieku vakaros, kādēļ Lettonia uzņēmusies viņa simtās nāves dienas atceres rīkošanu. Tajā apcerēs Kronvalda Ata nopelnus tautiskās pašapziņas modināšanā, kā arī izcilo darbu jaunatnes audzināšanā. Viņa darba īstenotāji trimdā tagad ir latviešu skolotāji, kas ar savu darbu cīnās par latvietības uzturēšanu un saglabāšanu mūsu jaunatnē, no kuŗas vidus nāk arī korporācijas Lettonia pieaugums. Literārā vakarā pasniegs latviešu skolām Lettonia atzinības rakstus un Kronvaldu Ata ģimetnes. Toronto šāds atceres vakars notiks svētdien, 16. martā, pl. 4 pēcp. Latviešu namā.

—ls—

TORONTO LATVIEŠU JAUNATNE 8. MARTĀ VIESOJAS VINIPEGĀ

Teātŗa izrāde —

TLTA ĢIMNAZIJAS ABITŪRIENTI TĒLO . . .

V. Kārkliņa 3 cēlienu komēdijā

„SARKANVĪNS"

Sākums plkst. 12.00. Ieeja $1.75 no personas

KONCERTS—

PĒTERIS ZARIŅŠ (klavieres), ANDRIS ZARIŅŠ (vijole)

Programmā latviešu komponistu darbi.

Sākums plkst. 18.00

Teātŗa izrāde —

TLTA ĢIMNAZIJAS DRĀMAS PULCIŅŠ TĒLO . . .

M. Zīverta 3 cēlienu komēdijā

„ĶĪNAS VĀZE"

Izrāde sekos koncertam. Ieeja koncertā un izrādē $1.75 no personas.

Režisors Hugo Miķelsons. Dekorātors Aleksis Kovariks.

Sarīkojums notiek Man and Nature mūzeja auditorijā, Vinipegā.

Ģimnazijas saimes dāvana latviešu namam

Daudzos Toronto etnisko grupu sabiedriskos namos redzami attiecīgo tautu vadoņu, karavīru un ievērojamāko rakstnieku portreti. Tagad arī latviešu namā Toronto redzami šādi portreti. Tā ir Toronto latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas audzēkņu vecāku dāvana Latviešu namam 10 gadu jubilejā.

Kā ģimnazijas audzēkņu vecāku padomes priekšsēdis E. Nāgelis paskaidroja, šis darbs bijis grūtāks nekā sākumā izlicies. Bez viņa portretu sagādē un izvēlē vēl darbojušies vecāku pārstāvji: St. Vasarājs, Vismonds Eglīte, ģimnazijas direktrise V. Slaviešа, skolotāja Izolde Krauze, bet par mākslinieciško iekārtojumu rūpējusies Zīle Zichmane.

Latviešu namā Toronto apakšējā zālē pie sienas redzami 9 portreti 20x24 collu lielumā. Tur redzami bijušie Latvijas valsts prezidenti J. Čakste, G. Zemgals, V. Kviesis un K. Ulmanis; karavīri — ģen. J. Balodis, ģen. O. Berķis, plkv. O. Kalpaks, bet no Tautas atmodas laikmeta — A. Kronvalds un Kr. Barons. Zāli vēl rotā 10 mazāka izmēra portreti — Kr. Valdemārs, Andr. Eglītis, A. Brigadere, J. Rainis, Ed. Virza, Andrejs Pumpurs, K. Skalbe, Z. Lazda, V. Plūdons un Auseklis.

Ģimnazijas saime uzskata, ka viņas iecerētais darbs tagad paveikts; pārējā daļa ir latviešu sabiedrības rokās — šo klāstu papildināt vai nākt ar citiem ierosinājumiem.

Lielākā daļa portretu sagādāti no privātiem albumiem, piemēram, no Ņujorkas un dažiem tautiešiem Zviedrijā. Ļoti atsaucīgs bijis Fr. Kurats, red. M. Čulītis u.c. Pirmā prezidenta J. Čakstes portrets pārņemts no grāmatas, bet iespējams, ka izdosies dabūt vēl kādu labāku attēlu no nelaika ģimenes piederīgajiem Zviedrijā.

Visu 19 izgatavoto portretu cena kopā sanāk ap 900 dol., bet tā kā J. Benjamiņa filmu laboratorija par pārfotografēšanu un palielinājumiem atlīdzību nav ņēmusi, tad kopējie izdevumi samazinājušies. Par palielinājumu ielogošanu samaksāts 545 dol., vecākiem saziedojot 430 dol; DV ziedojuši 65 dol. Saņemti arī daži anonīmi ziedojumi, tā sedzot visus izdevumus, par ko ģimnazijas audzēkņu vecāku padome izsaka sirsnīgu paldies visiem, kas sekmējuši šī nodoma īstenošanu.

J. Vairdotis

Latviskie raksti modernajos tērpos. Pa kreisi — spilgti sarkans tērps ar melnu un iedzeltenu rakstu. Labajā pusē — tumši brūns vakara tērps ar zelta rakstu.

Latviski raksti modernajos tērpos

Čikagas latvietes gatavotos tērpus valkā arī televīzijas un kino aktrises.

Čikagas latviete Anna Purkalīte-Remke jau kopš gadiem gatavo adītus vakara un dienas tērpus, kuŗos iestrādā latvisko rakstu kompozicijas, apvienojot etnografisko ar moderno. Uzzīmētās rakstu kompozicijas pēc kompjūtera sistēmas vispirms iestrādā īpašās kartēs, iecaurumojot tajās attiecīgos rakstus, pēc kam uz mašīnām izada brunčus, gaŗās šalles, vakara un dienas tērpus.

Latviešu daiļamatnieces gatavotā tērpā televizijā divas reizes uzstājusies arī pazīstamā amerikāņu televīzijas zvaigzne Karola Burnete, kas jau ilgāku laiku vada pati savu programmu. Mākslinieces savam rūsas krāsas gaŗajam vakara tērpam ar zelta rakstu dzijas pasūtinājusi Italijā. Burnete valkā 10. lieluma tērpus. Mākslinieces tērpu pārzinātāja bez tam vēl pasūtinājusi trīs dienas tērpus un vienu vakartērpu.

Pirms vairākiem gadiem, tagad ar ļaundabīgo audzēju jau mirušā filmu aktrise Džipsija Rose Lī, atrazdamās savā turnejā Čikagā, iepazinusies ar Annu Purkalīti-Remki kādā banketā, kur redzējusi viņas gatavoto tērpu un par to ļoti ieinteresējusies, kādēļ pasūtinājusi melni sidrabotu vakartērpu mežģiņu adījumā no dzijām, kuŗas pati atvedusi no Parīzes. Vēlāk, satiekoties Čikagas Ambassador viesnīcā, aktrise izteikusies, ka saņēmusi daudz komplimentu par latvietes gatavoto tērpu. Toreiz viņa pasūtinājusi vēl cita veida tērpus.

Anna Purkalīte-Remke par saviem tērpiem ieguvusi godalgu amerikāņu daiļamatnieku darbu skatē Elpaso, Teksasā. Viņas gatavotie tērpi nestiepjas un nesaraujas, tos var arī mazgāt, pēc liekā ūdens nosusināšanas izklājot uz kādas plakanas virsmas vai desmit minūtes ieliekot veļas susinātāmā mašīnā, bet tos nedrīkst gludināt, lai nesabojātu sudraba un zelta dziju ieadījumus. Tērpu apmales veiktas rokdarbā.

Tērpus gatavo galvenokārt amerikāņu noņēmējiem, bet tos pasūtinājušas arī vairākas latvietes. Anna Purkalīte jau nometņu laikā Vācijā adījusi raibus cimdus, prievītes un puloveŗus, toreiz ļoti trūcīgajos materiālu un krāsu izvēles apstākļos, šo nodarbību izvēršot plašumā pēc ieceļošanas ASV. Viņas adrese: 5636 W. Goodman Street, Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

Amerikas latvieši gatavojas DV dienām Kanadā

DV ASV VALDES SĒDE MILVOKOS

DV ASV valdes sēde priekšsēža J. Utināna vadībā notika 8. februārī Milvokos. Sēdi ievadot, dalībnieki ar klusuma brīdi pieminēja veļu valstī aizgājušo LKOK plkv. Aleksandru Breņķi. Pēdējās sēdes protokols izsūtīts visiem valdes locekļiem un apvienībām. Sēdes dalībnieki to pieņēma ar nelieliem grozījumiem. Paredzams, ka DV CV sēde notiks maijā Toronto, Kanadas DV 25 gadu atceres laikā.

Pārrunāja DV izdevumu Latviešu karavīrs 2. pasaules kaŗa laikā un DV vēstures Laiks, telpa, ļaudis tapšanas un izsūtīšanas gaitu, kas uzrāda labus rezultātus un norit paredzētajā gaitā. Grāmatas, sevišķi pēdējā, lasītājos guvusi siltu atsaucību un labas atsauksmes presē.

Sakarā ar 3. DV globālajām dienām 1976. gada augusta beigās Anglijā (Londonā) DVF sporta nodaļas vadītājs A. Freimanis apkārtrakstā izdara aptauju par vēlamām sporta sacensībām DV dienu laikā. J. Utināns DV filmu lietā DV CV atbildējis, ka scenārijam jāatbilst DV darbībai un tajā jāatspoguļo nozīmīgākie notikumi DV dzīvē. Filmā jāietver DV ASV 25 gadu atceres norise š. g. aprīlī Vašingtonā un šai rudenī Detroitā jaunatnes rīkotās DV dienas. Filmai jābūt saistošai. Valde nolēma ar apkārtrakstu aicināt apvienības un kopas jau laikus pārbaudīt savus filmu krājumus, kas varētu būt nozīmīgi kopfilmas vajadzībām.

Iztirzāja jautājumu par DV Mēnešraksta abonentu skaita palielināšanu. Atzinums, ka katrai zemei jāabonē DVM mēnešraksts trešdaļai biedru, īstenojas nedaudz vietās. Lai mēnešraksts varētu pastāvēt un apmierinoši darboties, šis apsvērums iedzīvināms visās zemēs. Par šo jautājumu runājams DV ASV sapulcē Vašingtonā un apvienību uzmanība vēršama DV ASV apkārtrakstos.

Valde iepazinās ar Kanadas DV 25 gadu svinību norisi maijā un nolēma ar to iepazīstināt DV ASV apvienības un kopas, mudinot biedrus piedalīties svētku norisē. Kolorādo apvienība 15. martā atzīmē apvienības 10 gadus, aicinot valdi piedalīties svētkos. Šā gada 4. janvārī priekšsēdis J. Utināns Gaŗezera pārvaldei pasniedzis plkv. V. Januma balvu 750 dol. apmērā, kas piešķirta Gaŗezera vidusskolai. Par sekmīgu darbību DV organizācijā valde apbalvoja ar DV ASV goda rakstiem vanadzes Ženiju Cimzieti — Vašingtonas apvienībā, Ritu Balodi un Elzu Lindemani Kolorādo apvienībā.

J. Utināns sīkāk pakavējās pie DV ASV 25 gadu atceres un delegātu sapulces norises š. g. 19. un 20. aprīlī Vašingtonā. Paredzēts apmeklējums Arlingtona kapsētā, svinīgs piemiņas brīdis pie Nezināmā karavīra kapa, Lielā junda un citi sarīkojumi, par kuŗu norisi rūpēsies Vašingtonas DV apvienība. Sakarā ar 25 gadu atceri, nolēma apmeklēt bijušo Latvijas sūtņu atdusas vietas, kuŗi bijuši atsaucīgi DV darbam un mūsu bijušo karavīru atbrīvošanai no gūsta. Kādā no svētku sarīkojumiem pasniegs igauņu un lietuviešu pārstāvjiem piemiņai grāmatas Laiks, telpa ļaudis. Ievērojot Vašingtonas DV 25 gadu darbības atceres īpatnējo raksturu un atrašanās vietu, valde nolēma DV jaunatnes sanāksmi jo kuplākā veidā ierosināt rīkot DV jaunatnes dienās Detroitā rudenī.

Vanadžu priekšniece A. Utināne ziņoja, ka par ASV vanadžu referenti izraudzīta Grand Rapidu vanadze Olga Jansone, ko valde apstiprina. Apr..pes nozares vadītājs E. Peniķis ziņoja, ka 1974. gadā pieteikti 62 palīdzības saiņi. Par dažiem vēl nav zināms, vai tie saņemti. Uz apvienību piesūtīto saiņu pieprasījumu pamata valde tādus piešķīra 10 aprūpējamiem. Piešķīra nelielus pabalstus diviem ārējās informācijas izdevumiem un Minneapoles raidītājam 160 dol. intervijai ar lietuvieti Kudirku pusstundas gaŗas filmas sagatavošanai.

Par DV dienu priekšdarbiem ziņoja kultūras nozares vad. V. Aparjods. Tā kā DV dienas no 29. augusta ilgs līdz 1. septembrim rīko DV jaunieši, tad arī tās nosauktas par DV jaunatnes dienām, kuŗās paredzēts koncerts, Lielā junda, tautas deju sacensības u. c. sarīkojumi. Baltiešu teātŗa projekta vadītājs piesūtījis valdei rakstu, pateikdamies par līdzšinējo atbalstu. Viņš savā rakstā izgaismo Dienvidilinojas universitātes Karbondalē teātŗa departamenta darbību, lai ar baltiešu teātŗa mākslu iepazīstinātu amerikāņu sabiedrību, tulkojot un izrādot baltiešu lugas angļu valodā. Valde, atzīstot rakstnieces Zentas Mauriņas nopelnus latviešu rakstniecības popularizēšanai starptautiskā mērogā, nolēma piedalīties kopējā balvā.

Par DV kalendāra tapšanu ziņoja sekretārs J. Pogenbergs. Valde nolēma kalendāra iespiešanu 1976. gadam nodot citai piemērotai spiestuvei. Kasieris P. Rudzītis ziņoja par Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akciju. Līdz šim akcijā ieņemts 21.600 dol. Visvairāk savākusi Čikagas apvienība — 2669 dol., otrā vietā Klīvlandes apv. ar 2550 dol. un trešā — Milvoku apv. ar 2520 dol. Vēl trūkst ziņu par 2 apvienībām, tā ka kopējais devums nedaudz palielināsies.

Par sporta nozares darbību ziņoja nozares vad. I. Švānfelds. Valde sastādīja 1975. gada budžeta projektu, kas ieņākumos un izdevumos saskaņots: organiz. līdzekļi 9500 dol., aprūpes līdzekļi 27.500 dol. un Nacionālā darbības fondā 500 dol. Nozaŗu pārskatus nolēma sagatavot līdz marta sākumam. Nākamā valdes sēde martā Čikagā. ep.

Andas Zirnītes klavieŗu koncerts Čikagā

Otrā Čikagas latviešu biedrības abonementu koncertā dzirdējām apdāvinātu jaunu mākslinieci Andu Zirnīti, kuŗa pagājušā gadā ar uzslavu beigusi Oberlīnas konservātoriju (Ohio). Čikagā viņa koncertēja pirms trim gadiem. Tagad A. Zirnīte izveidojusies par ievērojamu pianisti ar apbrīnojamu techniku un labu stila izpratni.

Spožu mākslinieciski augšupeju apliecināja šis koncerts ar Bacha Franču svītu op. 111 un Bēthovena Sonātu op. 22 programmas pirmajā pusē un Šopēna, V. Dārziņa un I. Ivanova kompozicijām otrā daļā.

Bacha Franču svītu A. Zirnīte risināja nesasteigti, spožā technikā, kas labi izcēla Svītas saturu. Bēthovena sonātā A. Zirnītes priekšnesums bija saistošs un iejutīgs. Tālāk dzirdējām Šopēna Etīdi op. 25 Nr. 1 un 2č Noktirni op. 48 un Grande Valse op. 42. Etīde bija labi niansēta. Noktirne saistīja ar pārdzīvojumu un delikātu spēli. Grande Valse risinājās romantiskā pacilātībā.

No Volfganga Dārziņa kompozicijām dzirdējām Treludes — Prelude, Interlude un Postlude. Šis viņas skaņdarbs rakstīts modernā apdarē, īpatnēji īsiem motīviem un asās harmonijās. Tos A. Zirnīte veica labi akcentētos, precīzos ritmos un spožā technikā. Darbs reti dzirdēts un to klausītāji uzņēma ar dzīvu interesi.

Beigās dzirdējām I. Ivanova piecas melodiskas Preludijas. Tās rakstītas klasiskās formās, ar viņam raksturīgo izteiksmi. Tās A. Zirnīte sniedza iejutīgā priekšnesumā Piedevām bija J. Vītola tautasdziesmu parafraze — Skaisti dziedi, lakstīgala; Sidrabiņa upi bridu; Āvu, āvu balti kājas un — Redz', kur jāja div' bajāri. Tās ieguva nedalītu piekrišanu, aplausus un ziedus. Koncerts bija labi apmeklēts.

Eduards Ramats

DZINTRU OZOLIŅU, dzim. Kleša,

dzim. Allažu pagasta Upītēs,

MEKLĒ

GUNĀRS RUDZĪTIS. Tālrunis 491-3366.

LATVIEŠU DRAUDŽU DIENAS GAREZERĀ 8/17–24

LD 75

Svētceļnieki vai klaidoņi?

KAS PAREDZĒTS „LATVIEŠU DRAUDŽU DIENĀS 75" GAŖEZERĀ

„Svētceļnieki vai klaidoņi?" ir sevišķajai jauniešu programmai izvēlētais nosaukums Latviešu draudžu dienu 75 ietvaros Gaŗezerā no 17. līdz 24. augustam. Šāds jaunatnes nodarbību formulējums tās cieši iesaista visā Draudžu dienu programmā, kuŗai archibīskaps A. Lūsis par virstematu ir licis „Dieva aicinājums mūsu tautai — pagātnē un tagad". Archibīskaps dos arī šī temata vēsturisko aspektu lekcijā par baznīcas lomu mūsu tautas kultūras vēsturē.

Kaut Draudžu dienu 75 ietvaros būs dažādas programmas un interešu loki, to „mugurkauls" būs visiem dalībniekiem kopējas bībeles stundas un lekciju cikls. Bībeles stundās apustuļa Pāvila vēstuli efeziešiem apskatīs māc. Paulis Urdze no Vācijas. Lekciju ciklā bez jau minētā archibīskapa A. Lūša referāta, lekcijas lasīs prof. Dr. Egīls Grīslis, Dr. Visvaldis Klīve un Dr. Eižens Leimanis, Daniels Brūveris no Vācijas un māc. Juris Cālītis.

Draudžu apvienības jaunatnes nozare ziņo, ka nākamajā vasarā citu kristīgās jaunatnes kursu nebūs un aicina visus jauniešus posties uz Draudžu dienām. Atsevišķās jaunatnes nodarbības vadīs prof. Edmunds Šmits un citi agrākās vasarās jauniešu iemīļotie vadītāji.

Sevišķi plaša un nozīmīga veidojas liturģijas un sakrālās mūzikas programma. Visu nedēļu Gaŗezerā pavadīt pieteikušies jau Mineapoles Kristus, Čikagas Ciānas un Hamiltonas Kristus draudzes koris ar vairāk nekā 100 dziedātājiem. Ausma Pirktiņa no Klīvlandes uzņēmusies koŗu administrātores pienākumus. Par mūziku un liturģiju referēs divi jauni šī lauka speciālisti — māc. Juris Jurģis no Anglijas un māc. Elmārs Rozītis jr. no Vācijas. Viņi vadīs arī koristu praktiskās nodarbības. Divi komponisti lūgti komponēt jaunu dievkalpojumu mūziku sevišķiem gadījumiem, vienu liturģiskās tradicijās, otru — eukūmenisku, tādu, kas būtu piemērota aizvien biežākiem starpkonfesionāliem dievkalpojumiem. Šos jaunos dievkalpojumus cer „celt gaismā" Draudžu dienu laikā.

Draudžu dienu nobeigumā 24. augustā paredzēts svinīgs dievkalpojums — koŗu koncerts. Tam domāto dziesmu krājums būs sagatavots tuvākajā laikā. Koŗi un atsevišķi dziedātāji lūgti pieteikties un pieprasīt notis pie māc. Ivara Gaides (12 Worthington Crescent, Toronto, Ont. M6B 3P5, Canada). Koncerta virsdiriģenta pienākumu uzņēmies Arvīds Purvs no Toronto.

Latv. ev. lut. draudžu apvienības skolu nozares vadītājs prāv. R. Āboliņš vadīs trešo sevišķo interešu loku — ticības mācības skolotājiem. Metodikas lekcijas skolotāji varēs pārbaudīt arī praktiskās nodarbībās, strādājot Draudžu dienu dalībnieku bērniem rīta stundās, kamēr pieaugušajiem būs bībeles stundas, lekcijas un diskusijas.

Savu interešu loki būs dāmu komiteju darbiniecēm un draudžu darbiniekiem — pērmindeŗiem, valžu un padomju locekļiem.

Ar LELDAA pārvaldes lēmumu, Gaŗezerā notiks arī Draudžu apvienības ģenerālkonference: 21. un 22. augustā. Tās darba gaitā svarīgākais jautājums būs par draudžu apvienības pārorganizēšanu par Latviešu ev. lut. baznīcu Amerikā. LELDAA pārvalde cer, ka tad draudžu delegāti un mācītāji spēs šo ilgi debatēto priekšlikumu pieņemt vai arī noraidīt. Dienu pirms ģenerālkonferences, 20. augustā, būs arī vidienes apgabala draudžu delegātu un mācītāju konference.

Latviešu draudžu dienas 75 Gaŗezerā, no 17. līdz 24. augustam, būs mūsu Baznīcas plašākais sarīkojums visos 30 trimdas gados. Plašā un vispusīgā programma sola lielu guvumu ne tikai dalībinekiem, bet arī visām draudzēm, kuŗu locekļi un mācītāji piedalīsies un gūto vedīs mājās. Bet plašās programmas īstenošana prasīs arī ievērojamus līdzekļus. Ja visus izdevumus gribētu segt no dalībnieku reģistrācijas maksām, tās būtu tik augstas, ka daudzi vilcinātos piedalīties. Dalībniekiem jau tāpat būs savi ceļa izdevumi, arī uzturs un apmešanās kā Gaŗezerā, tā arī tuvējos moteļos maksās naudu. Kopš LELDAA kārtējā budžetā nav iepējams atvēlēt līdzekļus Draudžu dienu programmas izdevumu segšanai, LELDAA pārvalde ar savas pēdējās sēdes lēmumu lūdz ikvienu draudzi savu spēju robežās ziedot šim lielajam, svētīgajam pasākumam. Lai neciestu kārtējais draudžu apvienības darbs, šādos draudžu ziedojumos ir jāsaņem kopā 5.000 dol. Līdz rīcības komiteja radīs Draudžu dienu 75 kasi un nozīmēs kasieri, draudžu ziedojumus lūgums sūtīt LELDAA kasierim Ērikam Robiņam.

V. V.

Pirmais solis uz deju grīdas. „Saturi manu rociņu, kad sāksim straujāk dejot," saka 3 gadus vecais Reinis Briedis savai partnerei, 10 g. vecajai Dacei Ķuzei Latviešu nama dāmu komitejas sarīkojumā Toronto. Foto: J.Liģers

Bērnu nometne Tērvetē

Montrealas latviešu namā 4. februārī pulcējās ievēlētā valde un amatus sadalīja šādi: atbildīgais nometnes vadītājs Gunārs Hūns (tālr. (514) 352-1204), vietniece Alda Plūme, sekretāre Ingrīda Marute, kasieris I. Grunde, audzinātāja Izolde Spūrmane, informācija — P. Agrums, sevišķi uzdevumi — G. Kaniņš. Revīzijas komisijā: J. Lakats, J. Dauksts un O. Vīndedzis.

Nometne darbosies no 6. jūlija līdz 3. augustam. Bez I. Spūrmanes par vadītājiem vēl darbosies V. Dindzāns un A. Gūtmanis ar palīgiem. Ienākumu pavairošanai jūlijā rīkos izlozi.

No 15. maija līdz 15. septembrim, izņemot nometnes laiku, nometnes telpas izīrēs vasaras atpūtai. Cena par istabu ar 2 divstāvu gultiņām, virtuves un ēdamtelpas lietošanu visai sezonai 100 dol., nedēļai 35 dol., nedēļas nogalei (2 dienas) 14 dol. Telpas pieprasāmas un informācija saņemama pie nometnes vadītāja G. Hūna, 8362 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7.

P. A.

Ziedojumi no 5 līdz 1785 dol.

KATRS DRAUDZES LOCEKLIS ZIEDOJIS CAURMĒRĀ 161 DOL. GADĀ

Toronto baptistu draudze 16. februārī pēc dievkalpojuma pulcējās uz draudzes gada sapulci. Draudzes mācītājs Rūdolfs Ekšteins vadīja sapulci, V. Skudra protokolēja. Pagājušo gadu draudze iesāka ar 109 draudzes locekļiem. Gada laikā 1 miris un 3 aizgājuši uz citām draudzēm. Tanī pašā laikā draudzei pievienojušies 6 jauni locekļi, tāpēc 1975. gadu iesāka ar 111 draudzes locekli.

Draudzes izdevums Idejas un Ideāli vēl vienmēr iznāk. Tas paredzēts sakaru uzturēšanai ar draudzes locekļiem, kas nedzīvo Toronto, bet to izsūta arī draugiem un labvēļiem; pavisam to izdod 300 eksemplāros.

Draudzes un draudzes organizāciju ienākumi 1974. gadā uzrādīja kopā 16.939 dol. Šī summa sastādās no draudzes locekļu kārtējiem ziedojumiem un kollektēm gada laikā. Mazākais ziedojums bija 5 dol., bet lielākais individuālais ziedojums 1785 dol. Seši draudzes locekļi nebija ziedojuši neko. Augšminēto ziedojumu un kollekšu kopsummu izdalot ar 105 ziedotājiem, iznāk 161 dol. ar centiem uz katru draudzes locekli gadā. Palīdzības darbam draudze izdevusi 3.262,40 dol. Draudzes kasieŗi — Jānis un Nellija Ābeles.

Draudzes koŗi vada diriģents Arvīds Purvs, bet koŗa saimnieks Žanis Ģertners. Koŗī piedalās 30 dziedātāju. Koris dzied katrā dievkalpojumā 2 dziesmas, izņemot vasaras mēnešus. Tas dziedājis Latviešu namā, Walmer Road kanadiešu baptistu draudzes dievkalpojumā, baptistu Koŗu apvienības dziesmu dienā Bukskauntijā, ASV, un Ziemsvētku koncertā.

Pie draudzes pastāv māsu pulciņš (25 dalībnieces). Pulciņš nosūtījis uz Latviju 7 drēbju saiņus (1615 dol.) un 21 lietotu drēbju saini uz Boliviju un Indiju. Māsu pulciņš atbalsta misijas darbu Bolivijā un Indijā. Bolivijā misijas darbs tiek veikts pie indiāņiem — ajoriešiem un boliviešiem, kas galvenokārt centrējas skolā ar apmēram 120 bērniem. Skolas pārzinis un skolotāju lielākā daļa ir latviešu baptisti. Skolas saimniecība ir latviešu rokās. (Šo darbu balsta arī latviešu baptistu draudzes ASV un Brazilijā.) Ārmisijas darbam saziedoti 2.948,30 dol. Indijā māsu pulciņš atbalsta misionāri Tilliju Gobu. — Pulciņa priekšniece Nellija Ābele, kasiere Milda Salna un sekretāre Biruta Ekšteina.

Svētdienas skola skaitliski nav liela. Bērni piedalās dievkalpojumā līdz sprediķa laikam, bet pēc tam pulcējas atsevišķās telpās, kur skolotāji viņiem pasniedz attiecīgās svētdienas Bībeles lekciju. Bērni piedalās sevišķos dievkalpojumos, kā Pūpolu svētdienā, Ģimenes dienā un Ziemsvētkos ar priekšnesumiem dziesmās, deklamācijās un klavieŗu spēlē. Svētdienas skolas ziedojums misijas darbam ir 300 dol. Par svētdienas skolas vadītāju strādā Jānis Arājs, bet izpalīdzes Anita Lāma un Astra Nama.

Draudzes padomi pārvēlēja līdzšinējā sastāvā: L. Nams (priekšnieks), I. Skudra (sekretārs), locekļi — V. Simanovskis, J. Ābele, Ž. Ģertners, J. Arājs un A. Preiss. — Draudzes sekretārs Valdis Skudra, pianistes Ilze Ābele, Velta Nama un Mudīte Ekšteina.

—rk—

PATEICIBA.

Izsaku savu sirsnīgāko pateicību 14. Gaujas gaidu un 72. Rīgas skautu vienību vecāku padomes priekšsēdim Vandeļa kungam ar kundzi, Kanadas latviešu gaidu jendas priekšniecei vad. G. Dāvidsonei, Kanadas latviešu skautu jendas priekšniekam vad. E. Dāvidsonam, 14. Gaujas gaidu vienības priekšniecei vad. I. Kalniņai, 10. Ventas gaidu vienības priekšniecei vad N. Pulciņai, gaidu vadītājām, kā arī visiem citiem, tuviem un tāliem draugiem un paziņām, kas atcerējās un apsveica mani ar skaistiem ziediem un dāvanām, pārkāpjot 65. mūža gadu slieksni un atceroties 30 gadus latviešu gaidu organizācijā.

Tāpat sirsnīgi pateicos gaidu un skautu jendu priekšniekiem par speciālu veltījumu manai 88 gadus vecajai māmiņai, kas tanī laikā atradās un ir vēl tagad slimnīcā.

1975. g. februārī, Toronto **Alma Ozoliņa-Siliņa.**

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.,
L8R 2T8

MAKSĀ

9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. **Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.**

9% par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00,
māju obligācijas līdz $50.000.-.

Toronto birojs pirmdienās slēgts.

Tas atvērts: otrd. — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vakara, piektdienās no 10 rītā — 8.00 vak. Sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

TĀLRUNIS

Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs

atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā.

Tālrunis 529-7939

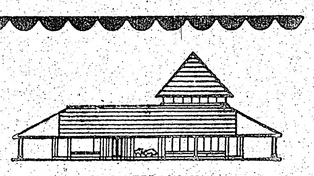

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4312 YONGE STREET

(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale

221-1159

Edmunds Treimanis

DIVAS PASAULES

romāns

(75. turpinājums)

„Jāņi ar līgošanu ir mūsu pašu — ne baznīcas, ne politiķu svētki. Jāņiem citāds gars nekā pārējiem svētkiem — īsta latviešu prieka un dziesmu sajūsma!"

„Ai, ai, ja mācītājs tevi dzirdētu —."

„Domā, ka runāju pagāniski?"

„Drusku —."

„Nedomāju vis. Ja slavēju latvisko līksmību, tad ar to nevienu kristīgo baznīcu negribu noārdīt."

„Varbūt ārdīšana iznāks negribot."

„Ja kristietība ar latviskumu nespēj sabiedroties, ja baznīca liktu izšķirties starp sevi un tautību, tad man būtu jāpaliek pie tautības, jo tautība manī ir iekšā; to man neviens nav uzlicis no ārpuses kā kristietību. To, kas ir uzlikts, var arī novilkt, bet to, kas ir cilvēka katrā asins pilienā un dvēseles druskā, var nolaupīt tikai ar varmācību. Aplaupītais kļūst nabags un bārenis."

„Tu tomēr runā pagāniski."

„Kristietībai jāatzīst mūsu tautiskā gara tiesības — mūsu Jāņu tiesības, tad —"

„Bet Jāņi nemaz nav tik latviski kā tu mēģināji tos iztēlot! Tos svin arī skandinavi, vācieši, indiāņi un —."

„Mūsu Jāņi nav tādi kā skandinaviem vai indiāņiem — tie piesātināti ar latviskumu — mūsu dziesmu un tradiciju kulminācija — ziedu, uguns un mīlestības svētki!"

„Kāpēc Mārtiņus nemini? Tie arī tautiski svētki."

„Mārtiņi tikai tradicija!"

„Un Liedienas? Vai tās nav tā latviskotas, ka varam saukt par saviem tautiskiem svētkiem?"

„Kas Lieldienas var salīdzināt ar Jāņiem? Cik dainu piemin Lieldienas? Bet līgo dziesmu mums simtiem! Un sajūsmas pakāpe! Vai vari šūpošanās pēcpusdienu salīdzināt ar Jāņu nakti? Olu dauzīšanu ar papardes zieda meklēšanu?"

„Negribu strīdēties — nepavisam ne, ja šo gudrību esi aizņēmusies no sava senča."

„Ja baznīca atzīs mūsu Jāņu tiesības," tu atkārtoji, „tad mēs pieņemsim kristietības mācību par morāli, ciešanām un mīlestību. Bet ja kristietība ies pāri latviskumam, tad man vienalga, vai tu mani sauc par pagānu, Jūdasu vai —"

„Dievturi? Tie grib atjaunot senču ticību ar latvisko Dievu, Laimu, Māru, Jumi, Dēklu."

„Vai senču ticībai kāda vaina? Mans sentēvs domā, ka nav. Senču pagānisms tuvāks latviešu dvēselei nekā kristiānisms, kurā daudz kas no Austrumu nomādu gara. Mūsu vecajā ticībā tāda pati dzīves ziņa, kāda dainās, kas ir mūsu dvēseles atklāsme — mīlestības un skaistuma apvienojums, nevis mīlestība ciešanu ēnā, zem morāles likumu sloga. Dievturim dzīvē vairāk skaistuma, brīvības un prieka nekā kristietim."

„Un tu savā priekā svini Jāņus visu gadu?"

„Svinu! Un vai no prieka kādam ļaunums rodas? Drīzāk labums, jo prieks rada prieku, bet sadrūmums ir migla, kas paša sētā vien neapstājas."

„Gribu atkal senču gudrības palasīties."

„Gan jau. Varbūt rudenī, kad pļavas vairs nesauks ar savu krāšņumu — kad gribēsies pabūt ar veļiem rijas krēslā. Saules dienās pavasarī veļi nolaižas no debesīm pastaigāties pa iemīļotām vietām."

„Redz, kur Ranta!" iesaucos. Bijām uzkāpuši atkal uzkalnā; mums priekšā caur kokiem spīdēja upes sudrabs.

„Skriesim čurkstu līdzas meklēt!" Tu rāvi mani cauri nupat saplaukušo krūmu biezoknim. Skrejot tev nokrita kurpe, un es to paķēru līdzi.

Bet pirms rāpāmies gar smilšakmeņu kraujām, kur čurkstes lidinājās vaimanādamas, tu gribēji pasēdēt uz akmens, aizvērt ācis un pagriezt seju pret sauli. Notupos tev pie kājām, rušinājos smiltīs, meklēju gludus akmentiņus un domāju, vai mūsu tuvumā bija Dievs. Latviešu Dieviņš? Kristiešu Dievs? Abi saplūduši vienā svētuma priekšstatā? Nē, šeit varēja būt tikai mūsu pašu Dieviņš. Vienīgi Viņš varēja bradāt pa pavasarīgo upi vai arī šūpoties kāda bērza galotnē. Varēja mums sūtīt dziesmas un prieku.

Kristiešu Dievs šai pievakarē aicināja savējos uz baznīcu — nožēlot grēkus un lūgties piedošanu.

Pie čurkstīšu līdzām neuzrāpāmies, bet katrs salauzām klēpi ievu un ceriņu ziedu. Kad Rantā nogrima saules mirdzums, atjēdzāmies, ka jāsteidzas mājās. Līdz pusnaktij bija tikai pāris stundu, bet atzināmies viens otram, ka skolas darbus nebijām sagatavojuši.

37.

Svētdiena slimnīcā ir uts, kas gausi lien, bet iedzeļ un mudina kasīties. Māsas pārbraukušas mājās, Nīlsena kundzei un labklājības ierēdnēm brīvdienas. Ārsti parādās reti — tikai nopietnu kļūmju gadījumos. Vakarā nepienāk dienas avīze, ko var šķirstīt un lasīt pāris stundu. Tā ļauj it kā iziet no ieslodzījuma, ar tālskati palūkoties pasaulē un pastaigāt pa pilsētu. Vietnamā un Nigērijā karo, Biafrā tūkstošiem apmirst aiz bada, Čechoslovakijā ķīvējas dažādi komūnisma novirzieni. Pārtraucu lasīšanu, jo neatliekami jāpadomā. Miljoniem cilvēku sauktu manu šodienu par debesu valstību. Žēl man nav — par to gādā cinisms. Tas manu līdzjūtību vairākkārt apsmējis — iemācījis, ka bēdāties par citiem nav vērts; palielina tikai bēduļa asins spiedienu, veicina aplipšanu ar iesnām. Tāpēc sildīdamies savā patmīlībā, ērti atlaižos uz vāļas un lasu tālāk. Mūsu pilsētā cels daudzstāvjus, modernu sporta arēnu, ātrās satiksmes dzelzceļu. Kad tikšu ārā, katru dienu būs ko skatīties.

Pirmdienas rīts ir nemierīgs. Liekas: daļa no pilsētas ienāk mūsu noslēgtībā, it kā būtu izsludināta izpārdošana par puscenu. Bet man nav nekā cita ko darīt, ka klaiņot no telpas telpā. Sasveicinos ar māsām; paglaimoju, ka priecājos par viņu atgriešanos; pavaicāju, vai sestdiena bijusi patīkama. Šī klišeju bārstīšana jo vairāk pierāda, ka esmu vesels un derīgs Kanadas pilsonis. Ārsti ir pārāk svarīgi, lai ar tiem runātos, bet varu pacelt roku sveicienam un pasacīt halo. Varu pabīdīt Nīlsena kundzes grīdu spodrinātāju un atnest kādu spaini ūdens. Svētdiena bijusi garlaicīga, viņa atzīst, tāpēc priecīga būt atpakaļ darbā. Labklājības ierēdne atnesusi aptauju darba meklētājiem. Viņa palīdzētu aptauju izpildīt, ja man būtu grūtības. Nē, grūtību man nav, bet mēs brīdi papļāpājam par darba iespējām. Ziemai nākot, pilsētas rosība sasalst; reti kāds meklē strādniekus.

Pēcpusdienā kustība pierimstas: ārsti un labklājības dāmas projām, Nīlsena kundze aizgājusi uz citu nodaļu. Māsas kļuvušas garlaicīgas — apmetušās pie galdiem spēlēt kārtis vai dambretu. Acīm redzot viņām partneri neinteresē; bez sabiedriska prieka arī spēļu prieks mazs. Skaidrs: viņām ir īsti draugi — brīvi, veseli cilvēki — universitātē, veikalos, birojos, darbnīcās. Par tiem jādomā; jāsapņo par satikšanos dejas vai kino zālē, kādā parkā vai dzīvoklī, kur dzer vīnu un klausās mūziku.

Atgriežas vakarrīta nemiers: ar piespiešanos izlasu nodaļu Steinbeka romānā. Tad pielecu kājās un soļoju savus riņķus. Pārāk steidzos, tā ka riņķis aizņem tikai minūti. Apstājos pie loga, bet ārā skatīties negribas: rudens saule tik priecīga, ka mana nebrīvība sūrst vēl skaudrāk.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Toronto latviešu tautas augstskolas zinātņu kopas 18. februāra bērnu vecāku un draudžu pārstāvju sanāksmē izraudzīja bērnu dārza organizēšanas komiteju ar Ilzi Epneri, Līgu Gaidi un Sarmīti Vilku. Komiteja sagatavos budžeta projektu, ko iesūtīs draudžu priekšniekiem, sadarbosies ar TLTA zinātņu kopu un sasauks turpmākās sanāksmes. Pieņēma nosaukumu: „Toronto latviešu bērnu dārzs", kas baudītu visas latviešu sabiedrības atbalstu. Bērnu dārzu paredz atvērt rudenī, kad arī izveidos tā pārvaldi. Iecerēta piecu dienu programma. Ricības līdzekļiem būtu vajadzīgs ap 3000 dol., jo pirmais darbības gads būs visdārgākais, kad jāiegādājas mācības līdzekļi un nepieciešamais inventārs. Par pilnu piecu dienu bērnu dārzu mēnešmaksa paredzēta 50 dol., par 3 dienām — 35 dol. un 2 dienu sūtīšanu bērnu dārzā — 25 dol. par katru bērnu. Tā ir projektētā piedalīšanās maksa, kuŗa vēl var mainīties, atkarā no dalībnieku skaita un citiem apstākļiem. Paredzētas divas algotas bērndārznieces. Bērnu dārza tehnisko priekšdarbu veikšanu vadīs diplomētā bērnu dārzu vadītāja Mirdza Strauta, bet par mācības līdzekļu sagādi rūpēsies skolotāja Inta Malēja. Attiecīgās formālitātes ar iestādēm kārtos Ilze Epnere. Bērnu dārzam iecerētas Sv. Jāņa draudzes telpas. No draudzēm sanāksmē piedalījās: J. Mežaks (Sv. Jāņa draudze), J. Pētersons (Sv. Andreja draudze) un māc. A. Briedis (Toronto Austrumu draudze), bet no bērnu vecākiem 21 pārstāvis.

● Lieltoronto Kivanis kluba 32. gadskārtējā mūzikas sacensību festivālā, kas sākās 8. februārī, piedalījās pāri par 33.000 sacensoņu dažādās individuālās, ansambļu, koŗu, orķestŗu un drāmas klasēs. No latviešiem divas pirmās vietas divās meiteņu dziedāšanas klasēs — līdz 8 g. v. un 9 g. vecuma grupā — ar 86 punktu vērtējumu ieguva Anna Broka. Solo dziedājumu klasē līdz 10 g. meitenēm pirmo vietu ar 85 punktu vērtējumu izpelnījās Laura Zariņa, kas dzied Kanadas operas bērnu korī un kā koŗa soliste dziedājusi Heliconian klubā un Sv. Pāvila katedrālē, bet 13. aprīlī dziedās korī Kristus baznīcā Hamiltonā un 27. aprīlī Mākslas galerijā Toronto. Laura Zariņa ieguvusi divas stipendijas Ņūmarketas festivālā un Knights of Columbus festivālā balss tālākai izglītošanai. Brača solo senioru klasē otrā vietā ierindojās Edmunds Treijs no Boltonas. Drāmas recitācijas solo klasē līdz 14 gadiem ar 83 punktu vērtējumu otru vietu ieguva Sandra Broka. Viņa otru gadu mācās teātŗa kursos Toronto konservātorijā.

● Laikmetīgo pārdomu vakarā 20. februārī Latviešu namā māc. A. Čopa referātu „Mācīsimies no dabas" noklausījās pāri par 100 apmeklētāju. Dziedātās kopdziesmas uz klavierēm pavadīja Edite Timermane. Nākamā pārdomu vakarā 28. martā — Lielā piektdienā — referēs māc. R. Ekšteins par tematu „Skats uz pasauli no krusta".

● Ticības celsmes stundas atsāka 18. februārī māc. J. Cālīša un I. Gaides vadībā, veltītas Ciešanu laika tematiem. Nākošā celsmes stunda 25. februārī vēl notika Sv. Andreja baznīcā, bet martā tās turpināsies Sv. Jāņa baznīcā, katru otrdienu — 4., 11., 18. un 25. martā; viesosies prof. Dr. Edmunds Šmits no Mineapoles.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas izkārtojumā 5. aprīlī pl. 7.30 vak. Sv. Jāņa baznīcā ar garīgu koncertu viesosies Klīvlandes Apvienotās draudzes koris Dr. V. Cieminа vadībā. Koŗa solisti — Lauma Lagzdiņa (soprāns) un Torilds Barbins (baritons), pie ērģelēm Anita Rundāne. Programmā Gabriela Faurē Rekviems un Jāzepa Vītola kantāte No latzīšanas koka, kā arī citi skaņdarbi. Korī ir 40 dziedātāju. Ieejas zīmes 3,50 dol., pensionāriem un skolēniem — 2,50 dol., dabūjamas pie dāmu komitejas loceklēm.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības 20. februāra sanāksmē 33 dalībnieki piedalījās parastajās nodarbībās. Dziesmas dziedāja A. Kiršas un I. Vicinskas klavieŗu pavadījumā. 10. aprīlī pensionāru sarīkojums ar loteriju. Laimestiem paredzētas mantas ziedotāji var nodot O. Buikusai un E. Villerei ceturtdienu sanāksmēs. 6. marta sanāksmē virsgrāmatvedis Ž. Grundmanis sniegs paskaidrojumus par ienākumu nodokļa lapu izpildīšanu.

● Toronto un apkaimē dzīvojošie agrākie Ventspils novadnieki jau 22 gadus, ik pa diviem gadiem reizi, pulcējas savā Ventiņu vakarā. Šos vakarus organizējis un vadījis agrākais ventiņš Vilis Zvanītājs. Šogad viņa vadībā tāds notiks 15. martā pl. 7 vak. DV namā. Tajā būs jautras un nopietnas „runāšanas, dziedāšana un citas izdarīšanas". Priekšnesumos ar humoristisku lasījumu piedalīsies Krišs Ķepals, ar dziesmām — Marta Ādama Rutas Āzes klavieŗu pavadījumā, bet dzejoļus tāmnieku izloksnē lasīs Ventiņ Almiš un ar sacerējumu A. Kirša. Par viesu cienastu rūpēsies Ventiņ Valdiš ar palīdzēm. Groziņu cienastā solītas arī ventspilnieku žāvētās butes, atsūtītas tieši no Ventspils. Vakara atlikums, kā arvien, paredzēts jaunatnei — skolām, gaidām un skautiem.

● DV sporta kluba tradicionālā futbola sezonas atklāšanas balle 5. aprīlī pl. 7.30 vak. DV namā ar sporta karalienes ievēlēšanu.

● Visu triju Toronto ev. lut. latviešu draudžu šā gada jauniešu saiets 12. un 13. aprīlī Saulainē. Paredzēta ap 80 jauniešu piedalīšanās.

● Skarboro Centenary slimnīcā ar sirds vājumu 85 g. vecumā 16. februārī miris tālbraucēju kuģu kapteinis Hugo Miķelsons. Latvijā viņš vadījis kuģi Hercogs Jēkabs. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Ernu, divus dēlus — Egonu un Borisu un divus mazbērnus. Nelaiki pēdējā gaitā uz Jorkas latviešu kapiem 19. februārī izvadīja māc. Ā. Čops.

● Tēlnieka Augusta Kopmaņa darbu skati Sislera galerijā (35 Baldwin St.) 23. februārī atklāja konsuls Dr. E. Upenieks. Klāstā 41 darbs, kas gatavoti laikā no 1963. līdz 1974. gadam. Par materiāliem izlietots granīts, marmors, bronza, kapars, koks, lāva, dzelzs, smilšakmens u. c. Novietoti arī vairāki foto attēli no ievērojamākiem viņa darbiem. Bija izstādīti arī daži darbi no privātām kollekcijām. Atskate ilgs līdz 15. martam. Galerija atvērta no otrdienas līdz sestdienai no pl. 10 līdz 5 pēcp., bet sestdienās no pl. 1 līdz 5 pēcp.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs notika 23. februārī, pēc dievkalpojuma pulcinot ap 350 apmeklētāju, kas pie dāmu komitejas sarūpētiem kafijas galdiem aizvadīja pāris stundu. Kā parasti, visvairāk interese bija par lateriju ar apm. 550 laimestiem.

● Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā Valža Šteinmillera vēstulē nepareizi minēts, ka koŗa diriģentam 18. novembŗa svētku aktā izmaksāts 175 dol. Pareizi jābūt — 75 dol. Vēstules rakstītājs atkārtojis iespiedumkļūdu, kas ieviesusies svētku rīcības komitejas atreferējumā.

● Austrumu draudzes gada sapulcē 23. februārī pēc dievkalpojuma Sv. Barnabas baznīcā piedalījās 65 draudzes locekļi, kas noklausījās draudzes priekšnieka E. Ziplāna paskaidrojumus par jau agrāk draudzes locekļiem piesūtīto 1974. gada darbības pārskatu. Pēc revīzijas komisijas priekšsēža V. Bērziņa ziņojuma sapulce pārskatus pieņēma un izteica pateicību visām draudzes amatpersonām. Šim gadam apstiprināja pad. izstrādāto budžetu 23.500 dol. apmērā. Draudzes lauku īpašuma Tālava statūtu grozījumos pieņēma, ka Tālavas apbūves gabalus var nomāt draudzes locekļi, kas 3 gadus piederējuši pie draudzes, līdzšinējā viena gada vietā. No vienas trešdaļas pārvēlamiem padomes locekļiem ievēlēja Zigrīdu Ābeli, Arturu Amoliņu, Voldemāru Dreifeldu, Arvīdu Kaktiņu, Edvardu Dulpiņu un Krišu Ozolu. Revīzijas komisijā aklamācijas kārtībā ievēlēja līdzšinējos Valdi Bērziņu, Teni Tūteri un Jāni Vanagu. Gada sapulci vadīja V. Dreifelds un protokolēja sekretārs R. Pētersons.

● Kanadas daiļamatniecības skatē — tirdziņā Sheraton-Four Seasons viesnīcā (pretī jaunajam pilsētas valdes namam), kuŗā aicināti piedalīties ap 100 daiļamatnieku no Ontario, Kvebekas un Jaunskotijas provinces, piedalās Ņina Jurševska ar audumiem un Pēteris Jurševskis ar keramikas izstrādājumiem. Skati atklās sestdien, 1. martā, pl. 6 vakarā un būs atvērta līdz pusnaktij, bet svētdien, 2. martā, no pl. 2 pēcp. līdz 12 naktī.

● Pēc ilgākas slimošanas 20. februārī 63 gadu vecumā mirusi Lūcija Pavlovska. Viņa dzimusi 1912. gada 10. februārī Liepājā. Aizgājēju no Rosara bēŗu nama uz Jorkas latviešu kapiem 22. februārī izvadīja māc. A. Briedis. Nelaikē atstāj vīru Josefu, dēlu Valdi un māsu Annu Strupuli Toronto.

● Latvisko paražu kopēju Burtnieku kopas Toronto Lieldienu daudzinājums 23. martā pl. 3 pēcp DV namā.

● Sv. Džemsa krematorijā 26. februārī pārpelnoja Doctors slimnīcā 92 gadu un 10 mēnešu vecumā mirušo Jāni Pauzulu, izvadot māc. A. Briedim. Nelaikis dzimis Rūjienā un pirms 6 gadiem iecelojа Kanadā no Latvijas. Nelaikim paliek dēls Džims un vedekla Emma Pauzulis.

● Latvija Amerikā un Amber spiestuves telpās DV namā naktī uz 25. februāri bija ielauzušies zagļi un sabojājuši vairākas iekštelpu durvju un skapju atslēgas. Visas pazīmes liecināja, ka gaŗnadži meklējuši tikai naudu, savandot galdu atvilktnes, izjaucot redakcijas materiālus un dokumentus. Guvums bijis ļoti mazs — tikai daži dolari un sīknauda darbinieku kafijai.

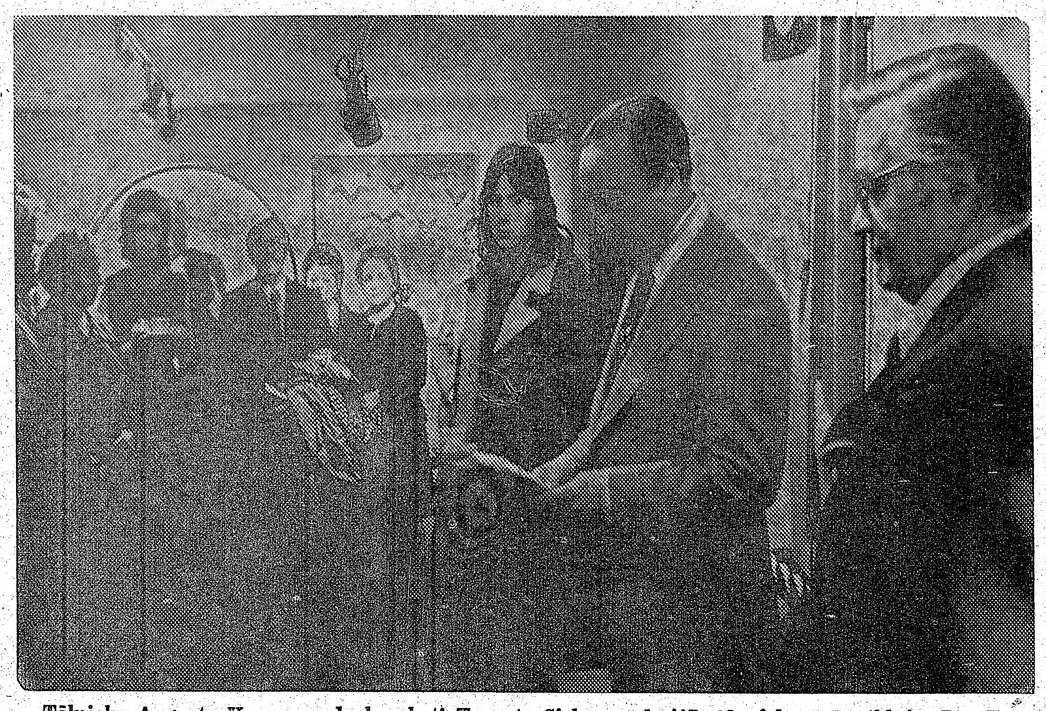

Tēlnieka Augusta Kopmaņa darbu skati Toronto Sislera galerijā 23. februārī atklāja Dr. E. Upenieks (attēlā no labās). Labajā pusē tēlnieks A. Kopmanis.

Foto: J. Līgers

Pelnrušķītes atkārtojums martā

Bērnu operetes Pelnrušķīte izrādi, ko sagatavojuši Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas 6. klases audzēkņi, atkārtos 9. martā pl. 1 pēcp. Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē. Izrāde ir bērniem interesanta, labā latviešu valodā. Skatuvē mainās raibas situācijas un skati. Putni un peles pūš stabules, spēlē stīdzinieki, izrādes gaitā ar dziedājumiem talkā nākot arī 8. klases audzēkņiem. Skatuvē parādās mātes meitas (Ramona Jeckalēja un Gundega Ķelle). Pamāte (Anita Ābele) pēc abu savu meitu neveiksmēm mēģina kļūt par princa (Imants Māliņš) līgavu, bet princis beigās atrod pamātes paslēpto Pelnrušķīti (Daina Vāgnere) un ved viņu uz savu pili par karalieni. Pelnrušķītei palīgā nāk arī Laimes māte (Sandra Bernava), kas ar dzīvnieku un putnu dziedāto burvju dziesmu pārvērš pelēkajās darba drēbēs ģērbto Pelnrušķīti par princesi. Pelnrušķītes darba tikums, laipnība un mīlestība uz visu dzīvo radību uzvarējusi. Izrādi iestudējusi Judīte Vāgnerei, piepalīdzot skol. Zanei Ezerai. Klavieŗu pavadījumus veic jaunā skolotāja Vizma Maksiņa.

J. L.

Ielaušanās notikusi arī agrāk, kad zagļi bija iekļuvuši arī DV kluba telpās pie reibinātājiem dzērieniem, kas šoreiz nav izdevies. Toreiz ielauzēji bija nodarbojušies arī ar vandalismu, bet tagad bijuši „godīgāki".

● Latviešu biedrības rīkotais karnevāls „Olimpiāda 76" norisinājās jautrā noskaņā un pulcināja ap 180 dalībnieku; masku bija vairāk nekā 30. Žūrijas komisija (Imants Svekis, Lilija Eiserte, Dzidra Indzere) 1. godalgu piešķīra maskai „Loterijas bilete (Maiga Kirša), otru — „Skrejlapa" (Elza Avota), trešo — Nelaimīgā slēpotāja" (Vera Ernstsona). Atbilstošu dekorējumu zālei bija devis Uģis Brūveris. Spēlēja Jaunie Runči no Hamiltonas V. Cera vadībā. Dāmu komiteja Edītes Āpšes vadībā rūpējās par viesu pacienāšanu, tāpat arī A. Vītols ar R. Eisertu par atspirdzinājumiem. Sarīkojumu vadīja priekšsēdis I. Alksnis. Atlikums par labu TLB sestdienas skolai.

● No Toronto latviešiem pēdējā Olimpiādas izlozē 1000 dol. laimestus ieguvuši Jānis Miķelsons un Visvaldis Priednieks, bet 100 dol. — Egīls Ģimis.

KANADAS ZIŅAS

HAMILTONA

● DV Hamiltonā nodaļas gadskārtējais karnevāls „Spīdekļi un smīdekļi" norisinājās 15. februārī Daudzkultūru centra sarīkojumu zālē. Apmeklētāju bija vairāk nekā cerēts — apmēram 150, bet maskas pāri par 20, gan oriģinālā, gan laikmetīgā, gan arī komiskā ietērpā. No maskām 1. v. ieguva „Spīdeklis un Smīdeklis" (Helēna un Gundars Ķikaukas), saņemot E. Robežgruntnieka dāvāto somu; 2. v. „Sivēns" (Ilga Andersone) — K. Šteinberga — iepirkšanās zīmi; 3. v. „Virsnieks" (L. Savickis) — K. Ozola 2 skaņu plates. Latvija Amerikā 3 mēn. abonementu saņēma Uldis Tara un Valdis Matisons. Godalgas vēl saņēma vairākas citas maskas. Bija arī bagātīga „amerikāņu" loterija, kuŗai laimestus bija ziedojusi ne vien DV Hamiltonas nodaļa, bet arī Bramptonas un DV Druvas nodaļas un Dr. I. Zeltiņa. Masku godalgošanas komisijā darbojās Astrīdas Robežgruntnieces vadībā.

J. G.

● Hamiltonas lietuviešu sabiedrība sestdien, 15. februārī, atzīmēja Lietuvas valsts 57 neatkarības pasludināšanas gadadienu. No Ņujorkas bija ieradies Simas Kudirka; viņš piedalījās Lietuvas karoga uzvilkšanas ceremonijā pie pilsētas valdes nama. Kad karogs bija mastā, Hamiltonas pilsētas galva V. Copps pasludināja 16. februāri par Lietuvas dienu Hamiltonā un izdeva iespiestu, ielogotu proklamāciju. Svinīgajā aktā un koncertā bez S. Kudirkas runāja apgabala priekšniece Anna Džonesa, pilsētas galva V. Copps u.c., bet no latviešiem latviešu pārstāvis Edmunds Pulciņš.

J. G.

Aluminium siding
Soffit and fascia
Eavestroughs
Windows, doors, roofing

REINO

Aluminium installation
64 Westwood Ave.,
425-3785 (after 5 p.m.

Liktenīgais marts

BIRUTAS SENKĒVIČAS ATMIŅAS PAR PULKVEDI OSKARU KALPAKU

Oskars Kalpaks

Nodibinoties 1918. gadā jaunajai Latvijas valstij, pagaidu valdībai nebija ne naudas, ne ieroču, nedz sava karaspēka, kā vienīgi 18. novembŗa deklarācija. Valsts bija nodibināta, bet tās brīvība vēl bija izcīnāma un nodrošināma. Radās pašaizliedzīgi patrioti, kas atsaucās uz Pagaidu valdības aicinājumu un iestājās nacionālajā Latvijas armijā. Nodibinājās Neatkarības, Studentu un Cēsu rotas. 1919. gada janvārī, kad lielinieki jau bija Rīgā, šo pirmo divu rotu vadību uzņēmās plkv. Kalkas, kas bija atgriezies no Krievijas, kur bija pulka komandieris un par nopelniem apbalvots augstiem kara ordeņiem.

Milzīgā pārspēka priekšā Kalpakam ar savām divām rotām nācās atkāpties. 22. janvārī viņš jau atradās pāri Ventai, Rudbāržu muižas pilī. 1919. gada februārī Kalpaka rotām piepulcējās arī jauniesaukie un brīvprātīgie. Kalpakiešu rindās iestājās ne tikai rūdīti karavīri — strēlnieku virsnieki un zaldāti, bet arī lauku vīri no zemnieku sētām. Kad plkv. Kalpaks ar pašdarināto spieķīti rokā apstaigāja karavīru rindas, viņš bija nesalaužams savā ticībā, dedzīgiem vārdiem stiprinot savus vīrus un iedvešot cerību uzvarai.

„Mēs esam trūcīgi apģērbti, slikti apbruņoti, bet latvieši, ar tiesībām uz savu zemi — mēs uzvarēsim!" teica Kalpaks, un karavīru sejās atspoguļojās prieks un uzņēmība. Kalpaks ar savu personību radīja cīnītājos lielu uzticību.

Stāvoklis nebija spīdošs. Dažādas svešas un naidīgas karaspēka vienības klīda pa mūsu zemi. Radās arī neticīgo, kas šaubījās, vai ir prāta darbs uzsākt cīņu pret tik lielu pārspēku? Kalpaks savos karavīros tomēr bija sējis dziļu ticības sēklu, būt gataviem Latvijas lielajam brīdim. Rudbāržu Kēvalu māju saimniekam Kalpaks kādā privātā sarunā bija teicis: „Tagad pienācis brīdis sakopot visus mūsu spēkus un pašiem kļūt par mūsu valsts liktenŗa lēmējiem."

„Pulkveža Kalpaka mierīgais skats bija dziļš un apņēmīgs, viņa vārdi bija tik pārliecinoši, ka nebija neviena, kas viņam neticētu." atminējās Rudbāržu saimnieks.

Arī vēlākajos gados, tiekoties ar bijušajiem Kalpaka cīņu biedriem pulkveža piemiņas dienā Arītēs, tie atcerējās sava komandieŗa lielo personību un spēju aizraut mazdūšīgākos. Pulkveža O. Kalpaka vārds tautas mutē kļuva par varonības un latvietības simbolu.

1919. g. 29. janvārī padzina ienaidnieku no Skrundas. Kalpaks ar savu bataljonu apmetās Lēnu muižā, no kuŗas 3. marta rītā bija plānots uzbrukums pāri Ventai, kuŗas ledus sega vēl bija pietiekami stipra. Lielinieki bija apmetušies Jaunaūā muižā. Pirms uzbrukuma Kalpaks vēl pēdējo nakti pārgulēja Lēnu pilī, kur toreiz mitusi arī Linkaiša ģimene. Vecais Linkaišu tēvs rādīja istabu un gultu, kuŗē kādreiz pulkvedis atpūties. Pie sienas tur ielogojumā bija lasāmas rindas no šo atmiņu rakstītājas dzejoļa „Lēnu pils":

Te reiz Kalpaks diženais
Atdusā reiz galvu slēja,
Sevi cīņai novēlēja.

Vēlākos gados Lēnu pili, kur darbojās skolas, apmeklēja arī ģenerālis Kārlis Balodis, plkv. A. Krīpens un rakstnieks Aleksandrs Grīns. Pēdējais lūdza šo rindiņu rakstītājai sakopot atmiņas par Kalpaku, viņa darbību un nāvi pie Airītēm, lai tās izmantotu savā rakstā par kalpakiešiem.

3. martā kalpakieši pārgāja Ventu un ieņēma Jauno muižu. Lieliniekus padzina arī no Skrundas skolas, kalpakiešiem dodoties uz priekšu pa Skrundas lielceļu. Pie Skudru mājām, ceļa līkumā, latviešiem pārpratuma dēļ iznāca apšaudīšanās ar vācu Borkes bataljonu, kas arī cīnījās pret lieliniekiem. Ceļš, pa kuŗu skrējienā devās Kalpaks ar saviem vīriem, atradās zem ložmetēju uguns. Pārlecot grāvim, pulkvedi ievainoja vēderā, un viņš saļima pie liktenīgās priedes ar ložu šķelto zaru, kas pārkārās pāri tā augumu. Šeit teikti arī mūsu atbrīvošanas cīņu vēsturē ierakstītie vārdi: „Balodi, paliec manā vietā!" — Balodis komandēja Neatkarības rotu.

Vēlāk, kad pārpratums noskaidrojās, atklājās, ka apšaudīšanās laikā bija smagi ievainots arī Studentu rotas komandieris kpt. Nikolajs Grundmanis, kas, lai nekristu lielinieku rokās, pats nošāvās. Kritis Pēteris Krievs un vācu sakaru virsnieks ltn. Šrinders. Kritušos nogādāja uz tuvējām Engurnieku mājām. Nākošā rītā Rudbāržu saimnieks Vilis Auziņš, kas atradās šķūtniekos, aizveda kritušos savās ragavās uz Rudbāržu muižu, kur bija Kalpaka bataljona štābs, bet no turienas tos pārveda uz Liepāju.

Vilis Auziņš, atminoties krituša pulkveža un viņa karavīru aizvešanu, stāstīja: „Pulkvedi iznesot no īstabas, karavīri ierindā atdeva viņam un pārējiem kritušajiem pēdējo godu. Visu acīs bija asaras."

Biruta Senkēviča

Darbs nākotnei

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudze Toronto uzsākusi līdzekļu vākšanu savā lauku īpašuma Saulaine ēku pārbūvei un baznīcas jaunu ērģeļu iegādei.

Sv. Jāņa baznīcas sabiedriskās telpas 21. februārī greznoja gan lielāka, gan mazāka apmēra foto uzņēmumi no Saulaines skatiem, dažāda veida darbības attēliem un skicēm par nākotnes iecerēm. Jau agrā priekšpusdienā tur sāka rosīties dāmu komitejas čaklās darbinieces, lai sagatavotu kopējas vakariņas, par kuŗām katrs dalībnieks maksāja divdesmit piecus dolarus.

Šāds sarīkojums nebija domāts „inflācijas apkaŗošanai", bet līdzekļu sagādei Saulaines tālākai uzlabošanai, galvenokārt līdzšinējās saimniecības ēkas pārbūvei. Labais nodoms un ieguldītais darbs teicami attaisnojās. Sarīkojumā pulcējās ap 160 draudzes locekļu un labvēļu, kas kopā ar papildu ziedojumiem iecerētajam mērķim deva ap 4000 dol. atlikuma.

Sarīkojumu atklāja un vadīja Saulaines pārvaldes priekšsēdis G. Tannis, bet archibīskaps A. Lūsis teica lūgšanu. V. Upeslācis asprātīgā uzrunā iztirzāja iecerētā mērķa nozīmi latviskās kopības saglabāšanai nākotnē. Ēku pārbūves darbi un citi uzlabojumi Saulaini varētu pārvērst ne tikai par patīkamu pulcēšanās vietu, bet arī par latvisku centru ar ievērojamu nozīmi nākotnē. Arī draudzes priekšnieks J. Koncis atzinīgi novērtēja Saulaines pārvaldes un dāmu komitejas plānu. Viņš aicināja klātesošos ar ziedojumiem atbalstīt arī baznīcas jauno ērģeļu iegādes fondu.

Vispārējā programmas daļā Ženija un Alberts Vītoli dziedāja vairākas tautasdziesmas Rutas Āzes klavieŗu pavadījumā. Rūdolfa Blaumaņa humoresku par Žani Žampu un Mariju Pērli lasīja Juris Dzeguze. Krāsu filmu un slīdītes par aizvadīto gadu dzīvi un notikumiem Saulainē rādīja R. Šteinbergs. Vairākus foto uzņēmumus no gaisa bija izdarījis J. Tannis, un vienu no tiem palielinātā formātā pasniedza draudzes priekšniekam J. Koncim.

Izlozē pret ieejas numuriem dažādas priekšrocības Saulainē laimēja A. Zutis, Alvīne Augule un J. Strēlnieks.

Sarīkojuma nobeigumā G. Tannis pateicās visiem Saulaines labvēļiem un uzsvēra, ka iecerētie uzlabošanas darbi nav domāti, lai sacenstos vai konkurētu ar kādu citu līdzīgu pasākumu, bet lai padarītu Saulaini par patīkamu pulcēšanās vietu un aktīvu sabiedrisku centru nākotnē. Ziedu veltes un atzinīgus vārdus saņēma visi programmas izpildītāji un šī sarīkojuma galvenās ierosinātājas Ņina Černavska, Kate Bruže, Natālija Tanne un pārējās dāmu komitejas darbinieces. Saulaines dažādos darbos sevišķi atsaucīga un rosīga vienmēr bijusi Berta Šlesere. Skices līdzšinējās saimniecības ēkas pārbūvei bija sagatavojis architekts N. Sebris. Projekts paredz ēku pakāpeniski pārvērst par sabiedriski izmantojamām telpām.

R. N.

Ja esat nodomājuši iegādāties

Jaunu 1975. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6,

Dieva brinumi mūsu dienās!

MĀCITAJS FRANKLINS VALDENS

no Atlantijas pilsētas, Džordžijā, ASV, noturēs

GARĪGAS SAPULCES

CHRISTIAN CENTRE DIEVNAMĀ, 4545 JANE STREET, TORONTO

Dievnams atrodas 2½ blokus uz ziemeļiem no Finch Ave., ielas austrumu pusē.

sapulces notiks no 2. līdz 9. martam ieskaitot:

SVĒTDIENĀS plkst. 11 no rīta un 7.45 vakarā
DARBDIENĀS plkst. 7.45 katru vakaru

Dievs lieto māc. Franklinu Valdenu, lai slimos darītu veselus, atbrīvotu nomāktos un ļaunu spēku saistītos, dotu jaunu cerību izmisušajiem u.t.t. Sirsnīgi aicinām latviešus, kas ieinteresēti garīgā un miesīgā dziedināšanā, piedalīties šajās sapulcēs!

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐	vienu gadu	$21.—
☐	6 mēnešiem	$11.50
☐	3 mēnešiem	$ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Jauns abonents △ pagarinājums △

Čekus lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

Toronto koncertapvienības koncerti

12. aprīlī pl. 8 vak. Town Hall — Ileāna Pētersone, Stokholmas operas soliste (mecosoprāns). Pie klavierēm komponists Imants Sakss.

18. oktobrī pl. 8 vak. Koncertapvienības 1975./76. gada sezonas pirmais koncerts veltīts Emīla Dārziņa piemiņai.

No 28. febr. līdz 2. martam Tālivalža Kiķaukas gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas telpās Toronto. Atklāšana 28. febr. pl. 8 vak. Atvērta: 1. martā no pl. 2 pēcp. līdz 8 vak.; 2. martā no pl. 2—9 vak.

1. martā LNJAK sarīkojumi: pl. 12 pēcp. Latviešu namā Jaunatnes mākslas izstāde no pl. 12 dienā līdz 8 vak.; 2. martā no pl. 12—6 vak. 1. martā pl. 2 pēcp Klasiskais koncerts—jaunatnes jaundarbi; pl. 8 vak. balle „šī māksla ir jauna" — spēlēs „Viegla ceļa gājēji".

1. martā pl. 7.30 Lietuviešu zālē 1573 Bloor St. W. Zīles koŗa koncerts diriģenta A. Purva vādībā. Pēc koncerta saviesīgs vakars.

No 1.—9. martam Otto Grebžes 62. gleznu izstāde paša studijā, 47 Stockdale Cres. (agrāk Pemberton Cres.), Richmond Hill, Ont.

2. martā plkst. 6 vak. Sv. Jāņa baznīcā Kalpaka dievkalpojums.

2. martā pl. 1 pēcp. Latviešu namā „Raibie robi" — LNAK kultūras dienu noslēgums (LNJAK sarīkojums).

6. martā pl. 2 dienā Latviešu namā Pensionāru apvienības regulārā sanāksme. J. Grundmanis stāstīs par ienākuma nodokļa lapu izpildīšanu.

8. martā Inn on the Park Kalpaka balle, ieejas kartes Lotus puķu veikalā.

9. martā pl. 1 pēcp. Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē TLB sestdienas skolas 6. klases skolēnu izrādes Pelnrušķīte atkārtojums.

9. martā pl. 3.30 pēcp. Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē, 200 Balmoral Ave. Kanadas gaidu jendas sarīkojums „Mēs gribam būt kungi".

14. — 16. martam Edvarda Dzeņa gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas telpās. Atklāšana piektdien, 14. martā, pl. 8 vak. 15. martā no pl. 10 rītā — pl. 8 vak. Svētdien no pl. 4 dienā — pl. 10 vak., 17. martā no pl. 4 — 8 vakarā.

15. martā Diždancis rīko: 1) pl. 3 pēcp. Banfas Baltiešu semināra uzvedumu West Park vidusskolā, 1515 Bloor St. W. (pie Dundas). Piedalās lietuviešu deju kopa Gyvitaras, igauņu lielgaidu dziedātājas un dejotājas un Diždancītis. 2) pl. 8 vak. Baltic Bash, ar grāvēju grupu jauniešiem Latviešu namā.

15. martā pl. 7 vak. Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W., Dainas koŗa koncerts. Diriģentes A. Skudra-Kārkliņa un V. Maksiņa. Pēc koncerta saviesīgs vakars, spēlēs Hamiltonas Runči. Rezervējiet galdiņus — 691-7618.

15. martā pl. 7 vak. DV namā tradicionālais Ventiņu vakars ar groziņiem.

Pēc Latviešu fonda padomes sēdes Toronto Latviešu namā bija fonda dalībnieku sanāksme, kuŗā fonda priekšnieks Dr. Valdis Muižnieks izsniedza pateicības rakstus 30 dalībniekiem, kas fondā iemaksājuši 1000 dol. Augšējā attēlā fonda dalībnieku grupa ar saņemtajiem pateicības rakstiem, pirmā rindā no kreisās: M. Miezīte, L. Vilka, B. Rubesa, Dr. E. Upenieks, B. Senkēviča, fonda priekšnieks Dr. V. Muižnieks, A. Liepiņš, P. Menska, A. France un E. Lejiņš. Aizmugurē: Diždanča pārstāve G. Ozola, Z. Miezītis, S. Miezīte, J. Ruģelis, R. Ruģele, A. Liepiņa, korporācijas Latvia pārstāvis I. Kravis, Niagaras nama fonda pārstāvis A. Šteinbachs, I. Purvs, A. Kreišmanis, maiznīcas „Riga Rye" īpašnieks I. Kravis, I. Menska, P. Ruņģis, L. Freimane, A. Francis, I. Rūtiņa un B. Rubess. Foto: Verners Cinis

15. martā Dainas koŗa koncerts un saviesīgs vakars.

16. martā plkst. 4.30 pēcp Sv. Andreja baznīcas zālē Lieldienu sarīkojums. Rīko Gaujas gaidu vienība.

5. aprīlī pl. 7.30 Sv. Jāņa baznīcā viesosies Klīvlandes apvienotais draudzes koris.

5. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu namā Toronto DV Sporta kluba tradicionālā futbola sezonas atklāšanas balle ar sporta karalienes ievēlēšanu.

6. aprīlī pl. 5 pēcp. Latviešu namā TLTA Sestdienas ģimnazija rīko audzēkņu priekšnesumu vakaru ar pašu audzēkņu gatavotu cienastu. Atlikums par labu Latviešu namam.

12. aprīlī Toronto latviešu YMCA un Toronto latviešu sporta kluba kopējā balle Latviešu namā. Spēlēs „Runči".

19. aprīlī plkst. 19. 30 Sv. Andreja draudzes koŗa koncerts.

19. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības Kanadā sarīkojums Latviešu namā „Centi un cerības". Piedalīšanās 10 dol. no personas par labu Latviešu centra izbūves komitejas darba veicināšanai.

3. — 11. maijam — DV organizācijas Kanadā 25 gadu darbības atcere.

21. jūnijā — Sidrabenē tradicionālie Līgo svētki.

1. novembrī ALT. Vašingtonas ansambļa viesizrāde Indrāni Bickford Park skolas auditorijā.

HAMILTONA

22. martā pl. 7 vakarā Latviešu ev. lut. Kristus draudzes baznīcas lejas zālē, 18 Victoria Ave. S., Latviešu pensionāru apvienības Hamiltoņā pirmā darbības gada atceres vakars.

SV. KATRĪNĀS

9. martā pl. 7 no rīta Simko ezera Virdžinijas līcī Sv. Katrīnu Mednieku un makšķernieku klubs rīko 3 klubu makšķerēšanas sacīkstes.

OTAVA

8. martā Pirmās latviešu kultūras dienas Otavā, ar rakstnieku rītu 9. martā. Piedalīsies: I. Grebzde, I. Gubiņa, O. Liepa, I. Purva, I. Vīksna, A. Voitkus un A. Zemdega. Gleznu izstādes atklāšana 8. martā: G. Cenne, T. Kiķauka, K. Kronbergs, A. Nulītis, V. Reinholds un J. Zuntaks.

Igaunijas neatkarības svinības Toronto

PIEŅEMŠANA IGAUŅU NAMĀ AR 200 LŪGTIEM VIESIEM

Igaunijas ģenerālkonsula Ilmāra Heinso un Igauņu centrālās padomes Kanadā 21. februārī rīkotā pieņemšanā Igauņu namā Toronto, kur bija ieradušies ap 200 lūgtu viesu, latviešus pārstāvēja konsuls Dr. E. Upenieks un Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēdis T. Kronbergs, kas ir arī Baltijas tautu federācijas Kanadā prezidents. No Kanadas federālās valdības sveicienus nodeva senātori Pauls Juziks un C. V. Karters, kas bija piedalījušies arī baltiešu organizētā Baltiešu vakarā 18. februārī Otavā. Viesu vidū bija arī Ontario kabineta locekļi plkv. Džēms Breithaupts un Džordžs Niksons, kā arī federālās valdības bijušie kabineta ministri Džons Jaremko un Roberts Stenburijs. Bija ieradies arī Austrumjorkas pilsētas galva Vills Blērs, kas ar igauņiem tuvāk iepazinies internacionālās karavānas laikā Toronto.

Ontario premjēra Viljama Dēvisa un jaunā kultūras ministra Roberta Velča vārdā Igaunijas valsts neatkarības proklamēšanas 57. gadskārtā sveicināja Ontario valdības pārstāvis Niks Leļuks. No Toronto pilsētas pašvaldības bija ieradušies oldermaņi Viljams Boičuks un Tonijs Donahjū. Kupli pārstāvētas bija arī dažādas etniskās grupas un etniskā prese. Mūsu brāļu tautu lietuviešus pārstāvēja ģenerālkonsuls J. Žmuidzinas.

Pieņemšanā uzrunas teica Igauņu centrālās padomes Kanadā loceklis Lāss Leivāts, ģenerālkonsuls Ilmārs Heinsū un centrālās padomes priekšsēdis Udo Pēterso. Viņš sacija, ka krievi vienmēr esot vēlējušies iegūt logu uz Eiropu — Baltijas jūŗu, lai izplestos pa visu brīvo pasauli, un ar gandarījumu atzīmēja, ka ASV un Kanada stingri ievēro savu ārlietu politiku attieksmē pret Baltijas valstīm un neatzīst Pad. savienības okupāciju, ko tikko notikušajā Baltiešu vakarā Otavā par jaunu apliecinājis agrākais Kanadas ārlietu ministrs un tagadējais liberāļu frakcijas līderis parlamentā Mičels Šārps. Igauņu centrālās organizācijas priekšsēdis brīdināja, ka pārkrievināšana Baltijas valstīs neatlaidīgi turpinās, iepludinot tajās lielas krievu masas, lai iznīcinātu šo tautu nacionālo eksistenci.

Toronto pilsētas galva Dēvids Krombijs, tāpat kā Lietuvas neatkarības svētkos nedēļu iepriekš, 21., 22. un 23. februāri bija izsludinājis par Igauņu dienām Toronto. Ar rakstu igauņus neatkarības svētkos bija sveicinājuši Kanadas darba un daudzkultūru ministrs Džons Munro, ASV konsulāts u. c.

Priekšnesumu daļā iepriecināja igauņu meiteņu vingrojumi uz skatuves Evelinas Kopas vadībā. Vingrotāju tērpi bija izvēlēti igauņu nacionālās krāsās: melns, zils, balts, tāpat zāles dekorējumi.

Igaunijas neatkarības dienu 22 iespiedumrindās bija atzīmējis arī dienas laikraksts The Toronto Star, piezīmējot, ka Igaunija atdalījusies no Krievijas 1918. gadā, bet Pad. savienība to okupējusi 1940. gadā, un ka 10.000 Lieltoronto dzīvojošie igauņi savas valsts dibināšanas 57. atceres dienu atzīmēs ar divu stundu ilgu piemiņas koncertu.

Igaunijas valsts svētku aktā Toronto universitātes Convocation zālē 23. februārī bija pulcējušies ap 1200 apmeklētāju. Igauņi šogad savos valsts svētkos bija uzsvēruši jauno paaudzi, kas turpinās igauņu tradicijas, runājot igauņu valodu un paliekot kopā ar savu tautu, ko savā runā pasvītrāja igauņu papildskolu direktors H. Rundva. Viss akts risinājās gaišā noskaņā un cerīgā nākotnes skatījumā.

Oficiālie viesi no Otavas bija senātori Pauls Juziks un Endrjū Tomsons ar savu igauņu izcelsmes dzīvesbiedri. Ontario premjēru Viljamu Dēvisu pārstāvēja Niks Leļuks, bet no Toronto pilsētas pašvaldības bija ieradušies vairāki oldermaņi. Baltijas tautu federācijas Kanadā prezidents un Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēdis T. Kronbergs pārstāvēja arī konsulu Dr. E. Upenieku, kas bija aizkavēts ierasties. Lietuviešus reprezentēja ģenerālkonsuls J. Žmuidzinas.

Igauņu centrālās padomes priekšsēdis Udo Peterso izsludināja šo gadu, līdz nākošajiem Igaunijas valsts svētkiem 1976. gadā, par igauņu Grāmatu gadu, kad veicināma igauņu grāmatu izdošana un lasīšana. Runāja arī Igaunijas ģenerālkonsuls Imars Heinso.

Koncertā piedalījās igauņu orķestris un jauktais koris, bet igauņu skautu un gaidu runas koris deklamēja igauņu patriotisko dzeju. —ls—

WHOLESALE DIAMONDS AS A HEDGE AGAINST INFLATION. INVEST FIVE DOLLARS

AND OUR BROCHURE WILL BE SENT TO YOU OUTLINING THIS INVESTMENT OFFERING A GUARANTEE CLAUSE.
WRITE TO

FIFTY-EIGHT FACET DIAMOND CORPORATION
1111 FINCH AVENUE WEST,
SUITE 158,
DOWNSVIEW, ONT. CANADA
M3J 2E6

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikties
tālr. 921-3924

470 College St. (pie Bathurst)
Toronto M6G 1A1

Aicinājums laikraksta lasītājiem

Vārds „daudzkultūra" pēdējos gados Kanadā bieži dzirdēts un pieminēts pozitīvā nozīmē. Ar federālās valdības daudzkultūru likumu un atsevišķas ministrijas nodibināšanu daudzkultūra Kanadā ir ieguvusi ne tikai morālu, bet arī tiesisku attaisnojumu un pamatojumu. Kaut gan etniskās grupas šeit vienmēr baudījušas demokratiskās tiesības, tomēr jauna likuma pieņemšana un ministrijas izveidošana etnisko grupu darbību ievērojami uzlaboja, aktīvizēja un zināmā mērā arī ierosināja. Ar gandarījumu varam pieminēt arī materiālo atbalstu kultūrāli nozīmīgākiem pasākumiem, kas vismaz daļēji attaisno mūsu nodokļu maksājumus.

Kā katram jaunam pasākumam, tā arī daudzkultūru politikai Kanadā ir savas nepilnības, trūkumi un vājās puses. Tām seko kā etniskās grupas, tā arī valdības iestādes. Protams, lielā mērā daudzkultūru jautājumi cieši saistīti ar Kanadas valdības vispārējo politiku un demokratiskiem pamatprincipiem. Tomēr lielā mērā tā atkarīga tieši no pašām etniskām grupām, to aktīvitātēm, atsaucības un dažādo pasākumu rezultātiem.

Mēs, latvieši, sevi vienmēr esam uzskatījuši par aktīvu un labi organizētu etnisko grupu Kanadā. Līdzīgu vērtējumu esam dzirdējuši arī no vairāku citu etnisko grupu pārstāvjiem, valdības iestādēm un atbildīgiem darbiniekiem. Tas ir gandarījums mūsu centrālai organizācijai un daudzām vispārējām, kā arī lokālām organizācijām. Lai kādi būtu mūsu ieskati un vērtējums, panākumi lielā mērā atkarīgi ne tikdaudz no organizācijām, kā tieši no individuāliem cilvēkiem.

Pašreiz mūsu laikrakstā tiek ievietoti federālās valdības sludinājumi ar atbildes kuponiem. Tieši šiem, šķietami nenozīmīgajiem, atbildes kuponiem ir izšķirīga nozīme Kanadas daudzkultūru politikai nākotnē. Ja mēs šos atbildes kuponus izpildīsim un nosūtīsim pēc piederības, tad būsim pierādījuši, ka latvieši ne tikai lasa savu laikrakstu, bet seko arī Kanadas politikai, vismaz par cik tā attiecas uz mums pašiem un mūsu dzīves interesēm. Nebūsim pārsteigti, ja neatsaucības gadījumā kādreiz nākotnē velti klauvēsim pie iestāžu durvīm ar saviem ierosinājumiem un pabalstu pieprasījumiem. Tāpat nekļūsim „greizsirdīgi", ja pārējās etniskās grupas, parādot lielāku atsaucību un izpratni, gūs labākus panākumus.

Pašreiz gan pasta darbība pārtraukta, jo sācies viens no tradicionālajiem streikiem. Tomēr sagatavosim minēto atbildes kuponu jau tagad un pievienosim vēlāk nosūtāmam pastam. Šim mazajam darbiņam būs liela nozīme mūsu latviskās kultūras dzīves veidošanā nākotnē.

R. N.

VIENOTI DARBĀ LATVIJAI BRĪVAI

1950 1975

DAUGAVAS VANAGI KANADĀ

Līdz Daugavas Vanagu Kanadā 25 gadu darbības atceres lielajiem svētkiem, kas ar daudziem sarīkojumiem risināsies maija sākumā Toronto un turpināsies visu nedēļu, vairs palikuši tikai pāris mēnešu. Rīcības komiteja, kuras priekšsēde ir DV centrālās valdes un DV Kanadā valdes Jaunatnes nozares vadītāja Baiba Šmita-Kalēja, savās sēdēs izstrādājusi plašu programmu. Šī atcere būs nozīmīga ne tikai DV Kanadā, bet organizācijas dalībniekiem visā brīvajā pasaulē, ierodoties viesiem arī no citiem kontinentiem, pat tālās Austrālijas. Pēdējā rīcības komitejas sēdē 17. februārī DV namā Toronto kļuva zināms, ka svētku programma vēl paplašināta vairākiem citiem sarīkojumiem. Bez tiem, kas mūsu laikrakstā jau agrāk ziņoti, īpašs sarīkojums būs vecajiem ļaudīm — Atmiņu pēcpusdiena 5. maijā, ko kārto Latviešu pensionāru apvienība. Rakstnieku cēlienu vadīs Tonija Krūka; tā pirmā daļa būs veltīta noteiktam tematam, bet otra — brīva tematu izvēle. Paredz, ka rakstnieku cēlienā piedalīsies 24 autori — DV organizācijas dalībnieki. Svinīgajā dievkalpojumā dziedās vanadžu koris Senatne no Sv. Katrīnām. Vienā no sarīkojumiem referēs arī DV Vācijas zemes valdes priekšsēdis J. Leitītis. Attēlā redzami DV dienu Kanadā rīcības komitejas sēdes dalībnieki. Pirmajā rindā no kreisās: DV Toronto nodaļas priekšsēdis V. Plūdons, A. Briede, komitejas priekšsēdes vietniece — Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne, komitejas priekšniece Baiba Šmita-Kalēja, Tonija Krūka, K. Bencons un E. Krūka; 2. rindā no kreisās: R. Norītis, A. Rītiņš, R. Britāls, rež. E. Jurševskis, A. Šterns un J. Gailītis; aizmugurē no kr.: N. Brasliņš, A. Kalupnieks, R. Puriņš un A. Kalviņš.

Foto: Verners Cinis

Pirmais sarīkojums Latviešu centram

Latviešu saimniecisko darbinieku apvienība Kanadā 19. aprīlī pl. 7.30 vakarā Latviešu namā rīko vakaru ar 10 dol. ieejas maksu no personas, tādā kārtā cerot iegūt līdzekļus Latviešu centra veidošanas komitejas darbam. Cenā būs ieskaitīti arī dzērieni un uzkodas. Vakara sarīkošana bija daļa no pārrunām Latviešu centra komitejas sēdē 20. februārī Sv. Andreja baznīcas telpās; tanī piedalījās priekšsēdis A. Budrēvics, priekšsēža vietnieks V. Liepiņš, sekretārs J. Reinbergs, kasieris R. Grigors un locekļi — māc. J. Cālītis, Biruta Rubesa un K. Purmals, kas atvaļinājuma laikā aizstāj A. Retigu, Toronto latviešu pensionāru apvienības priekšsēdi. Sēdē piedalījās arī komitejas sekretāre Daina Dreifelde, kas veiks tehniskos darbus.

Finanču komiteja vēl nav pabeigusi financiālo plānu. Tiek vāktas statistiskas ziņas par latviešu sabiedrisko, saimniecisko un kultūrālo dzīvi, lai noskaidrotu, cik plašas vajadzības jaunajam centram būtu jāapmierina. Komitejas priekšsēdis A. Budrēvics ziņoja par apbūves gabalu izvēles iespējām. Visumā centram piemērotie gruntsgabali dārgi. Pagaidām runa varētu būt par 4 akru lielu zemes gabalu Sanklēra un Vardena rajonā. Tas atrodas ap 500 metru no pazemes dzelzceļa piestātnes, kas savienota ar autobusu satiksmi. Prasītā cena 1,6 milj. dolaru. Turpinās vēl citu piemērotu apbūves gabalu meklēšana.

Toronto latviešu kreditsabiedrības pārvaldnieks, kas ir arī Latviešu centra komitejas loceklis, informēja, ka kreditsabiedrības valde pārrunājusi zemes gabala pirkšanu par 1 milj. dolaru vērtībā, bet tam vajadzīgs pilnsapulces un arī valdības akcepts.

Pārrunās par centra veidošanas plānu piedalījās arī architekti Gunārs Birkerts un Uldis Gustavs. Pēdējais uzraudzītu būves gaitu, ja ar architektu G. Birkertu panāktu vienošanos.

Paredzētais pensionāru dzīvokļu nams būs atsevišķa daļa Latviešu sabiedriskā centra situācijas plānā un ietilps valsts atbalstīto normētās īres dzīvokļu namu ietvaros un daļēji būs pakļauts arī architektūras noteikumiem.

K. P.

Visaktivākie krāsaino iedzīvotāju pārstāvji

KANADAS IMMIGRĀCIJAS MINISTRS SKAIDRO JAUNO IMMIGRĀCIJAS POLITIKU

Etniskai presei rīkotā pieņemšanā 18. februārī Toronto Royal York viesnīcā ap 100 pārstāvju, kuru vidū bija reprezentēta arī Latvija Amerikā redakcija, noklausījās Kanadas immigrācijas un darba ministra Roberta Andrasa paskaidrojumus par Kanadas immigrācijas politiku. Tā izteikta tā saucamajā „Zaļajā dokumentā", kas izdots 4. februārī un 4. februārī un aptver 570 lappuses. „Zaļais dokuments" (grāmata) neesot uzskatāma par sarkanām signālugunīm pret immigrāciju, bet gan par piesardzību, jo esot pienācis laiks padomāt par immigrantu straujo pieaugumu. Galvenokārt tie koncentrējas Kanadas lielākajās pilsētās — Toronto, Montrealā un Vankuverā, radot iedzīvotāju sablīvējumu un sociālus saspīlējumus.

Immigrācijas ministrs R. Andras, kas ir ungāru immigrantu pēctecis, apstiprināja, ka Kanadas immigrācijas politika un diskriminācija pret kādu rasi, ādas krāsu vai ticību. „Mēs tomēr neļausim ekstremistu uzskatiem dominēt ‚Zaļās grāmatas' debatēs. Es neesmu nekāds Kanadas rasists," sacīja ministrs, bet atzina, ka viņu traucējot ekstrēmistu uzbrukumi, kas varot nevajadzīgi radīt trauksmi. „Zaļā grāmata" ievēro sabiedriskās, saimnieciskās un kultūrālās vajadzības, kā arī respektē ģimeņu apvienošanos, tā neatzīst diskrimināciju un plaši atver durvis bēgļiem.

Kopš „Zaļās grāmatas" parādīšanās liels skaits vēstuļu no visas Kanadas plūst uz Otavu. Izteikti dažādi uzskati: sākot ar brīvu immigrāciju visiem un beidzot ar durvju aizciršanu rasisku iemeslu dēļ. Šovasar izstrādās Kanadas apdzīvotības problēmas nākotnē, un decembrī immigrācijas un darba ministrs paredz iepazīstināt ar jauno immigrācijas aktu parlamentā, ko izdebatēs un pieņems 1976. gada jūnijā. Tagadējais 22 gadu vecais immigrācijas likums vairs nesaskan ar laika garu, piem., pēc likuma diskriminēja alkoholiķus un homoseksuāļus.

Pēc ministra runas, sanāksmes dalībnieki varēja jautāt. Visrosīgākie jautātāji bija indiešu, nēģeru, Latīņamerikas etniskās preses pārstāvji, vienā atļautā jautājumā ietverot vairākus, ar gaŗākiem ievadvārdiem. Pēc citu dalībnieku protestiem tie bija jāpārtrauc, jo arī pārējie vēlējās jautāt, piem., dažu etnisko grupu aiz dzelzs aizkara pārstāvji. Ministram bija jāsteidzas uz otru sanāksmi turpat, tāpēc jautājumiem bija dots ierobežots laiks. Visumā eiropiešu jautātāji bija iecietīgi, ne tik uzstājīgi.

Nākošā dienā The Toronto Star ziņoja: pēc tam kad ministrs R. Andras bija atklājis Canada Manpower informācijas centru Džarvisa un Dandess ielas stūrī, viņš izvadīts pa sāndurvīm, lai izvairītos no konfrontācijas ar 50 demonstrantiem, kas demonstrējuši pret Kanadas immigrācijas politiku.

—ls—

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Rasa — Saule pār pilsētu, rom.	$ 6.75
E. Kurzemnieks—Divdesmitā gadsimta verdzībā PSRS	10.25
Latvijas armija 20 gados	25.00
M. Celms—Graudnieki, kultūrvēsturisks stāsts	6.60
A. Eglīts — Lūdzu ienāciet Sēr I-II	18.00
E. Kociņa — Skan mantotā stīga, rom.	6.50
I. Gubiņa—Ar diviem punktiem teikums nebeidzas, stāsti	6.50
K. Raudive — Laikmetu ārdītāji, pārdomas par mūsdienu traģiku	6.00
A. Kraujiete — Ne bungas, ne trompetes, dzejoļi	5.00
I. Gubiņa, G. Janovskis — Paskaties kļavā, dzejoļi	5.50
V. Rūķe-Draviņa — Vārds īstā vietā	9.50
L. Tolstojs — Evaņģelijs patiesā gaismā	8.25
A. Zemdega — Cirsma, dzejoļi	5.50
A. Veisbergs — Hercoga Pēteŗa ģimnazija, rakstu krājums	15.00
Dr. P. Cirsis, S. J. — Dziļāk domāta doma, mūsdienu svarīgākie virzieni un galvenās problēmas	8.00
I. Grebzde — Aizdedziet sveces, stāsti	6.50
J. Sīlis — Meitenēs Āras mīlas stāsts	6.80
O. Akmentiņš — Vidzemes auna zīmē	14.80
R. Scarry — Jautrā grāmata, bērniem	12.00
H. Kreicers—Atspīdumi I-II, atmiņas un vērojumi	16.00
Archīvs XIV — Tautas veselība	9.00
Agr. J. Venners—Ģimenes mājas augļu dārzs	6.00
A. Bērziņš — K. Ulmanis	8.00
A. Solžeņicins — Gulaga Archipelāgs	13.00
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards	5.50
M. Zandbergs — Mārtiņa dienas grāmata	7.50
The Latvians in America 1640—1973 (Maruta Kārklis, Līga Streips, Laimons Streips)	5.00
A. Ezergailis — The 1917 Revolution in Latvia	12.50

D a b ū j a m a s

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121

LAIKS,

TELPA,

ĻAUDIS

Vēsturisks apraksts

DV organizācija 25 gados

PASŪTINĀJUMA KUPONS

Čeki vai naudas pārvedumi adresējami:

Mr. K. Bencons,
223 High Park Ave.,
Toronto, Ontario, Canada M6P 2S5

Grāmatas cena 14 Kanadas dol. Pasūtinot vismaz 3 vai vairāk eks, iemaksājot naudu, 20% atlaide.

Eksemplāru skaits .....

Vārds un uzvārds .....

Adrese .....

.....

.....

Paraksts .....

Mūsu ilggadējais kara dienesta līdzgaitnieks
L.K.O.K. virsnieka vietnieks

Jānis Kalniņš

dzimis 1898. gada 22. februārī Koņu pagastā,
miris 1975. gada 8. februārī Klevē, Vācijā.

Par tālu bij ceļš
līdz dzimtenes
smilšu kalniņam.

Viņu mīļā piemiņā paturēs:

bijušie 4. Valmieras kājnieku pulka kadra karavīri

Mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

Luīze Angelika Sarķis

dz. Gulbis

Dzimusi 1880 g. 1. janvārī,
mirusi 1975. g. 10. janvārī Rīgā.

Apbedīta 17. janv. ģimenes kapos Dubultos.

Laižat manīm rozes sēt
Kapsētiņas maliņā:
Tur guļ mani tēvs māmiņa,
Tur īstaji bāleliņi.

Par viņu sēro

meita Elfrīda un mazmeita ar ģimeni Hamiltonā,
meita Zenta ar vīru Edmontonā,
māsa un piederīgie dzimtenē.

Mūžīgā mierā aizgājusi mūsu mīļā

Lūcija Pavlovskis

dzimusi 1912. gada 10. februārī Liepājā,
mirusi 1975. gada 20. februārī Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

māsa ar svaini Thornhilā

Mūžībā aizgājusi

Anna Martinsons

dzim. Berezs

dzimusi 1906. gada 2. februārī Padedzē,
mirusi 1975. gada 22. februārī Sadberijā, Ont.

Piemiņā paturēs

Sadberijas ev. lut. draudze

Daudzināms latviešu vārds Otavā

LNAK VALDES SĒDE OTAVĀ

Lai izveidotu ciešāku kontaktu ar atsevišķiem latviešu centriem Kanadā, Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valde iespēju robežās cenšas sanākt uz savām sēdēm arī ārpus Toronto. Pēc Montrealas apciemojuma 1973. gada 19. februārī LNAK valdes sēdē ar turienes sabiedrības pārstāvju piedalīšanos notika Otavā.

Toronto viesus apsveica Otavas latviešu ev. lut. Miera draudzes priekšnieks A. Millers un solīja atbalstu LNAK darbam un centieniem. LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, savukārt, uzsvēra šādu sanāksmju lielo nozīmi. Kaut arī LNAK valdei ir labs kontakts ar atsevišķiem Kanadas valdības pārstāvjiem, šo sakaru kopšanai un latviešu vārda daudzināšanai Kanadas galvaspilsētā ir vajadzīgs vietējās latviešu sabiedrības darbs un atbalsts. Tam lielā mērā pakalpos latviešu mākslinieku izstāde Otavā Kultūras dienu ietvaros.

Otavas latviešu Kultūras dienu rīcības komitejas priekšsēdis I. Cenne ziņoja, ka latviešu mākslas izstādes atklāšana notiks Kanadas arhīva izstāžu telpās 8. martā, piedaloties arī šo Kultūras dienu patroniem J. Dīfenbeikeram un daudzkultūru ministram J. Munro. Nākamajā dienā notiks rakstnieku rīts.

LNAK pārstāvis Otavā E. Pārups ziņoja, ka izstāde — sarīkojums „Baltiešu devums Kanadai 25 gados" nevarēs notikt šai pavasarī, kā bija plānots. Sagatavošanās prasa vairāk laika, kā arī tagad nav iespējams dabūt piemērotas telpas. Šis kopējais latviešu sarīkojums būs jāatliek uz rudeni.

Īpašu lielāku projektu īstenošanai ir nepieciešamas darbinieku grupas. Otavā ir cilvēki, kas ir ar mieru nākt talkā. Sēdes dalībnieki nolēma lūgt LNAK pārstāvi Otavā saziņā ar vietējām organizācijām sastādīt darba grupu kopēju sarīkojumu organizēšanai.

Tālāk LNAK politiskās informācijas nozares vadītājs L. Luksš informēja par šīs nozares uzdevumiem un līdzekļiem mērķu sasniegšanai. Ir svarīgi, ka nozarei Otavā ir savi darbinieki.

Kultūras nozares vadītāja I. Purva ziņoja par Kultūras dienu sarīkojumiem Montrealā ar Toronto mākslinieku un rakstnieku piedalīšanos. Gleznu transportam Folksvāgena Kanadas nodaļas prezidents B. Rubess aizdevis firmas auto, kas ievērojami samazinājis izstādes izdevumus. Kultūras dienu izdevumu segšanai valde piešķīra 100 dol. Montrealas latviešu biedrībai. Nozares vadītāja arī izteica pateicību Hamiltonas latviešu sabiedrībai par teicami iekārtotu vitrīnu Hamiltonas daudzkultūru centrā.

LNAK padomes loceklis A. Voitkus ziņoja par Jaunatnes dziesmu svētku sagatavošanu Montrealā laikā no 30. augusta līdz 1. septembrim. Ir svarīgi radīt jaunatnē interesi par latviešu mūziku, iesaistot jaunatni koros. Sagaidāms, ka visa latviešu sabiedrība atbalstīs šo pasākumu.

Nobeigumā nacionālās jaunatnes apvienības priekšsēdis Imants Purvs ziņoja par jaunatnes darbu. Tiek veicināta lokālu jaunatnes pulciņu nodibināšana vai to darbības atjaunošana. LNJAK ir atkal jākļūst par jaunatnes centrālo organizāciju. Tiek organizēti 6 x 1 kursi jaunatnei trijos rajonos: Vindzora—Londona, Toronto—Hamiltona un Otava—Montreala. Jaunatnes apvienības priekšsēdis aicināja atbalstīt viņu darbu un arī to konstruktīvi kritizēt, ja tas būtu vajadzīgs.

Bez iepriekš minētajiem sēdē vēl piedalījās šādi LNAK valdes locekļi un darbinieki: J. Mežaks, K. Tannis, G. Suksе un A. Šteins, kā arī Otavas latviešu sabiedriskie pārstāvji — M. Ozola, N. Zoldners, V. Līnis, P. Brauns un K. Millers.

M. J.

Augšējā attēlā: Hamiltonas pilsētas galva V. Copps (vidū) pasludina Lietuviešu dienas Hamiltonā, sakarā ar Lietuvas 57. gada dienu. No viņa pa kreisi E. Pulciņš, pa labi — Simas Kudirka un Lietuviešu biedrības priekšniece L. Skripkute.
Foto: J. Gailītis

DV Toronto nodaļu turpinās vadīt V. Plūdons

Lielākās DV nodaļas pasaulē — DV Toronto nodaļas biedru gada sapulcē 23. februārī DV namā par nodaļas valdes priekšsēdi ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo Varimantu Plūdoni. Valdē ievēlēja: Ainu Selgu, V. Cini, A. Rūdolfu, Almu Reinbergu, O. Kļavenieku, V. Brasliņu, G. Krauju, K. Markitantu un Z. Akotu, bet revīzijas komisijā — līdzšinējos: A. Šternu, Rutu Rēvaldi un A. Lucu. Plašākas pārrunas bija par projektētā Latviešu sabiedriskā centra izveidošanu Toronto. DV atbalsta šo projektu. Daugavas Vanagu namu Toronto nepārdos, bet iespējama plašāka piedalīšanās ar materiāliem līdzekļiem, no sapulces dalībniekiem atsaucoties 16 personām, kas būtu ar mieru Centrā piedalīties katrs ar 1000 dolariem, bet 4 ar 500 dol. katrs.

Pilnīgu sēdes atreferējumu sniegsim mūsu laikraksta nākošā numurā.

O. K.

Ziles iedzied pavasari

Novelc zeme, cimdu pāri,
Lai zīles iedzied pavasarī!

Mīlestība pret dziesmu un darba griba spēj darīt brīnumus, tāpēc nebūtu nekāds pārsteigums, ja DV Toronto nodaļas vanadžu koris Zīle, diriģenta-komponista Arvīda Purva vadībā spētu iedziedāt agru pavasari.

Kamēr citi jaunās svētdienas rīta atpūtai, zīles jau agrā rīta stundā pulcējas mēģinājumam, neskaitot kārtējos darbdienas vakarus. Korī pienākušas dziedātājas no jaunās paaudzes, dažas pat ierodas no lielākiem attālumiem ārpus Toronto.

„Man patīk šis koris. Te neviena nepazūd lielajā masā, katrai koristei jāzina sava balss. Te ikviena dalībniece svarīga. Darbs arī sokas tik lieliska diriģenta vadībā," izteicās viena no jaunākajām koristēm.

Reti kāds iestājas korī tikai laika kavēklim. Korī dziedāšana ir skaists, bet grūts un nopietns darbs, ja dalībniekus un diriģentu neapmierina viduvēji rezultāti, ja viņi grib iedziļināties katras dziesmas dvēselē, aizkart šīs dvēseles stīgas, kas skan tikai tiem, kas to dziļi mīl un saprot. Jānim Rainim ir dzejolis ar virsrakstu — Tomēr: „Mums vārds ir „Tomēr", To pieminat, / Kad visu jau paveiktu / Domājat."

Un „tomēr", kaut arī daudz padarīts, daudz iegūts, vēl daudz darāms, lai tuvotos pilnībai.

Sava 1. marta koncertam Lietuviešu zālē zīlēm programmā: Ald. Kalniņa, J. Kalniņa, J. Graubiņa, V. Bērzkalna, J. Norviļa, A. Purva oriģinālā dziesmas un tautasdziesmu apdares, katra no tām ietērpta savā īpatnējā skaņu rotā un burvībā.

„Apstājies, ceļiniek, apstājies un klausies, kā mūzikas klosteros svētas melodijas staigā!"

T. K.

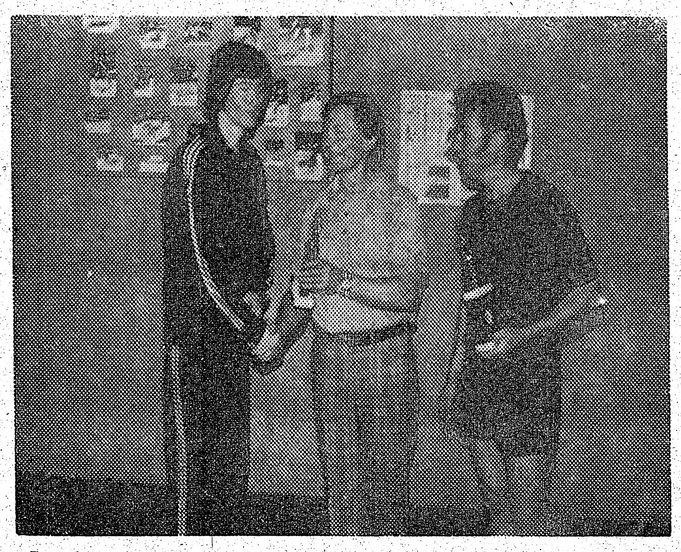

Latviešu sporta apvienības Kanadā valdes priekšsēdis A. Dzilna (vidū) apbalvo uzvarētājus galda tenisa meistarsacīkstēs — V. Skujiņu un M. Žulpu. Foto: A. Dzilna

Nadia Vitinsh

dzimusi 1892 gada 14. augustā,

mirusi 1975. gada 24. janvārī Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības Fonds

Alma Ozoliņš

dzimusi 1892. gada 18. oktobrī,

mirusi 1975. gada 22. janvārī, Čikāgā, ASV.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

(72. turpinājums)

„Ar tevi, tādu muļķi, vispār nedomāju runāt. Redzi, pat Anniņai nav ko teikt. Brīnos, ka tevi vispār uzņēma šinī skolā," atcērtu.

„Nu, nu puišelīt, nepalaidi muti," iesaucas Belte.

Man tanī brīdī uznāk dusmas, saķeru Belti pie apkakles un saku:

„Vēl vienu vārdu, un no tevis paliks tikai pelni pāri," un skatos viņam acīs.

Belte, redzēdams, ka joki nebūs, un juzdams manu sastrādāto zemnieka roku pie rīkles, saplok galīgi.

„Ak, ko tu Janka. Nāc, man ar tevi jāparunājas," un Anniņa, pieķērusies man pie rokas, velk mani prom.

Kad aizejam koridora otrā galā, Anniņa saka:

„Paldies. Tu izglābi mani no neērtas situācijas. Nevajadzēja jau būt dusmīgam. Belte jau neko ļaunu nedomāja," saka Anniņa un draudzīgi tur manu roku savējā.

„Lai gan gados vēl esmu jauns, man tomēr no tiem pieaugušiem piensaimniekiem nav bail. Ja vajadzīgs, samiltošu viņus pa riktīgam," saku.

Milda Vīksna cenšas piesaistīt sev jauno Šveices skolotāju Arni. Sākumā viņš bieži uzturas Mildas sabiedrībā, bet vēlāk paliek atturīgs. Viņu piesaistījusi skolotāja Evana jaunkundze. Liekas, ka Arnim vieglāk sarunāties ar Evana jaunkundzi, jo viņa tekoši runā vāciski.

Ar Mildu Vīksnu Arnim bia grūti sarunāties, jo Milda zināja tikai dažus vārdus vāciski: „Labrīt! Labdien! Kā klājas?"

Ziemas svētkiem atkal mēģina sastādīt orķestri. Kā parasti, inciātīvu savās rokās pārņem piensaimnieki. Lai kā mēģinām, nevaram saprasties mūzikas izvēlē. Beigās atsakos no orķestŗa. Manā vietā nāk Briedis no pirmās klases. Viņš labi spēlē vijoli. Galvenais, ka Briedis pododas visām piensaimnieku prasībām.

Pienotavā strādājot, bieži vien gadās sarauties ar piensaimniekiem, kas mūs vienkārši grib apbižot.

Dažās vietās mēs esam daudz gudrāki nekā viņi, kas nākuši, lai iegūtu pienotavas vadītāja tiesības.

Jaunas praktisko darbu mācības notiek skolas siltumnīcā. Pēc skolas uzskata Latvijas lauksaimnieki varētu savu ikdienas pārtiku papildināt, ierīkojot siltumnīcas. Dārznieks saka, ka gurķi, kas tikko aizmetušies, būšot ēdami uz Ziemas svētkiem. Dārznieks mums rāda, kā sēt, kā stādīt un kā pārstādīt gurķus, tomātus, radīsus un baltos rutkus siltumnīcā. Tāpat mācāmies, kā sagatavot puķes galdu un viesību dekorēšanai. Mācāmies, kā sagatavot rozes, krizantēmas, levkojas un begonijas ziemas sezonai.

Pāris reizes apmeklējam arī agronoma Lielgalvja privāto siltumnīcu pie Jāņa parka. Viņš cenšas izaudzēt speciāli, ātri augošu gurķu šķirni, kas būtu izdevīga siltumnīcām. Tāpat apskatām Antēna siltumnīcas, kas apgādā pa ziemu visu Smilteni ar svaigiem dārzājiem un puķēm.

Liels speciālists siltumnīcu darbos mūsu klasē ir Pēteris Ortmanis. Viņa tēvam pieder vairākas siltumnīcas Ādažos, netālu no Rīgas. Dažos jautājumos viņš pat strīdas ar skolas dārznieku. Tādās reizēs dārznieks paliek pikts un saka:

„Ko tu te, puika, iedomājies? Vai es tevi mācu, vai tu mani? Turi muti un klausies!"

Tādās reizēs mēs, skolēni, esam Pēteŗa pusē. Lai gan bieži strīdu nesaprotam, par ko tas noticis, savā skolasbiedra pusē tomēr jānostājas.

Kādreiz, kad atkal strīdus izceļas Mucenieka un Pēteŗa Ortmaņa starpā un dārznieks kļūst rupjš, mēs ejam lietu noskaidrot pie agronoma Lielgalvja. Izrādās, ka toreiz taisnība bija Pēterim.

Mucenieks ir labs dārznieks, bet pārāk iedomīgs, kā visi, kas kādreiz strādājuši Krievijā muižās. Aronomi un inženieŗi saka, ka tikai Krievijas gradiem bijusi vērtība. Latvijas gradi neesot neko vērts. Vēlāk izrādījās, ka tā ir latviešu slimība — pašam sevi lielīt. Piensaimnieki un agronomi, kas beiguši Vācijā un Šveicē, atkal saka, ka, lūk, viņi tie pārākie, jo Krievijā un Latvijā beigušie nekam nederot.

Kādreiz, redzot šo tukšo lielību, prasām agronomam Tirzītim un agronomam Lielgalvim, kāpēc latvieši uzsveŗ vienīgi to, kur viņi paši bijuši. Ja kāds bijis un mācījies citur, tad tas neder nekam.

Jānis Tirzītis atbild vienkārši:

„Latviešiem ir sakāmvārds: Kas sunim asti cels, ja ne pats. Liekas, ka ar to daudz kas atbildēts. Vēl gribu piezīmēt, ka klaušu laiki vēl tagad stipri atspoguļojas."

Agronoms Lielgalvis dod citu izskaidrojumu: „Cara Krievijā tā sauktā aristokratija, pie kuŗas piederēja arī izglītotie latvieši, paši sev iestāstīja, ka viņi ir gudrākie cilvēki pasaulē. Pārējā pasaule cara aristokratiju uzskatīja par sapuvušu. Paši aristokrati to nezināja. Ja arī kāds to zināja, tad ignorēja. Tā nu šī krievu mietpilsonība nāk līdz arī mums, latviešiem.

Tas pats sakāms arī par tiem, kas izglītojušies citur. Latviešiem lokālpatriotisms pielīp ļoti ātri. Vai tas ir labi vai slikti, nevar pateikt. Mans uzskats, ka cilvēki var runāt, ko grib. Tāpēc jau Dievs mutes radījis. Ja arī kādreiz jādzird tas, kas mūsu ausij nepatīk, tas nekas," savus ieskatus mums pasaka agronoms K. Lielgalvis.

* * *

Tā kā šogad lopbarības ir ļoti knapi, valdība ir gādājusi par spēkbarības importu. Skolā mēs saņemam dažādus ārzemju raušus ar miežu un auzu maisījumu. Tie tiek ievesti no Dienvidafrikas, Kanadas un Argentīnas. Lai šo spēkbarību — lopbarības līdzekļus varētu praktiski izlietot, Smiltenes skolā tos analizē olbaltuma, tauku un stērķeles noteikšanai. Tāpat pāris govis, jaunlopi un teļi tiek baroti ar atsevišķām spēkbarības šķirnēm. Tiek ievākti dati, sveŗot baŗotos lopus ik pēc katrām trim dienām. Pēc mēneša secina, kādās devās šie importētie barības līdzekļi izbarojami.

Saprotams, ka mēneša laiks lopkopībā ir pārāk īss, lai nāktu pie pareizām atziņām. Tā kā visā valstī valda sēkbarības trūkums, tomēr zināmu ieskatu šie īslaicīgie secinājumi dod.

Ābels raksta rakstus „Brīvajā Zemē", „Jaunākajās Ziņās" un „Latvijas piensaimniekā un lopkopī" par šo ievesto barošanas līdzekļu pareizu lietošanu praksē. Arī Latvijas universitāte dod paskaidrojumus šinī lietā. Pirmo reizi izceļas atklāts disputs profesora Lejiņa un Ābela starpā. Lejiņš aizrāda Ābelam, ka viņa dotās normas neesot pareizas. Viņš pārmet, ka barības vielu devas esot par maz.

Ābels savukārt atspēko savus spriedumus, teikdams, ka Latvijas lauksaimnieks nav tik bagāts, lai dārgus barības līdzekļus izbarotu par daudz. Govs neesot mēslu, bet piena ražošanai.

Toreiz mēs, skolēni, lasījām un brīnījāmies, kāpēc tādi neauglīgi raksti vispār tiek ievietoti. Mēs vēl nesapratām, ko nozīmē partijas politika. Mēs nezinājām, ka partijas politika kādreiz paliek tik netīra, ka parastam lasītājam tā riebjas.

Mēs arī nezinājām, ka daudziem cilvēkiem imponē politikas kontroversijas laikrakstos un žurnālos. Mums, skolēniem, kas bijām nacionāli audzināti, šie raksti nepatika.

(Turpinājums sekos)

SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS
labāko dāvanu uz
LATVIJU
Tagad labāku nekā jebkad agrāk
INTERTRADE EXPRESS CORP.
To sakām mēs un to saka arī jūsu piederīgie.
Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, ka jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 vērtībā, vai pat vairāk.
Speciālos rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.
PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀŠANA
Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.
Speciālā rubļa vērtība ir $2.63
Pieprasait mūsu illustrētos katalogus.
PASŪTINAIT TAGAD tikai caur
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street, Fifth floor NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530
Ļoti svarīgi — Automobiļi Ātra piegāde
Izvēlaties no šiem jaunajiem modeļiem:

	Cenas US $
Zhiguli Vaz 2101	$3706.00
Jaunais, uzlabotais (Export Model)	
Zhiguli Vaz 2103	$4246.00
Zhiguli Vaz 2102 Station Wagon (Export Model)	$4082.00
Moskvitch 412 IE	$3756.00
Moskvitch 408 IE	$3454.00
Moskvitch 426 IE Station Wagon	$3919.00
Moskvitch 427 IE Station Wagon	$4205.00
Zaporozhets Zaz 968	$2368.00

Pieprasait mūsu speciālo illustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM.
PĀRSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES.
Iebraucēji no USSR, pieprasait speciālo informāciju!
Mums ir 26 gadu pieredze šais darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana
Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas specializējusies jau 25 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.
Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ⅓ no mantu vērtības parastos rubļos, vai pat lētāk.
Speciālos rubļu Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos par dārgāku likmi. Mēs varam jums ieteikt sazināties ar INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., 10010, tālr. 982-1530 un pieprasīt bezmaksas illustrēto katalogu.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Dievkalpojumi angļu valodā

Agrākais Toronto Sv. Andreja ev. lut latviešu draudzes ilggadējais mācītājs Ā. Čops, kas tagad aizgājis atpūtā, šīs draudzes Ziņu februāŗa izdevumā cēlis iebildumus pret Latvija Amerikā iespiestām vēstulēm, kuŗu rakstītāji angļu valodas dievkalpojumos it kā saskatījuši „latvietības norietu" (Dr. J. Karols Toronto u.c.). Lielākā daļa vēstuļu rakstītāju par angļu valodas dievkalpojumiem izteikusies tomēr atzinīgi un jaunajiem latviešu mācītājiem pateikušies. Zemāk iespiežam māc. Ā. Čopa paskaidrojumus, pārņemot tos no Sv. Andreja draudzes Ziņām:

Reliģisku aprūpi mūsu baznīcās angļu valodā ir iesākuši vecie mācītāji ar mūsu baznīcas vadību priekšgalā, laulājot, kristot bērnus un pavadot mirušos angļu valodā. Arī dievkalpojumi ir noturēti angļu valodā — Montrealā, igauņu Sv. Pēteŗa draudzē Toronto, un vairākās latviešu draudzēs ASV. Pret to protesti līdz šim nav dzirdēti.

Kopš reformācijas laikiem luteriskais princips ir bijis dievvārdus sludināt valodā, ko dievkalpojuma apmeklētāji saprot, t.i., tautas valodā. Ar šo pašu principu mēs, bēgļi, esam apelējuši pie šejienes baznīcām, valdībām un sabiedrības, un gadiem esam savus latviešu dievkalpojumus noturējuši šejienešiem svešā, t.i., latviešu valodā viņu baznīcās. Vai mēs ar to viņu baznīcas būtu „apgānījuši"?

Jauktās laulības, kuŗās viens no partneŗiem ir latvietis un arī mūsu draudzes loceklis un kur ģimenes valoda ir angļu, ir radījušas mūsu baznīcai un mācītājiem jaunas problēmas. Vai no mūsu puses atraut šādām ģimenēm reliģisku aprūpi un teikt „lai iet uz kamadiešu draudzēm, kur dievkalpojumi notiek tikai angļu valodā." Ja mēs tā domātu, tad to vajadzēja jau darīt „vecās paaudzes" mācītājiem — nelaulāt, nekristīt latviešu baznīcās angļu valodā.

Jāņem vērā, ka jaukto laulību latviešu partneŗi nav sarāvuši saites ar saviem latviešu vecākiem un citiem piederīgiem, ne arī vecāki ir atrāvuši rūpes un mīlestību pret viņiem. Vai tā lai būtu latviešu baznīca un mācītāji, kas valodas dēļ jaukto laulību locekļiem atrautu reliģisku aprūpi, ja viņi to vēlas un prasa? Kā jauktajās laulībās to partneŗi tiek galā ar nacionālām īpašībām un pretīšķībām, tā ir viņu, dažreiz smaga problēma, bet ne baznīcas, ne mācītāju nolūks nevar būt dzīt ķīli ģimenēs reliģiskā dzīvē valodu atšķirības dēļ.

Uztraukums un pārmetumi būtu saprotami, ja dievkalpojumi angļu valodā aizstātu dievkalpojumus latviešu valodā, latviešu dievkalpojumu skaits nav samazinājies, bet gan palielinājies.

Nedomāju, ka dievkalpojumi angļu valodā latvieti pārtautotu vai ka dievkalpojumi latviešu valodā kādu no pārtautošanās atturētu, ja viņam ir tieksme uz to. Asimilācija ir notikusi un notiek, kaut arī dievkalpojumi noturēti tikai latviešu valodā.

Mums gan skaidri jādeklarē, kam angļu valodas dievkalpojumi ir domāti un mūsu jaunatnei uzsvērti jāliek pie sirds, ka viņiem dievkalpojumi ir latviešu valodā.

Iekārtojot angļu dievkalpojumus pēc latviešu dievkalpojumu kārtības, šādi dievkalpojumi palīdzēs arī jauktās laulībās nelatviešu partnerim sekot latviešu dievkalpojumiem un atvieglos viņiem līdz ar latviešu partneri piedalīties arī latviešu dievkalpojumos.

Tālākā gaitā angļu dievkalpojumu apmeklētājiem būtu jāsedz visi izdevumi, kas saistīti ar šo dievkalpojumu noturēšanu.

Māc. Ā. Čops

Dziedināšana ar ticības spēku

Vērīgs lasītājs Latvija Amerikā pēdējos numuros būs pamanījis sludinājumus, kuŗos ziņots par garīgām dziedināšanas sapulcēm Toronto. Tādas, saprotams, šinī pilsētā notiek samērā bieži, tikai līdz šim nebija dzirdēts, ka arī latvieši piedalītos šādu sapulču rīkošanā. Vienā no sludinājumiem (LA 8. febr. n-rā) bija teikts, ka „latviešu aicināts, māc. Freds Praiss (Fred Price) no Kalifornijas 11., 12., 13. un 14. febr. pl. 7.30 vakarā noturēs dziedināšanas sapulces Christian Centre dievnamā, 4545 Jane St., Toronto."

Tā kā ziņotie datumi ar maz pazīstamā runātāja sapulcēm jau pieder pagātnei, tad viens otrs lasītājs, kas sapulcēs nepiedalījās, par sapulču norisi būs ieinteresēts uzzināt tuvāk.

Latviešu grupiņa, kas 11. februāŗa vakarā bija ieradušies Christian Centre baznīcā, ar dzīvu interesi vēroja viesi, kad tas, vietējās draudzes mācītāja Dr. Nesa iepazīstināts, stājās ne visai prāvās auditorijas priekšā. Apveltīts ar spēcīgu balsi un izteiksmīgām kustībām, māc. Praiss jau pirmajā vakarā savaldzināja klausītājus ar savu sugestējošo runas veidu. Patumšā ādas krāsa liecināja par viņa piederību citai rasei. Viņa runas veids pārliecina. Ikvienam, brīdi viņā klausoties, kļuva skaidrs, ka šeit runā vīrs, kas gājis cauri dziļai Dieva skolai. Katra patiesība, ko viņš izteica, bija pamatota Svētajos rakstos, un tiem, kas bija paņēmuši līdz bībeles, vajadzēja attiecīgās rakstu vietas uzmeklēt. Tādā kārtā visas izteiktās patiesības kļuva skaidras, vienkāršas un dziļi nozīmīgas.

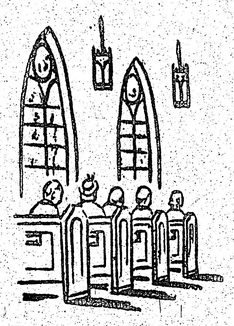

Visās māc. Praisa sapulcēs galvenais temats bija ticība. Viesis iztirzāja jautājumus: Kā ticība jāvingrina, lai ar to varētu „kalnus pārcelt"? Kāpēc Dieva Vārdam (bībelei) pieder galvenā loma ticības audzināšanā? Kādi ir priekšnoteikumi, lai ar ticības palīdzību iegūtu dziedināšanu? u. c.

Īsumā sakopota, māc. Praisa „formula" slimo dziedināšanā izsakāma apmēram šādi: Nenokārt galvu, ja aizlūguma brīdī slimais nejūt uzlabojumu. Acumirklīgie dziedināšanas gadījumi (instant healing) ir samērā reti. Nešaubīties par to, ka dziedināšanas process aizlūguma brīdī ir sācies. Šaubas ir sātana triks, kas dziedināšanas procesu noslāpē. Šaubas jāaizdzen ar skaļi izteiktu apliecinājumu: „Es ticu, ka esmu dziedināts!" Šis brīnumizteicienis ir dibināts uz bībeli, un tas bieži jāatkārto, sevišķi sāpju brīžos, tāpat arī šaubām uznākot.

Māc. Praiss apgalvo, ka nozīmīgie vārdi „Es ticu, ka esmu dziedināts" nav kontrastā ar patiesību resp. tie nav meli, kaut arī slimais vēl sajūt visas agrākās slimības sāpes un simptomus. Tad jau arī tie ir meli — viņš saka — ja strādnieks nedēļas sākumā droši apliecina: „Es ticu, ka mana alga par šīs nedēļas darbu ir man jau tikpat kā kabatā!" Ja nu mēs attieksmē uz savu algu tik vientiesīgi uzticamies darba devējam, ka viņš nedēļas nogalē to izmaksās, uzsveŗ Praiss, vai Dievs nav daudz varenāks, ka mēs, ticēdami Viņa solījumam: „Caur Jēzus brūcēm jūs esat dziedināti" (1. Pēteŗa vēst. 2,24), to nedrīkstētu apliecināt vārdiem: „Es ticu, ka esmu dziedināts!"

Šim māc. Praisa izskaidrojumam pārliecības spēku deva atstāstītais gadījums viņa paša dzīvē, kuŗā tas tika izdziedināts no vēža slimības. Noraidīdams ārstu ieteikto operāciju, viņš paļāvībā uz Dievu, visas sāpes ignorēdams, 11 mēnešus atkārtoja vārdus „Es ticu, ka esmu dziedināts", un tikai tad beidzot slimība to atstāja.

Savu bībelīgo nostāju attieksmē uz dziedināšanu māc. Praiss sīki jo sīki izskaidroja katru vakaru tiem, kas pēc viņa aicinājuma iznāca priekšā un nostājās dziedināšanas līnijā. Daudzi no tiem, kas ņēma dalību šajos vakaros, bija aculiecinieki arī vismaz vienam pēkšņas dziedināšanas gadījumam. Kādai jaunavai, kuŗai labā kāja bija apm. collu īsāka par kreiso, Praiss lika atsēsties krēslā tādā pozicijā, lai viņas kājas būtu klātesošiem labi redzamas. Pēc īsas lūgšanas jaunavas īsā kāja visiem par milzīgu pārsteigumu dažu sekunžu laikā „izauga" tikpat gaŗa kā otra. Jaunava izplūda asarās, bet visā telpā atskanēja spontāni prieka un izbrīna saucieni.

Lai novērstu pārpratumus, ka viņš nevienu nevar dziedināt, Praiss atkal un atkal uzsvēra, ka īstais dziedinātājs ir Jēzus Kristus. Viņš pēc bībeles norādījumiem var vienīgi uzlikt rokas slimajiem un aizlūgt par tiem. Ka teiktais nav tukša fraze, to pierādīja Praisa īsās lūgšanas katru runu sākot un beidzot. Pirmajā viņš Dieva priekšā pazemīgi atzina savu mazvērtību, lūgdams, lai Dievs lieto viņa prātu, domas un lūpas citiem par svētību. Pēdējā viņš visu godu par mantotām svētībām deva Dievam, slavēdams visās lietās Viņa gudrību un vareņību.

J. Arājs

Devenportas, Aijovas pavalstī, pilsētas galva un arī tās pašas pavalsts senātori bija starp 3000, kas pieņēma Kristu par savu Pestītāju.

1900. gadā Afrikā bija tikai 4 miljoni kristiešu starp 118 milj. iedzīvotājiem. Kopš tā gada iedzīvotāju skaits Afrikā dubultojies, bet kristiešu skaits vairojies 30-kārtīgi.

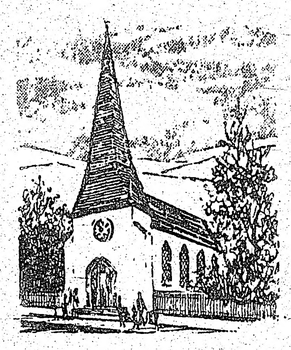

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un trešdienās no pl. 6—9 vak., bet ceturtdienās un piektdienās no pl. 9.30 līdz 12. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojumi katru svētdienu pl. 11 no rīta.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 126 Vanhorne Ave., Willowdale Ont., tālr. 493-8211. Māc. Ā. Čops, 84 John Street, Weston. Tālrunis 249-6593.

Māc. J. Cālītis sastopams baznīcas kancelejā trešdienās no pl. 6—9 vak. un piektdienās no pl. 5—8 vak. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

2. martā pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Solists Ž. Zentiņš (tenors). Pēc dievkalpojuma māc. Ā. Čopa 40 g. amata atcere un draudzes gada sapulce.

9. martā dievkalpojums pl. 11 no rīta.

16. martā pl. 3 pēcpusdienā dievkalpojums.

23. martā pl. 11 no rīta — Pūpolu svētdienā dievkalpojums ar dievgaldu.

28. martā (Lielajā Piektdienā) pl. 11 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

30. martā pl. 6 no rīta agrais Lieldienu dievkalpojums.

6. aprīlī pl. 3 pēcpusdienā dievkalpojums.

13. aprīlī pl. 11 no rīta dievkalpojums.

Dievkalpojumi angļu valodā katru svētdienu pl 1 pēcp. un turpināsies līdz 18. maijam.

Kristus ciešanu laika Ticības celsmes stundas līdz 25. martam pl. 7.30 vak. Sv. Jāņa draudzes telpās (visu marta mēnesi).

23. un 24. martā jauniešu saiets. Temats: Kristus ciešanas un uzvara mūsu dēļ. Lektors viesis prof. Edmunds Šmits no Minesotas. Vadītāji māc. I. Gaide un J. Cālītis. Pirmās dienas saiets Sv. Jāņa baznīcā, otras — Sv. Andreja baznīcā.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

1. martā pl. 1 dienā Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētes mācību stunda.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 12. 30 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudzes Sv. Jāņa baznīca, 4346 Marcil Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

9. martā pl. 2 pēcp. dievkalpojums. Draudzes mācītājs. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

16. martā pl. 2 pēcp. dievkalpojums bērniem un jauniešiem. Jaunas dziesmas mācīšanās, pēc tam bībeles stunda, piedalās arī jaunieši.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 19. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM.

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums kartu svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

DV KANADĀ 25 GADI

ATCERES SARĪKOJUMS TORONTO 1975. GADĀ NO 3. — 11. MAIJAM

Sacensību noteikumi DV konkursā ansambļiem un solistiem

Lai veicinātu latviešu jaunatnes interesi vokālajā un instrumentālajā mūzikā, DV dienu Kanadā rīcības komiteja izsludina sacensības ansambļiem: a) vokāliem, b) instrumentāliem, c) vokāliem-instrumentāliem, d) solo dziedātājiem.

Ansambļa lielums — sākot ar 3 dalībniekiem. Sacensībās var piedalīties visi 1950. gadā dzimušie un jaunāki. Ansambļa vadītāja vecums nav ierobežots. Atskaņojuma stils un saturs nav ierobežots.

Dziedātāju sacensības var piedalīties 1945. gadā dzimušie un jaunāki. Dziedātāju programmā jābūt vismaz 50% latviešu komponistu darbu, bet ansambļiem vēlami tikai latviešu autoru darbi latviešu valodā. Dziedātājiem jāpiedalās ar saviem pavadītājiem. Atskaņojuma ilgums: minims 5 min., maksims 15 minutes.

Žūrijas komisijā darbojas komponisti — prof. Tālivaldis Ķeniņš, Arvīds Purvs un Imants Sakss. Godalgu kopsumma 1000 dol. Žūrijas komisija tiesīga piešķirt godalgu lielumu pēc saviem ieskatiem, bet ne mazāku par 100 dol. katru. Žūrijas komisija tiesīga godalgas arī nepiešķirt, bet piešķirt atzinības balvas.

Sacensības notiks sestdien, 1975. g. 10. maijā no pl. 10—2 pēcp. Ansambļi piesakāmi DV KV kultūras nozares vadītājam Jānim Gailītim ne vēlāk kā līdz 1975. gada 10. aprīlim:

12 Green Meadov Rd., Hamilton, Ont. L8T 3J2. Telefons: 383-7717. Turpat pieprasāma arī tuvāka informācija.

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5

Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.

Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvanait.

921-7121

Saviem radiem un draugiem Latvijā

Jūs varat nosūtīt

PARTIKU ▪ RUBĻU CERTIFIKATUS

AUTOMOBIĻUS ▪ MOTOCIKLETUS

Tuvāka informācija

DV GRĀMATNĪCĀ,

491 College St., Toronto. Tel. 921-7121

Vai esam aizmirsuši?

Pirms mēneša, Kultūras dienām sākoties, LNAK izsūtīja Kanadas latviešiem 5000 vēstuļu ar aicinājumu ikvienam ziedot mūsu centrālo organizāciju darbam, jaunatnes audzināšanai un Latvijas brīvības darbam.

Mīļie tautieši, kur tagad ir šī aploksne? Vai tā tūlīt tika aizmesta saīgumā par traucējumu; lai taču liek mani mierā — man tās lietas neinteresē un nav vajadzīgas. Jeb vai tā tika nolikta sāņus ar atzinumu, ka . . . nav jau kur steigties, gan jau savu daļu nosūtīšu vēlāk; un tad piemirsās. Protams, ir arī gadījumi šai pilnības zemē, kad arī vislabāko nodomu īstenot neatļauj apstākļu šaurība. To mēs saprotam. Paldies!

Un tad beidzot ir tie, kas apzinās mūsu sabiedrības uzdevumus un vajadzības, kas vienmēr ir atsaucīgi. Pieņākas atzīmēt dažas devīgākās personas un organizācijas: Daugavas Vanagi 545 dol., Toronto latviešu tautas augstskolas prezidijs 58 dol., Toronto Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudze 100 dol., kāda latviešu firma 300 dol., K. Kundrats 50 dol., A. Riekste un H. Ozoliņš katrs 30 dol. LNAK mūža dalībnieka nodevu 100 dol. apmērā ir iemaksājuši: Inta Purva, Rūdolfs Purvs, Haralds Puntulis un Ilgvars Broks.

Paldies visiem ziedotājiem, maziem un lieliem! Līdz ar materiālo devumu tikpat vērtīga ir pati atsaucība un līdzdalības doma.

Visi pārējie, no kuriem vēl nav nekādu ziņu, lūgti atcerēties, ka bez katra personīgi vēl ir latviešu trimdas saime un tauta dzimtenē. Mums ir savas kopējas vajadzības un uzdevumi. Atbalstiet tos tūlīt!

LNAK valde

Ja jūs pelnat naudu, jums tā ir jāpiesaka

Tas nozīmē, ka reizi gadā jums jāizpilda valdības ienākuma nodokļa veidlapa un jānosūta Finanču daļas Nodokļu nozarei Otavā.

Tas izdarāms šādi:

Katram Kanadas iedzīvotājam, kam 1974. g. ir bijuši ienākumi, kas pārsniedz vispārīgo un personiska ienākumu netaksējamo summu, ir jāizpilda T1 individuālo ienākumu nodokļa veidlapa ne vēlāk kā līdz 1975. g. 30. aprīlim. Jūs droši vien būsit jau saņēmuši savu nodokļa veidlapu. Ja nē, jūs varat to saņemt vietējā pasta nodaļā.

Un atcerieties, ja jūs esat tiesīgs saņemt atmaksu, ir nepieciešams izpildīt ienākumu veidlapu.

Ienākumu veidlapa tiek lietota galvenokārt, lai par jums dabūtu informāciju, lai atzīmētu ienākumus no visiem avotiem, lai samazinātu ienākumu, atskaitot atvilkumus, un beidzot aprēķinātu jūsu nodokli. Lai jums palīdzētu to veikt, mēs līdz ar ienākumu nodokļa veidlapu esam pievienojuši brošūru par ienākuma nodokļiem; ja vien tās noteikumiem sekosit, tā palīdzēs, kur vien nepieciešams.

Ir ļoti svarīgi izpildīt ienākuma nodokļa veidlapu pareizi un rūpīgi. Ierakstiet katrā ziņā visus ienākumus, ne tikai tos, kas uzrādīti T4 zīmē, ko izdod darba devējs, bet arī visus citus ienākumus, kas jums ir bijuši attiecīgā gadā, piem.,samaksu par pakalpojumiem, pat ja tie nav uzrādīti T4 zīmē, dzeramnaudas un gratifikācijas, saņemtas naudā, ienākumus no dažāda veida ieguldījumiem, ieskaitot procentu maksājumus no aizdevumiem draugiem un radiem, īres maksājumus un ģimenes pabalsta maksājumus, ko varbūt esat saņēmuši (skat. 7. paragrafu savā brošūrā).

Izlasiet Ienākuma nodokļa brošūru uzmanīgi, lai nebūtu šaubu, ka jūs izdarāt visus atvilkumus, uz kuriem jūs esat tiesīgi. Piemēram, ja jūs uzturat vai palīdzat uzturēt kādu, kas dzīvo Kanadā (vai ārpus Kanadas, kas būtu uzskatāms par uzturamo ,ja tas dzīvotu šinī zemē), jūs varētu būt tiesīgs pieprasīt atvilkumus par to personu. Ja piederīgais nedzīvo Kanadā, jums jāizpilda T1E - NR veidlapa, ko varat saņemt rajona nodokļu birojā. Pievienojiet to nodokļu veidlapai kopā ar visām nepieciešamām kvītīm.

Tas tiešām ir ļoti vienkārši, ja jūs rīkojaties soli pa solim. Ierakstiet pareizo informāciju labās puses ailē, izdariet rūpīgu kalkulāciju, pārbaudiet to vairākas reizes, salīdziniet ar brošūru.

Ja jums vēl būtu grūtības saprast, kā forma izpildāma, jūs varat zvanīt savam rajona nodokļu birojam. Tur cilvēki labprāt jums dos vajadzīgo palīdzību.

Rajona biroju telefonu numuri un adreses ir atrodamas jūsu brošūras aizmugures lappusēs.

P. S. Neaizmirstiet, ka jūsu ienākuma veidlapai jābūt nodotai pastā ne vēlāk kā 1975. g. 20. aprīlī.

Revenue Canada
Taxation
Hon. Ron Basford
Minister

Revenu Canada
Impôt
L'hon. Ron Basford
ministre

LASĪTĀJU VĒSTULES

KO VAINOSIM?

Nu jau pagājis gads (1974. g. janv.), kopš šinī laikrakstā parādījās raksts par LNAK paspārnē radīto „Dzintara projektu', domātu kanadiešu skolas vecuma bērniem, kurā tiktu rādīti filmu izvilkumi (Film strip) ar Sadberijas skolotājas — kanadietes Jūlijas Maklīnas speciāli sarakstīto stāstu par dzintara rašanos, Latviju un latviešiem. Tāpat bija solījums par filmām, kurās tiktu attēlota mūsu dzīve Kanadā. Tai laikā bija jau vienošanās ar kanadiešu filmu sabiedrību „R. & B. Studio" Toronto speciālistiem šai nozarē un latviešu mākslinieku E. Dzeni darba pārraudzīšanai. Raksts nobeidzās ar teikumu: „...filmai jābūt gatavai līdz rudenim." Diemžēl, vairāk par minēto lēmumu un rakstu L.A. nekas nav dzirdams. Mums, šeit Sadberijā, par to jautā. Ko lai atbildam? Tā kā šo projektu atbalsta arī Kanadas izglītības pārvalde, tad bija pamats domāt, ka šīs filmas izplatīsies visās Kanadas skolās (speciālos skolu filmu katalogos). Vai tiešām esam palaiduši garām šo reto izdevību, it sevišķi LNAK pašas vārdiem sakot, ka viss projekts izmaksās „tikpat kā nekā". Ko vainosim?

V. Kārkliņš Sadberijā, Ont.

Bērzainē izsauti 30 000 baložu

TORONTO LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBA GADA SAPULCE

Toronto mednieku un makšķernieku kluba gada sapulcē 16. februārī Latviešu namā pulcējās puse no kluba biedru skaita. Klubā pašreiz 128 biedri. Pēc priekšsēža J. Atmatas aicinājuma ar klusuma brīdi pieminēja mirušos kluba biedrus Osvaldu Sloceneku, Jāni Rataniku, Ernestu Snikeri un Jāni Greizi.

Kluba amatpersonu ziņojumi liecināja par veikumiem kluba saimnieciskos pasākumos, īpaši kluba lauku īpašumā Bērzainē. Tur iekārtots žogs peldbaseinam, pārbūvēta darba rīku noliktava, ierīkotas šauteņu novietnes. Kaut gan nav labi paveicies ar medībām un zveju, tomēr gūti labi panākumi kluba biedru sacensībās ar pārējiem klubiem, kā arī kluba mēroga sacīkstēs. Bērzainē izšauti 30.000 māla baloži; kluba šāvēji piedalījušies 9 māla baložu šaušanas sacīkstēs, 3 no tām notikušas Bērzainē. Sacensības notikušas arī ar citu tautību klubiem.

Kluba valdei notikušas 13 sēdes. Gada kases pārskats uzrāda ienākumos 9.665 dol., bet izdevumos 6.673 dol. Par sekmīgāko kluba makšķernieku izrādījās J. Birznieks.

Kā ziņoja sekcijas vadītājs J. Birznieks, notikušas 15 makšķerēšanas sacensības, bet dalībnieku skaits nav bijis liels. O. Zvirgzdgrauds iebilda, ka neesot pilnīgu datu par sacensībām ar mazkalibra šauteni, bet J. Veckers vēlējās lielāku aktivitāti makšķerēšanas sportā. J. Atmata savukārt norādīja, ka kluba apdrošinājumu jautājumu kārto V. Bebra apdrošināšanas aģentūra. Apdrošināta Bērzaines sabiedriskā māja un darbinieki, kas nodarbināti Bērzaines darbos un varētu piedzīvot negadījumu, bet ne sporta spēļu norisēs. Debatēs vēl bija iebildumi par kluba medījumu nereģistrēšanu; rezultātā par to uzdeva rūpēties sporta daļas vadītājam.

Revīzijas komisijas ziņojumā priekšsēdis V. Veidemanis norādīja uz rosīgo kluba darbību. Kases grāmatas atrastas labā kārtībā. Lielu darbu veicis Bērzaines pārzinis D. Mārsons, bet Bērzaines uzpošanas darbu talkās vēlama lielāka kluba biedru atsaucība. Goda tiesas priekšsēdis Ed. Brencis informēja, ka aizvadītā gadā nav bijušas sūdzības. Goda tiesa veikusi arī nominācijas komisijas pienākumus. Pieņēma atzinumu, ka Bērzaines darbu talkas nebūtu rīkojamas gaŗajās nedēļu nogalēs. Gaŗākas debates izraisījās par zivju dīķa ierīkošanu Bērzainē, izteicoties arī bij. kluba priekšniekam un goda biedram Dr. P. Bārdiņam. Par zemes pētījumu priekšdarbiem informēja V. Veidemanis. J. Birznieks to atzina par vēlamu, bet beigās tomēr noraidīja dīķa rīkošanu.

Bija ieteikums vairāk vērības pievērst Bērzaines izdaiļošanai, par ko uzdeva rūpēties jaunajai kluba valdei. D. Mārsons tuvāk informēja par noteikumiem, kas kluba biedriem jāievēro sakarā ar apdrošinājumiem ieroču lietošanas gadījumos, kā apdrošināties pie Kanadas sporta šāvēju federācijas un aicināja kļūt par federācijas biedriem. Atzina, ka klubs nevar atbildēt par šāvēju negadījumiem, kādēļ izdarāmi apdrošinājumi pie federācijas, līdz ar to kļūstot par biedriem. Dr. P. Bārdiņš ieteica iekārtot īpašu albumu ar datiem par mirušiem biedriem. Pārrunāja arī jautājumu par nelatviešu ģimeņu piederīgo iesaistīšanu klubā. Statūti nosaka, ka pie kluba var piederēt visi Ontario dzīvojošie latvieši. Radās jautājums par maksājumu reducēšanu jaunatnei (A. Audze). Arī tā tuvāku izkārtošanu uzticēja valdei. Pēc īsām debatēm pieņēma arī valdes proponēto budžetu 6.492,11 apmērā.

Par kluba priekšnieku ar aklamāciju ievēlēja (vienīgais kandidāts) līdzšinējo J. Atmatu. Tāpat arī par priekšnieka vietnieku un Bērzaines pārzini D. Mārsonu. Par sekretāru ievēlēja K. Deklavu, bet par kasieri K. Švernu. Par sporta daļas vadītāju ievēlēja J. Beitiņu. Revīzijas komisijā palika līdzšinējie: V. Veidemanis, O. Zvirgzdgrauds un A. Salnais. Sarīkojumu komisijā ievēlēja: V. Jostiņu, J. Birznieku, Olgu Jākabsoni. Makšķerēšanas sekcijā J. Birznieku, J. Veckeri, A. Užuli. Šaušanas sekcijā: G. Paegli, M. Holcmani, I. Purmali, O. Pauderi, E. Viškeru, G. Oškalnu. Par šāvēju drošības pārzini izraudzīja O. Zvirgzdgraudu. Viņu pilnvaroja pārstāvēt uzticēto amatu arī citu organizāciju rīkotajās šaušanas sacīkstēs Bērzainē.

Goda tiesā ievēlēja līdzšinējos: E. Brenci, A. Beizaku, A. Smanu un O. Pauderu.

Par kluba pārstāvi pie Latviešu nama atstāja līdzšinējo A. Kvēpu, tāpat arī juridisko jautājumu kārtotāju adv. A. Zuti. Par Bērzaines pārziņa palīgu izraudzīja J. Birznieku, bet jaunatnes vadītāja izraudzīšanu uzticēja valdei. Sapulci vadīja P. Ratnieks, bet protokolēja K. Deklavs. O. K.

LATVIEŠU EKSKURSIJAS UZ

- LATVIEŠU 9. DZIESMU DIENĀM ANGLIJĀ, Leičestru. 26. 7.—10. 8./17. 8. Sākot ar $888.-
- DAŽĀDI EIROPAS LIDOJUMI katru sestdienu
- JUGOSLAVIJA - ĒĢIPTE. 14. 6.; 5. 7. $999.-
- JUGOSLAVIJA — GRIEĶIJA - ĒĢIPTE. 28. 6.; 2. 8. $975.-

CHARTER LIDOJUMI:

- Hong Kong. 13. 7. — 8. 8. $599.-
- AUSTRĀLIJA-BRISBENA 19.12.—11. 1., 1976. 19. 12. — 11. 1. 1976. g. $682.-
- LIDOJUMS UZ RIETUMU KRASTA 6. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKIEM SIETLĀ.
- DRAUGU UN RADU APCIEMOŠANAI ASV, LIDOJUMS NO SYDNEY-WEST COAST-SYDNEY 29. 6. — 25. 7. Austr. $545.-

Pieprasiet brīvu katalogu

Travel Service
Latvian Vacation Club

12636 S. E. 161 St., Renton, Wash 98055, U.S.A.
Tel. (206) 255-6082

Pārstāvis Kanadā:

Mr. P. RATNIEKS — DV BOOKSTORE,
491 College St., Toronto, Ont., Canada M6G 1A5.
Tel. (416) 921-7121

Ontario valdiba vēlas, lai jūs saņemtu savu pienācīgo daļu no 375 milj. nod. maksājumiem

Tūkstošiem Ontario provinces iedzīvotāju saņems savu daļu no nodokļu maksājumiem. Gādājiet, ka arī JŪS dabūjat savu daļu.

Lai to pieprasītu, jums jāizpilda Federālā ienākumu nodokļa veidlapa (pat ja jūs nemaksātu ienākuma nodokli) un Ontario nodokļu maksājumu veidlapa, kas tai pievienota.

Vai jums būtu kādi jautājumi?

Jūs varat uzgriezt tālruņa 0 nr. un pieprasīt ierēdnei *Zenith 8-2000*. Par to nav jāmaksā. Toronto pilsētas iedzīvotājiem sarunai tel. nr. ir *965-8470*.

Ontario's *fair share* TAX CREDIT SYSTEM

William Davis, Premier
Arthur Meen, Minister of Revenue.

Prasa okupantu izvāksanos

ZVIEDRU LAIKRAKSTS INTERVĒ ANDREJU EGLĪTI

Latviešu nacionālā fonda Stokholmā iegūtais dokuments par latviešu grāmatām, kas no ārzemēm sūtītas uz Rīgu, tur konfiscētas un sadedzinātas, radījis lielu interesi zviedru presē. Tā, piemēram, Dienvidzviedrijas laikraksts Kvällsposten 28. janvārī publicējis veselu lappusi garu interviju ar LNF ģenerālsekretāru dzejnieku Andreju Eglīti. Pēdējais savā intervijā pastāsta sīkāk par grāmatu konfiscēšanu Rīgas pastā un to nodošanu sadedzināšanai. Intervijas ievadā laikraksts raksta:

— Nedomājiet, ka grāmatu sārti atrodami vienīgi vēstures grāmatās. Otrā pusē Baltijas jūrai, Baltijas valstīs, stingrā padomju cenzūra sadedzina dzejnieka Andreja Eglīša dzejoļu grāmatu. Padomju cenzūras lēmums par grāmatu sadedzināšanu slepeni izvests no Latvijas uz Zviedriju. Dokuments tagad nodots Drošības konferencei Ženēvā.

Viens no Zviedrijas lielākiem provinces dienas laikrakstiem Nya Wermlands Tidningen tam 29. janvārī veltījis pat sevišķu ievadrakstu ar virsrakstu: „Atklāti jautājumi valdībai un riksdagam par Baltiju", kuŗā sacīts:

— Igaunijas, Latvijas un Lietuvas robežas ir izdzēstas ne tikai no Padomijas kartēm, bet arī no oficiālām zviedru kartēm. Tās tiek pārkrievinātas un pilnīgi Maskavas vadītas. Pastāv tomēr sevišķi stipra brīvības liesma, kas deg kā eksilbaltiešos, tā starp miljoniem nelaimīgu baltiešu, kas palikuši savās zemēs un tagad dzīvo komūnistu apspiestībā.

Mums, zviedriem, ir lielas iespējas dot spēku mūsu draugu brīvības prasībai. Svarīgākais, ka mēs neatzīstam Padomijas okupāciju Baltijā par negrozāmu faktu. Nekas netraucē zviedru valdību prasīt krievu okupācijas izbeigšanu, lai šīs trīs zemes atkal kļūtu brīvas valstis, lai uz Padomiju deportētie baltieši atgrieztos savās zemēs. Prasība Maskavai iesniedzama notas formā caur tās vēstnieku Stokholmā. Palmes valdībai arī jādeklarē savs atbalsts eksilbaltiešu organizāciju brīvības prasībai.

Prasība izsakāma četros īsos vārdos: Padomija, laukā no Baltijas!

Ir riksdaga locekļi, kas daudz darījuši, lai vērstu uzmanību uz Baltijas tautu apspiešanu no krieviem. Bet kādēļ neapvienojas visi 175 pilsoniskie riksdaga locekļi kopīgā prasībā? Mēs negribam apspiestību Baltijā. Tātad zviedru riksdagam jāprasa: Padomija, laukā no Baltijas!

Riksdaga locekļi, dariet savu labāko! Zviedrijā vēl arvien ir vārda brīvība. Ko jūs gaidāt? — Nobeidz savu ievadrakstu Viduszviedrijas laikraksts. O. F.

Vai ieroču . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

virszemes raķetes, 656 zemūdens raķetes un 503 bumbveži. Pad. savienības raķetes esot ar lielāku eksplozīvo spēku, turpretī ASV pārākas bumbvežu skaita un lieluma ziņā. Šis līgums nosaka, ka atļautais 2400 skaits ir sasniedzams un nav pārsniedzams līdz 1985. gadam.

Kas saskaitījis Maskavas ieroču krājumus? Kas notiks līdz 1985. gadam? Kas kontrolēs līgumu pildīšanu? Pad. savienība nekad (jau 20 gadus) nav atzinusi un neatzīs starptautisku kontroli vai arī kādu citu kontroli. Bez kontroles ieroču ražošana ir pilnīgi neierobežota. Tātad rezultātā katrā ziņā Maskava bruņosies un mānīs ASV. Vai tā nebija ironija, ka Vladivostokā Brežņevs uzģērba Fordam vilka ādas kažoku un Fords jokodamies teica, ka viņš jūtoties kā jērs vilka ādā. Tā bija un ir rūgta patiesība. Spriežot pēc tagadējā ASV aizsardzības ministra Šlesingera deklarācijām, ASV bruņošanos esot jāturpina, jo to darot Maskava. Acīm redzot viņš ASV „lieltirgotājam" Kisingeram neuzticas.

Vai ieroču līdzsvars divu sacensoņu starpā var novērst sadursmi? — Var tikai tad, ja nevienam no tiem nav agresīvu nolūku. Pretējā gadījumā nevar. Agresors nedrīkst būt līdzsvarots ieroču ziņā. Tam vēsturē ir daudz piemēru. Spilgts piemērs ir Vidējie austrumi. Kaut arī Izraēla bija un ir pārākā militārā ziņā, uzbrukumus uzsāka arabi, lai gan viņus sakāva.

Tātad brīvo pasauli var pasargāt no trešā pasaules kara tikai milzīgs ASV militārais un ekonomiskais pārākums. Līdzsvars ir pašnāvība. Pasaulei draud briesmas no daudzām pusēm. ASV ārlietu politiku nosaka un vada Kisingers. Pēc manas izpratnes viņš pasauli ved pretī jaunam pasaules karam, jo laiks no Otrā pasaules kara līdz šai dienai un arī turpmāk strādā un strādās Maskavas labā kā politiski, tā militāri . . .

Pirkšana un aizņemšanās reizēm var radīt problēmas. Ontario valdiba rūpējas, lai jūs no tā pasargātu.

Pērkot un pārdodot ir savi jēgpilni pamatlikumi. Diemžēl, cilvēki ne vienmēr to zina un ievēro, un negodīgiem tirgotājiem tādā kārtā iespējams cilvēkus izmantot.

Veselais saprāts ir jūsu labākais aizsarglīdzeklis. Bet ir vēl kāds cits aizsarglīdzeklis. Lai jums palīdzētu, Ontario valdība ir izdevusi divus dažādus likumus.

Patērētāju aizsardzības likums ir domāts, lai jūs pasargātu no problēmām, kas var rasties, pērkot preces, saņemot pakalpojumus vai aizņemoties naudu. To pārzina Patērētāju Aizsardzības birojs, kas pārbauda arī sūdzības un dod izziņas par apšaubāmiem tirdznieciskiem darījumiem, kā arī kontrolē:

- ceļojošo tirgotāju reģistrēšanu
- ja darījumiem, kas lielāko par 50 dol., nav piegādātas preces, pakalpojumi vai maksājumi nav nokārtoti.
- lai tiktu paziņoti pilni maksāšanas termiņi.
- īpašu atlaidi, lai pierunātu arī draugus pirkt.
- ja tiek piegādātas preces, kas nemaz nav pieprasītas (ieskaitot kreditkartes).
- nepatiesus vai maldinošus sludinājumus.
- sodus par pārkāpumiem.

Patērētāju izziņas aizsardzības likums ir otrs likums, kas izdots, lai jūs pasargātu. Tas jums dod tiesības zināt, kāda kredita vai personiska informācija par jums ir firmu kartotēkās un dod jums iespēju gādāt, lai kļūmes tiktu izlabotas, kā arī atļauj Patērētāju ziņojumu aģentūrām lietot tikai tādu informāciju, kas atrodama Kanadā. Saskaņā ar šo likumu, jūs esat tiesīgs ar rakstu pieprasīt, lai jums tiktu atklāts kartotēkas saturs un informācijas avoti.
Ontario valdība ir sagatavojusi divas viegli saprotamas grāmatiņas, kas apraksta Patērētāju Aizsardzības likumu un Patērētāju izziņas aizsardzības likumu. Grāmatiņas sīkāk paskaidro šos abus svarīgos likumus.

Ja vēlaties kopiju, rakstiet:
Ontario Consumer
Queen's Park
Toronto, Ontario M4Y 1Y7

Ministry of Consumer and Commercial Relations
Sidney Handleman, Minister

Government of Ontario
William Davis, Premier

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā, 491 College St., kā arī LA spiestuvē, 125 Broadview Ave.

Tīka mēbeles tieši no importētāja noliktavas. Dzīvojamo, ēdam- un guļamistabu iekārtas. Atvērts no pl. 9—9, svētd. no pl. 1—5. EINAR CLAUSEN Ltd., Hwy. 7., nedaudz austrumos no Bramalea, tel. 459-0760

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽADIEM SARIKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
125 BROADVIEW AVE
Tel. 465-5225
Daugavas Vanagu klubs
atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk. piektd. un sestd. no pl. 12 — 1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

LATVIEŠU KAPA AKMEŅI
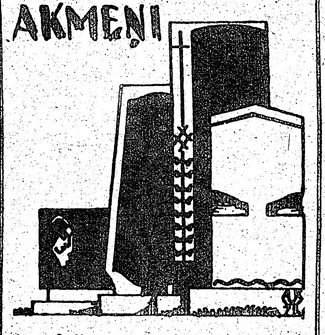
latvieša izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.
Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televizijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.
Ātra apkalpe ■ Slēgts trešdienās ■ Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9 — 5 pēcp.
BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont.,

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

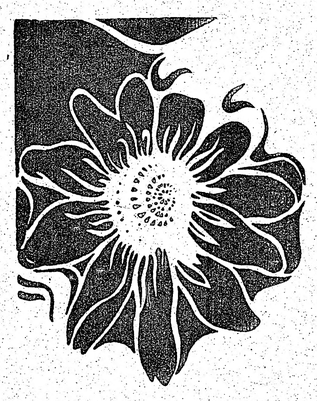
Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas.
Atlaide
Benjamiņa
filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
ALUMINUM SIDING
- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

Īpašnieks Artūrs Mīlne
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
2226 Dundas St. W.
Toronto. M6R 1X3

Visāda veida iespiedumdarbi
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- LAIKRAKSTI
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE. TORONTO, ONT. M4M 2E9
TĀLR. (416) 466-1514

KALUPE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalei
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $10.00 mēnesī
23" $10.00 mēnesī
krāsu $18.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LR 7-1491
865 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 Ausma Mikelsone